

DEMOKRACIJA

**Brezpravje
na Metelkovi**

Francoska revolucija je spremenila evropsko zgodovino. Bo zavrnitev evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem podobno vplivala na našo bližnjo prihodnost in proces evropskega združevanja?

Se zgodovina ponavlja?

POLITIKA
Drnovškove
težave z
zdravjem

SLOVENIJA
Finančna
vzpodbuda v
neprave roke

INTERVJU
Andrej Bručan
Zdravstvo
približati ljudem

Smile[®]

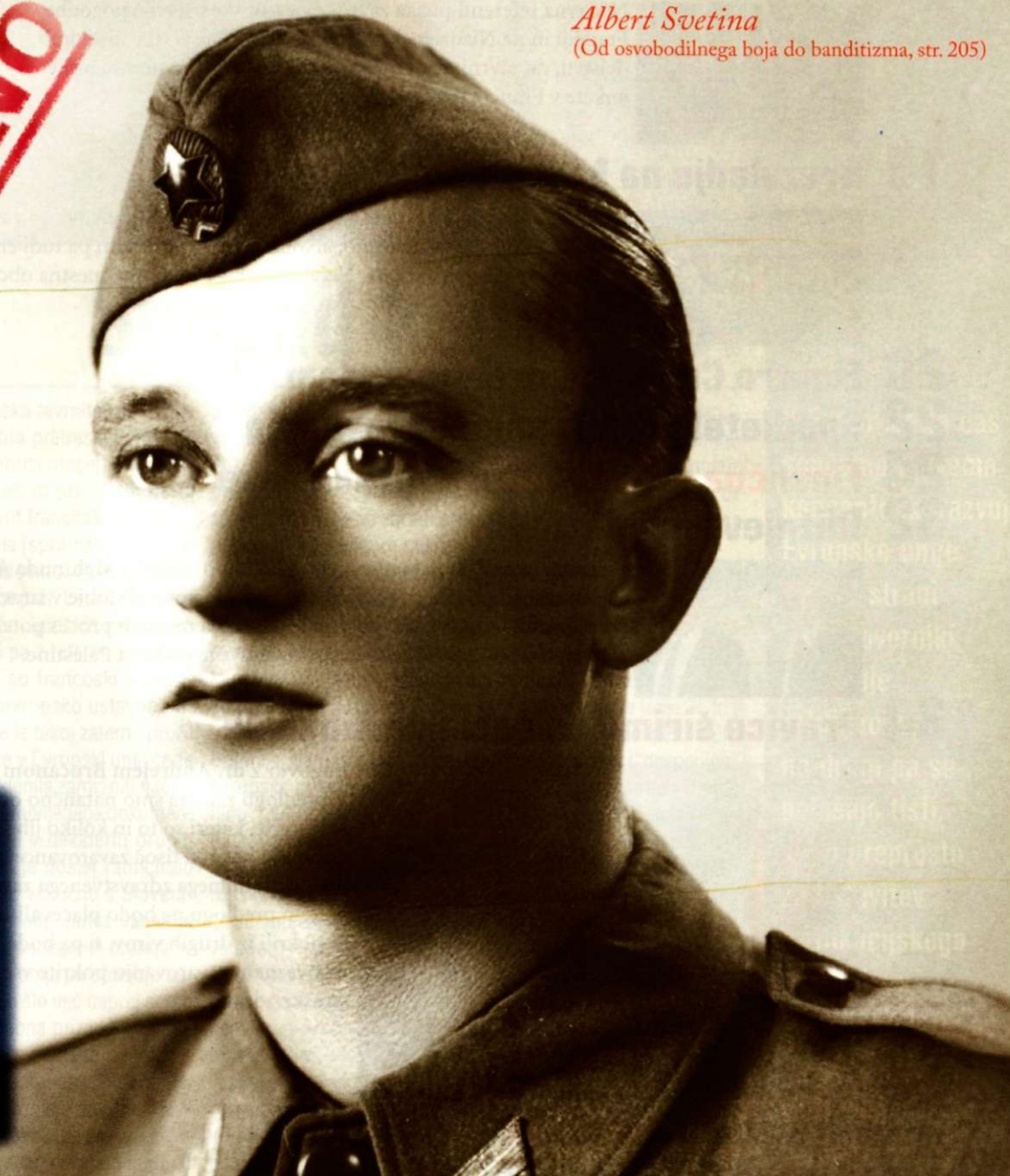
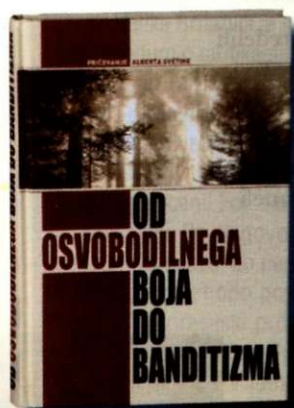
MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA
PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA ŠKODUJE ZDRAVJU

„Ribičič je izvajal
praktično vse.“

Albert Svetina

(Od osvobodilnega boja do banditizma, str. 205)

AKTUALNO

Albert Svetina

OD OSVOBODILNEGA BOJA DO BANDITIZMA

Nekdanji Mačkov pomočnik opisuje svojo razburljivo življenjsko pot. Slikovito predstavlja delovanje Ozne. 367 strani, 6.700 SIT

Naročila sprejemamo na telefon 01/ 434 54 63
ali po e-pošti obzorja.narocnine@siol.net

knjigarna
DEMOKRACIJA

9 Mediji in stroka

V sporu o medijih, ki ga je spodbudil predlog novega zakona o RTV Slovenija, se je pokazalo, kako relativna, negotova, celo varljiva je vsebina političnih pojmov levica, sredina in desnica, vsaj kar zadeva njihovo slovensko rabo.

11 Drnovškove težave z zdravjem

12 Krči evropske ustave

Nedavna referendumski zavrnitev evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem je šokirala evropsko javnost kljub dejstvu, da zavrnitev ni bila presenečenje – že javnomnenjske ankete v Franciji so napovedovale njen polom.

16 Brezvladje na Metelkovi

Objekti, povezani z nekdanjo vojaško kasarno na Metelkovi, so v zadnjih letih postali nekakšen sinonim za anarhijo, alkohol in mamila, s tem pa tudi ena večjih sramot slovenskega glavnega mesta. Največ "zaslug" za to ima mestna občina Ljubljana.

20 Elektro Celje pod drobnogledom

22 Spodletel poskus samoupravljanja

24 Finančna vzpodbuda v neprave roke

32 Bližnjevzhodni izzivi

Po smrti Jaserja Arafata novembra lani in po izvolitvi Mahmuda Abbasa za novega palestinskega voditelja se je začelo novo obdobje v izraelsko-palestinskih odnosih. Po pol leta je jasno, da mirovni proces poteka hitreje in učinkoviteje kot v času Arafatovega vodenja Palestine.

34 Pravice širimo na socialno šibkejše

Pogovor z dr. Andrejem Bručanom

V predlogu zakona smo natančno opredelili kategorije, kateri so to in koliko jih je. To je nekaj več kot 100 tisoč zavarovancev. Socialno šibki dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po tem predlogu ne bodo plačevali, ampak bi to pokrili iz drugih virov, ti pa bodo imeli v obveznem zavarovanju pokrite vse stroške zdravljenja.

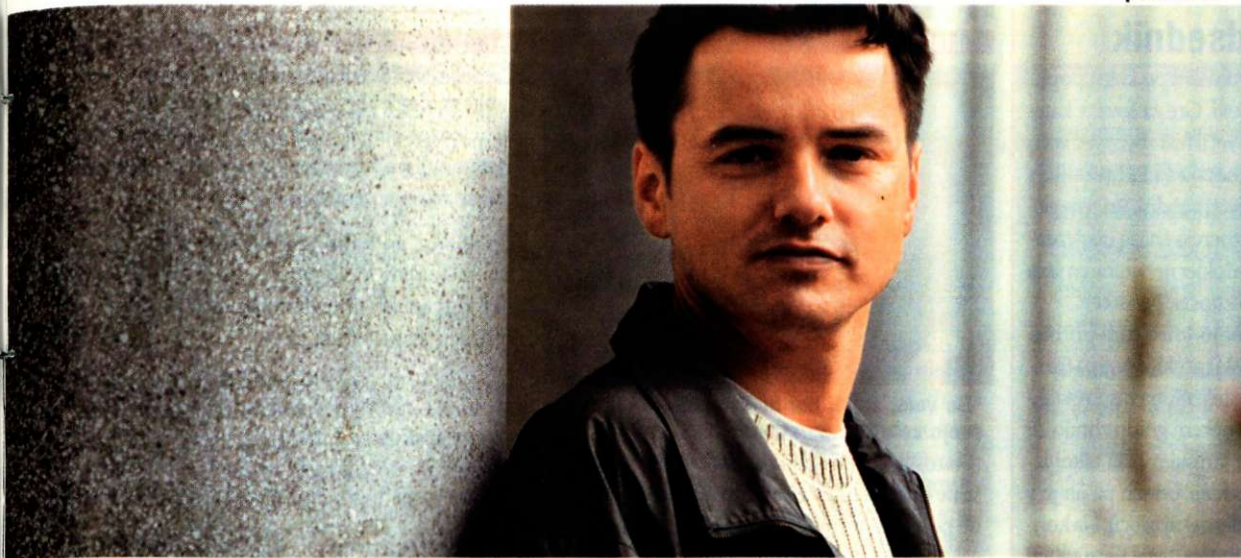
44 Prikrito in očem zakrito

56 Pogreb ljubljanskega nogometa

Pogreb Olimpije je bil načrtovan na zadnji majski dan, ko je bila na sporedu še zadnja skupščina.

Demokracija, p.p. 4315, SI - 1001 Ljubljana, obzorja@siol.net; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), 01-434-54-63 (tajništvo); faks: 01-434-54-62
 Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Monika Maljevič, Barbara Kavtičnik, Gašper Blažič, Aleš Kocjan, Mitja Volčanšek; kolumnisti: dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, dr. Andrej Capuder, mag. Klemen Jaklič, Esad Babić; stalni zunanji sodelavci: Igor Gošče, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic, Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; fotografija: SAFO, Reuters; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Andrej Lasbaher; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poština plačana pri pošti 1102. Fotografija na naslovnici: Eugène Delacroix - Svoboda vodi ljudi, 1830
 Nenarocnih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo.
 Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik *Demokracija* med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.
 Naročniški oddelek: obzorja.narocnine@siol.net; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Objave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

Spopad konceptov

Francoska in nizozemska zavrnitev evropske ustavne pogodbe je doobra pretresla Evropsko unijo. Če nekoliko (ali pa morda precej) pretiravamo, lahko pomeni dvojni ne za prihodnji razvoj Evrope nekaj podobnega kot francoska revolucija, ki je močno zaznamovala (spremenila) evropsko pa tudi svetovno zgodovino. Po njej stvari nikoli več niso bile take kot prej. Leta 1789 se je vse skupaj začelo z napadom ljudskih množic na pariško Bastiljo, leta 2005 pa z referendumskim glasovanjem, na katerem so francoski in nizozemski državljani zavrnilo evropsko ustavno pogodbo. V obeh primerih se je takoj zatem sprožil t. i. domino efekt. Posledice v Evropski uniji se že kažejo. Velika Britanija je sklenila zamrzniti načrte za referendum o ratifikaciji omenjenega dokumenta, podobno razmišljajo tudi v nekaterih drugih državah. Ustavno pogodbo je doslej ratificiralo deset članic Evropske unije, vključno s Slovenijo. Predsednik slovenske vlade Janez Janša je dvojni "ne" ocenil kot "konec medenih tednov" v Evropski uniji. Po njegovo je unija po obdobju uspehov prišla v fazo, ko ne bo šlo več naprej samo od sebe, ampak bodo potrebna prizadevanja, da evropski integracijski proces postane ne le projekt političnih elit, ampak tudi državljanov unije. In verjetno je prav v tem problem zavrnitve evropske ustavne pogodbe. Politiki so se v precejšnji meri pogovarjali in dogovarjali mimo ljudi, ki jih v Franciji na primer moti, da čedalje težje dobijo službo, da se morajo zanjo potegovati s številnimi priseljenci, ki so pripravljani delati za manjši denar, in podobno. Na Nizozemskem pa ljudi poleg občasno agresivnih priseljencev moti še obsežna bruseljska birokracija in čezmerno plačevanje v bruseljsko blagajno. Očitno ljudje "stare Evrope" še niso sprejeli širitve unije s petnajstih držav na petindvajset. Seveda se ob zavrnitvi evropskega ustavnega dokumenta izpostavljajo predvsem negativni vidiki evropske povezave,

pozabljajo pa se pozitivni. Zanimivo pri tem je, da se zavrnitev evropske pogodbe veselijo tako evropski levi kot desni skrajneži. Levičarji zato, ker predraga socialna država in socialni privilegiji lahko ostanejo nedotaknjeni znotraj nacionalnih držav, druga stran pa zaradi protekcionističnega refleksa, ki gospodarskim subjektom pušča privilegirano položaj.

Ta čas se soočamo z dvema konceptoma razvoja Evropske unije. Na eni strani so zagovorniki nadaljnje ratifikacije (mednje sodi tudi Slovenija), na drugi pa se oglašajo tisti, ki so preprosto za ustavev ratifikacijskega postopka v posameznih državah in menijo, da je evropska ustavna pogodba mrtva. Na plano tako prihaja star koncept Evrope kot velike carinske unije, ki jo je v preteklosti (in delno še danes) zagovarjala predvsem Velika Britanija. Namesto institucionalnega poglobljanja ("deepening") evropske povezave naj bi v poštev prišla samo širitev ("widening") unije. Evropska unija naj bi tako še naprej ostala ohlapna zveza držav, ki so med seboj povezane samo gospodarsko, ne pa tudi politično. Za Slovenijo je dobro, da je že članica Evropske unije, saj je sedaj širitev pod velikim vprašajem. Postavlja se vprašanje, kaj bo z vstopom Romunije in Bolgarije, kaj z vstopom Hrvaške. Za uradno Ljubljano je v strateškem interesu širitev povezave na države Zahodnega Balkana. Pričakuje, da bi se te države s tem evropeizirale, hkrati pa bi slovenska podjetja neovirano prodajala svoje izdelke na to območje. Obstaja tudi upanje, da bi bilo lažje reševati nerešene zadeve s sosedno Hrvaško, če bi slednja postala članica Evropske unije. Očitno je, da "evropska ustava" ne bo začela veljati skladno z načrti v začetku novembra prihodne leto. Slovenija bo zato v prvi polovici leta 2008 morala uniji predsedovati samostojno (v primeru uveljavitve ustavne pogodbe bi bila del predsedujoče trojke, poleg tega pa bi imela manj dela, saj bi EU dobila predsednika evropskega sveta in zunanjega ministra), kar bo za našo državo velik finančni, kadrovski in organizacijski zalogaj. Spopasti se bo morala še z vsebinsko komponento, dajanjem različnih pobud in ne nazadnje reševanjem različnih konfliktov.

Zavrnitev evropske ustavne pogodbe za Evropsko unijo prav gotovo ni katastrofalna, je pa na neki način zanjo prelomna. Integracijski proces se bo upočasnili. Za Slovenijo je to nemara tudi dobro, saj bo še naprej podobno kot druge države članice ohranila več suverenosti, kot bi je sicer.

Metod Berlec

V Evropi se ta čas soočamo z dvema konceptoma razvoja Evropske unije. Na eni strani so zagovorniki nadaljnje ratifikacije, na drugi pa se oglašajo tisti, ki so preprosto za ustavev ratifikacijskega postopka v posameznih državah in menijo, da je evropska ustavna pogodba mrtva.

Sanjski predsednik

Z zadnjem času so povsod po svetu popularni t. i. resničnostni šovi. Gre za šove, v katerih se ponavadi v malo večji hiši zbere več večnoma mladih ljudi, ki morajo v hiši brez stika z zunanjim svetom preživeti več dni. Pri tem gledalci vsake toliko časa izberejo enega udeleženca, ki se mora posloviti, dokler ne ostane en sam samcat, ki pokasira lep kupček denarcev.

Dva tovrstna šova smo imeli tudi pri nas. Prvi se je imenoval Sanjski moški, drugi pa Sanjska ženska. V grobem je bila njuna zasnova takšna, da se je v prvem na nekem gradu zbralo 25 žensk, od katerih jih je sanjski moški takoj izbral 15, ki so ostale v oddaji, od teh pa jih je v vsaki naslednji oddaji spet nekaj izločil. Na koncu so ostale tri, med njimi pa se je nato moral odločiti za eno. Pri drugem šovu je bila stvar podobna, le da so bile vloge spolovzamenjane.

Če naredimo kratek povzetek, sta bili oddaji še kar zanimivi, saj je bilo zanimivo gledati, kaj vse se je pletlo med tekmovalci – kot da bi gledal stanje v slovenski politiki. Ob tem mi je prišlo na misel, kako fajn bi bilo, če bi imeli podobno politično realistično oddajo. Recimo, da bi izbirali sanjskega predsednika LDS. Koncept oddaje bi moral biti seveda malo drugačen. V eno hišo, najbolje kar v nekdanjo Titovo vilo na Bledu, da bi se počutili čim bolj domače, bi za nekaj dni zaprli nekaj morebitnih sanjskih predsednikov, Antona Ropa, Toneta Anderliča in Milana Kučana, nato pa bi jih v naslednjih dneh na različne načine preizkusili, kdo je dovolj dober za predsednika. Prvi bi prišel na vrsto Tone Anderlič, za katerega zlobneži natolcujejo, da ga tu in tam rad malo skrne. Preizkusili bi ga tako, da bi mu v hladilnik nastavili liter vodke, in če bi ta po petih dneh ostala nedotaknjena, bi bil dober predsednik, drugače bi moral oditi domov. Kot drugega bi preizkusili Antona Ropa, in sicer tako, da bi mu za pet dni postavili ducat nadrejenih, on pa jih ne bi smel nadreti. Če bi koga nadrl, dovoljene bi bile recimo manjše žaljivke in kletvice, kot so ježešmarija, sveta preproščina in bogpomagaj, ne pa recimo kreten, butelj ali nesposobnež, bi avtomatično letel, če bi se vzdržal, pa bi šel naprej v finale. Na koncu bi preizkusili še Milana Kučana; postavili bi mu preprosto vprašanje, ali je še vedno komunist. Če bi odgovoril da, bi to pomenilo, da govori resnico in bi šel naprej, če bi se pri odgovoru začel izmikati, recimo, kaj pomeni biti komunist in podobno, bi gladko letel ven. Tako bi dobili enega, dva ali tri finaliste, izmed katerih bi nato članstvo LDS v finalu po televotingu izvolilo svojega predsednika. Zmagovalec bi dobil naziv sanjski predsednik in mandat, ki bi trajal na vse veke vekov. Amen!

Aleš Kocjan

h-umor

diktafon

"Ne vem, zakaj naj bi Evropska unija imela svojo zelo trdno ustavo."

(Starosta slovenskih novinarjev Jurij Gustinčič se ne obremenjuje z zavrnitvijo evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem.)

"Vsekakor je zelo zanimiv in tudi zelo poučen, predvsem za mlajšo generacijo."

(Nekdanji maneken Jure Bradač toplo priporoča svoj holivudski igralski prvenec "46 minut", češ da je za mlade poučnejši od drugih ameriških filmov.)

"V Sloveniji se je sfižilo že marsikaj, kar drugod po svetu deluje, in se je uveljavilo kaj, kar nikjer drugje ne more delovati."

(Matevž Krivic je prepričan, da je Slovenija nekaj posebnega in enkratnega.)

"Po pravici povedano mi je bil sumljiv, ker se nikoli ni kaj preveč pojavljal v ženski družbi."

(Klemen Klemen ne ve, ali je Michael Jackson kriv spolne zlorabe otrok ali ne.)

"Zaradi nestrinjanja s sedanjo mestno politiko več svetnikov razmišlja o izstopu iz svetniške skupine."

(Ljubljanski mestni svetnik Peter Božič razmišlja, da bi pospravil kovčke in zapustil LDS. Očitno dobro pozna modrost, da podgane zapustijo potapljaajo se ladjo.)

"Če pade AC Metelkova mesto, se bo središče Ljubljane čez noč spremenilo v predmestje."

(Metelkovec Miha Zadnikar je prepričan, da "hiša strahov" na Metelkovi predstavlja največjo ljubljansko znamenitost.)

"Če je sila, se lotim tudi takšnih stvari."

(Eva iz skupine Make up 2 se v kriznih trenutkih loti tveganih opravil, na primer kirurškega posega na lastnem psu.)

"Ugotovil sem, da če hočem kaj dobrega storiti, se moram tudi politično angažirati, zato sem poskusil z LDS."

(Predsednik DeSUS Karl Erjavec je v preteklosti veliko eksperimentiral, tudi s strankami.)

"Če sprejmeš dobre strani medijske izpostavljenosti, se mi zdi nesmiselno, da bi se ob slabih skrival."

(Luka Juri se v primeru afere ne bi skrival v mišjo luknjo. Od tega ga ne odvraca niti očetova izkušnja s svingersko afero.)

"To je v Sloveniji zagotovo ostalo kot socialistična dediščina Josipa Broza Tita."

(Neimenovani nemški novinar komentira dejstvo, da v Sloveniji novinarji težko pridejo do podatkov zaradi domnevnega bojkota s strani državnih organov.)

"V sili vrag muhe žre, če pa še teh ni, je pa lačen."

(Jure Karas iz dueta Slon & Sadež pravi, da ni stvari, ki je ne bi nikoli mogel početi.)

"To je pač bil sistem, ki je bil rezultat političnih sil, ravno tako kot je naš sedanji rezultat razmerij političnih sil."

(Za politologa dr. Igorja Luksića je bil komunistični prevzem oblasti tako kot demokracija samo splet bolj ali manj posrečenih okoliščin.)

"Ker če bi mi bilo za sekundo dolgčas, to prisegam, bi si po mojem raje zlomil nogo, da bi postalo zanimivo, in bi šel vsaj k zdravniku."

(Pisatelj Marko Potrč je za preganjanje dolgčasa pripravljen mučiti tudi samega sebe.)

7. letne igre SDS

SDS, največja vladna stranka, je pretekli konec tedna pripravila sedme letne igre, na katerih se njeni člani vsako leto pomerijo v različnih poletnih športih. Letos so igre potekale v treh krajih. V Kungoti, Pesnici in Šentilju so se tekmovalci pomerili v šestih različnih športih: košarki, odbojki, malem nogometu, šahu, namiznem tenisu in tenisu. Med 34 nogometnimi, 18 odbojgarskimi, 14 košarkarskimi, 14 šahovskimi ekipami in nepregledno množico igralcev tenisa in namiznega tenisa so se najbolj odrezale ekipe iz strankinega občinskega odbora v Polzeli, saj

Tudi tokratne letne igre Slovenske demokratske stranke sta zaznamovala zabava in sproščeno ozračje.

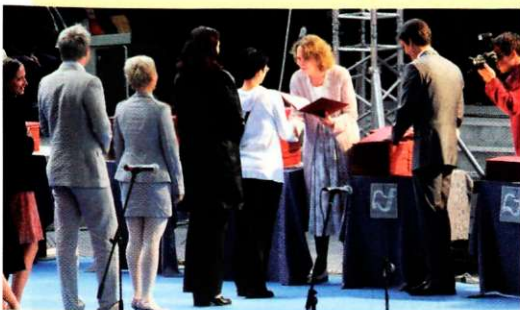
stopila ženska ekipa. Ekipa, ki se je poimenovala Ženski odbor v malem nogometu, je med tekmovalci in gledalci požela prave ovacije, žal pa v tekmovalstvu ni bila preveč uspešna. V izločilni tekmi za uvrstitev v četrtfinale jo je namreč nič kaj džentelmsko izločila ekipa strankinih poslancev v parlamentu. Kakšnega pretiranega razočaranja pri tem ni bilo, saj je bil temeljni namen iger, kot poudarjajo organizatorji, druženje, zabava in sprostitvev. No, vsega tega pretekli konec tedna v treh štajerski krajih ni manjkalo, tako da so bili na koncu zadovoljni prav vsi. A. K.

O evropski ustavi in kongresu

31. maja je potekala redna seja izvršilnega odbora Nove Slovenije. Govorili so o izidu referenduma o evropski ustavnih pogodbini in o pripravah na jesenski kongres stranke. V izvršilnem odboru obžaljuje negativni izid referenduma v Franciji, ne zatiskajo pa si oči pred tem, da ta ne bo vplival na upočasnitev razvoja nekaterih procesov znotraj EU. V NSi so še vedno prepričani, da sta EU, ki jo pomaga oblikovati tudi naša država, in integracijski procesi ključnega pomena ne samo za Evropo, ampak za razvoj in življenje slovenskega naroda. Zato ne dvomijo, da se bodo začeli procesi kljub vsemu nadaljevali, je dejal predsednik stranke Andrej Bajuk in poudaril zgodovinsko našega članstva ter enakopravno vlogo Slovenije v uniji, ki jo skušajo nekateri zamisliti z vprašanjem prejemanja evropskih sredstev. Glavna tajnica stranke Maruša Novak je predstavila poročilo o pripravah na kongres in o aktivnostih stranke na terenu, ki so jih ocenili kot zelo živahne. Tako so v pričakovanju kongresa ustanovili komisijo, ki bo pripravila spremembe statuta glede uravnotežene zastopanosti predstavnikov posameznih regij. Predsednik Bajuk lokalne volitve pričakuje optimistično in pravi, da ne pričakuje bistvenih sprememb v programu stranke, saj koalicijska pogodba izraža tista stališča, za katera se NSi zavzema, hkrati pa je dolžnost in zaveza stranke, da ta program uresniči. Izvršilni odbor je na seji med drugim potrdil predlog za nove predsednike nekaterih strokovnih odborov stranke. M. V.

Diploma za jurja

V torek, 31. maja, je v ljubljanskih Križankah potekala slovesna podelitev diplom vsem študentom Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki so diplomirali v študijskem letu 2004/2005. Namen

Ljubljanska filozofska fakulteta se je letos prvič odločila za slovesno podelitev diplom v Križankah.

vodstva filozofske fakultete je bil pripraviti slovesnost ob koncu študija, ki bi spominjala na dogodke, kakršne ob koncu študija pripravljajo na elitnih univerzah v tujini. Vendar so dogodek že veliko prej zasencila nesoglasja v organizacijskem odboru ter spori med diplomanti in organizatorji. Slednji so namreč vstopnice zaračunali tudi diplomantom, kar je sprožilo buren odziv, ki je privedel celo do tega, da so nekateri oddelki odpovedali sodelovanje. Diplomanti so seveda imeli razlog za jezo, kajti ne zdi se logično, da morajo slavljenci, ki so hkrati tudi edini razlog za ta

modrosti tedna

“Spoznanje, ki nas prevzame ob prebiranju (knjige Cerkev na zatožni klopi, op. ur.), je: komunizem je v Cerkvi videl največjega sovražnika, zato je z vsemi močmi deloval proti njej. Hotel jo je zlomiti. Ji vzeti ugled in spoštovanje med ljudmi, tudi z lažjo ali ustrahovanjem. Kje bi bilo to lažje kakor ravno pri njenih službenih nosilcih duhovnikih!”

(Urednik Družine Franci Petrič)

“Ne gre za Ribičiča osebno, gre za to, ali se bo oblast te države moralno in pravno (sodno) ločila od umora kot politične obrti. In gre za to, ali bo tudi pri nas kdaj konec pakta z genocidom. Najpomembnejše pri tej ovadbi pa je dejstvo, da je ta prišla iz domačega vira in da nas ni k njej prisilil kakšen Haag.”

(Publicist Viktor Blažič)

Seja izvršilnega odbora NSi je bila priložnost za preverjanje priprav na kongres stranke.

ko slovesnost, plačevati vstopnino. Pri tem sploh ne gre samo za ceno, diplomanti so za vstopnico plačali 1.000 SIT, drugi pa 2.500 SIT, temveč za popolnoma zgrešen pristop fakultete do nekdanjih študentov. Če se je filozofska fakulteta že odločila posnemati tradicijo tujih (predvsem ameriških in angleških univerz), potem bi se spodobilo, da jih posnema dostojno, ne pa da zane-marja tiste, ki so pravzaprav vzrok za takšno slavo. Če je bila prireditvev v Križankah začetek tovrstne tradicije tudi na sončni strani Alp, lahko le upamo, da so se organizatorji iz letošnjega dogodka nečesa naučili. Vprašanje pa je, ali v Sloveniji potrebujemo tovrstne skomercializirane dogodke in kdo si jih sploh želi. Ana Müllerner

Koran? Pa Sveto pismo?

Naša javna občila so zelo pozorna na to, kaj se dogaja v ameriško-islamskih odnosih. Zelo "strokovno in nepristransko" obravnavajo obsojanja vredne dogodivščine, kot je zadnja polemika, ki traja že nekaj časa, o skrunitvi Korana. To je za slovenske novinarje primer, ki meče slabo luč na Ameriko in seveda tudi na ves krščanski svet, saj dokazuje versko nestrpnost kristjanov. Tako vsaj sklepamo po poročilih v časnikih in drugih občilih, ki prav uživajo, če gre Ameriki kaj narobe. Kako pa so se na to novico odzvali v islamskem svetu? Tako kot se lahko odzoveta fanatizem in nekritičnost. Za obrambo svoje svete knjige so žrtvovali veliko življenj. Islam celo zahteva, da skrunilce obsodijo na smrt. Sedaj prihajajo na dan novice, da ni bilo prav tako, kot je napisal časnik Newsweek, ampak je kar nekaj nasprotujočih si različic. A to nima velikega pomena. Pomembno je, kako vsi naši mediji radi o tem govorijo in se postavljajo na stališče varuhov verske svobode muslimanov. Med vrsticami obto-

Ukrepati je treba hitro

Agencija za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) je pred kratim objavila podatke o poslovanju gospodarskih družb v letu 2004. Na podlagi izkazanih uspehov poslovanja je ugotovila, da so imele gospodarske družbe lani 578 milijard tolarjev čistega dobička in 187 milijard tolarjev čiste izgube. Razlika je torej 400 milijard

čajo javni zavodi in druge državne ustanove, vendar se največkrat zгоди, da jih ti zaobidejo in si v pogodbah izgovorijo takšne pogoje, da lahko zavlačujejo s plačilom. Ob vsem tem pa je država predpisala plačilo davkov, recimo davka na dodano vrednost, ki ga je treba plačati ob zapadlosti ne glede na to, ali je bil račun za opravljeno storitev ali iz-

Za male podjetnike, ki jim ne gre prav dobro, bi morala država bolj skrbeti.

do tudi pri nas zahtevali uveljavljanje svojih verskih zakonov, ki so nadrejeni posvetni oblasti, v imenu pravice do izvrševanja verskih imperativov. Ne bomo daleč od Afganistana.

Tega nisem napisal, da bi opisal vedenje muslimanov, ampak vedenje naših "neodvisnih medijev" glede verske spoštljivosti, ko tako pristransko dajejo potuho tuji veri, in to v imenu strpnosti in pravice, ki ju v preteklosti niso nikoli spoštovali. Zato se sprašujem, kje so bili naši neodvisni mediji, ko so naši tovariši našim otrokom v šolah pri pošolskem verouku trgali katekizme in Sveto pismo. Nekateri otroci so, ko so to

tolarjev čistega dobička, podjetja pa že nekaj let ustvarjajo več dobička kot izgub. Vendar je treba povedati, da večino dobička ustvarijo velika in pogosto monopolna podjetja oziroma takšna, ki svoj dohodek dosegajo na podlagi tako imenovanih dogovorjenih cen. Le malo med njimi pa je malih podjetij, še manj samostojnih podjetnikov.

Podatki iz javne objave poslovnih poročil kažejo, da večini slednjih ne gre prav dobro. Pesti jih velika nelikvidnost in s tem povezana zadolženost. Spoštovanje plačilnih rokov oziroma finančna disciplina, kakršno smo poznali včasih, je bolj

ročeno blago plačan ali ne. V praksi je to tako, da država "svoje pobere", za drugo ji ni mar. Verjetno tudi zato Ajpes oziroma druge državne ustanove ne objavljajo več podatkov o nelikvidnosti oziroma plačilni sposobnosti posameznih gospodarskih družb. Včasih je to redno mesečno objavljala Agencija za plačilni promet (APP), nato so tovrstna poročila čez noč izgini-la, tako kot se je razblinila strokovna moč nekoč dosledne in pregledne ustanove, kot je bila APP. Nekdanja vlada je že vedela, zakaj je posameznim ustanovam odvzela nekatere pristojnosti. Zato, da je lažje skrila napake pri svojem vodenju, še bolj pa zato, da je vse skupaj postalo nepregledno. Zdajšnja vlada mora vsekakor razmisliti o ureditvi nekaterih stvari, vendar ne tako, da bodo na slabšem spet majhni in šibki. Mit o tem, da se v podjetništvu cedita med in mleko in da imajo podjetniki "debele denarnice", se je že zdavnaj razblinil kot milni mehurčki.

izjema kot pravilo. Ko je nehal veljati zakon o finančnem poslovanju, ki je v primeru finančne nediscipline, to je neopoznavanja zapadlih obveznosti, določal tudi kazni, se je plačilna nedisciplina v državi izredno povečala. Vsa leta doslej je bila največja neplačnica svojih obveznosti prav država, zato večina tistih, ki poslujejo z njo, svojih obveznosti tudi ne more plačevati tako, kot bi jih morala. Res je sicer, da je nekdanji finančni minister Dušan Mrmor predpisal 30-dnevni plačilni rok za vse nabave in storitve, ki jih naro-

Nekateri bi radi naredili vse, le da bi to bilo v škodo tradicionalne krščanske vere.

zujejo vse tiste, ki na kateri koli način ne soglašajo z islamom. Naklonjenost, ki jo izkazujejo graditvi džamije v Sloveniji, je prav klečeplazna. Vse bi radi naredili, le da bi to bilo v škodo naše tradicionalne krščanske vere. Ker – bodimo odkriti – širjenje islamske veroizpovedi v Sloveniji je večji zločin od "skrunitve" Korana, saj se s tem postavljajo temelji terorizma in razdvajanja naroda z dvatisočletno tradicijo krščanstva na naših tleh. Že razdvajanje Slovencev na dve tako različni veroizpovedi je hujskanje h genocidu.

videli, Sveto pismo ali katekizem pred poukom skrili v kak grm, potem pa ga neopazno vzeli in šli k verouku. A nihče o tem ni nič rekel, kaj šele pisal. To je bilo nasilje nad otroki, ne nad teroristi. Nihče se ni zgražal in teh dejanj označil kot zlittev vernih kristjanov. Ali naj po logiki naših medijev upravičeno zahtevamo, da tovariše, ki so to počenjali, obsodijo na smrt? Tako bomo zadoslili tisti pravici do nasilja, ki jo naši mediji večkrat brez fige v žepu označajo kot legitimen protest islamcev.

Pavel Ferluga

Vida Kocjan

Dr. Janko Kos

V sporu o medijih, ki ga je spodbudil predlog novega zakona o RTV Slovenija, se je pokazalo, kako relativna, negotova, celo varljiva je vsebina političnih pojmov levica, sredina in desnica, vsaj kar zadeva njihovo slovensko rabo. Po ustaljenem pojmovanju naj bi bila levica progresivna, sredina zmerena in desnica konservativna.

Mediji in stroka

V razpravi o novem zakonu se je pokazalo, da se levica zavzema za status quo, saj zavrača vse predloge za njegovo spremembo, nasprotno pa sta se "sredina" in "desnica" izrekli za spremembe, ki naj izboljšajo stanje v medijih. Varuh konservativne inertnosti je postala torej "levica", nosilec napredka pa njeni nasprotniki, kar daje dodaten pomen znani formuli o kontinuiteti in diskontinuiteti.

Poleg tega je spor o medijih razkril še druge značilnosti množičnih občil na Slovenskem, njihovega položaja, političnega in ideološkega konteksta. Odprl je vprašanje o pomenu civilne družbe za medijsko dejavnost, o razmerju med državnim in javnim v upravljanju RTV Slovenija, o pluralnosti v dnevnem tisku in na televiziji, o ideoloških podlagah novinarstva, ne nazadnje celo o tem, iz kakšnih podlag se hrani slovenski rumeni tisk. In končno se je mednje uvrstilo vprašanje, kaj nam lahko o množičnih občilih pove stroka – kako razmišlja o njih, presoja njihovo vrednost ali nevrednost, morda celo soodloča o njihovi ureditvi.

V debatah okoli novega zakona o RTV pa tudi širše o medijih nasploh je "levica" zagovarjala stališče, naj o spornih zadevah odloča stroka s svojo strokovnostjo, ne pa politika s svojimi strankarskimi interesi. Stroka naj bi bila pristojnejša od politike, ki je pristranska, zainteresirana samo za manipulativno moč in zato ideološka, medtem ko je stroka a priori nepristranska, znanstvena, nepolitična in neideološka. Toda takšno prepričanje je naivno in samo na sebi ideološko, predvsem pa v nasprotju s tistim, kar lahko o strokah pove teorija znanosti. S stroko, ki naj bi o medijih razmišljala v nasprotju s politiko in ideologijo, se mislijo seveda stroke, ki spadajo v humanistiko ali med

družbene vede. V poštev pridejo predvsem tiste, ki se tako ali drugače ukvarjajo z novinarstvom in mu hkrati dajejo ustrezno izobrazbeno, profesionalno in strokovno podlago. To so lahko komunikologija, sociologija, politologija, pravo in ekonomija pa tudi splošna zgodovina in vse druge historične, umetnostne, kulturološke in antropološke vede. Po znani definiciji so vse te vede vrednostne ali bolje vrednotenjske, ker svoj predmet ne samo raziskujejo, razlagajo in sistematizirajo, ampak ga tudi vrednotijo. To pomeni, da morajo izhajati iz specifičnega, takšnega ali drugačnega sistema vrednot, s tem pa lahko stopajo vanje takšne ali drugačne ideologije, odvisno od sociokulturnega konteksta, v katerem obstajajo in se razvijajo. Iz tega sledi, da je njihova objektivnost, znanstvenost ali strokovnost odvisna tudi od deleža, ki ga ima v teh strokah ideologija, in seveda od tega, kakšna je ta ideologija. Delež ideologij je v tistih strokah, ki so ta čas na Sloven-

o medijih sklicuje na stroko zoper politiko, misli seveda na tiste vrste humanističnih in družbenih ved, ki se še zmeraj postavljajo na "levo" ideološko podlago, bodisi marksistično-leninistično ali pa levoliberalno, če ne celo anarhistično, kakršno je na svojem akademsko-univerzitetnem obisku v Ljubljani zagovarjal Noam Chomsky. O kakšni strokovni nepristranosti, objektivnosti in posebni znanstveni legitimnosti tu ne more biti govora. To ni mogoče niti tedaj, ko hočejo biti takšne stroke empirično-eksaktne, v filozofskem smislu torej pozitivistične, a je kontekst, v katerega postavljajo empirijo in jo v njegovem okviru interpretirajo, še zmeraj "levo" ideološki. S tem ni rečeno, da v humanistiki in družboslovju ni mogoča večja ali manjša objektivnost, znanstvenost in s tem strokovnost. Pogoj zanjo je poleg empirične natančnosti tudi ta, da se s svojim pojmovnim aparatom in z vrednostnimi merili – moralnimi, socialnimi, po-

Delež ideologij je v tistih strokah, ki so ta čas na Slovenskem za novinarsko dejavnost odločilne – v komunikologiji, sociologiji, politologiji, pravu, zgodovini in še kje –, kar precejšen, po svoji vsebini pa praviloma "levi", v manjši ali zelo majhni meri "sredinski" ali "desni".

skem za novinarsko dejavnost odločilne – v komunikologiji, sociologiji, politologiji, pravu, zgodovini in še kje –, kar precejšen, po svoji vsebini pa praviloma "levi", v manjši ali zelo majhni meri "sredinski" ali "desni".

Kako je slovenska humanistika ideološko razcepljena, se je v zadnjem času nazorno pokazalo v zgodovinski stroki. Ta se je razdelila na ostro profilirana stališča, njihova pahljača sega od "levih", ki nadaljujejo tradicijo komunistične historiografije, do "sredinskih" in "desnih", ki terjajo revizijo te zgodovinske ideologije. Ko se "levica" v razpravi

litičnimi – postavljajo čim bolj na sredo med "levim" in "desnim". Šele politično-ideološka "sredinskost" zagotavlja strokam, ki naj presojajo položaj slovenskih medijev in novinarstva, pravo strokovnost. Takšne "sredinskosti" je za zdaj v teh strokah razmeroma malo, prevladujejo še zmeraj ideološko podgrajene "leve" različice, te pa v sporu s politiko ne morejo predstavljati zanesljivega strokovnega partnerja. Kljub vsemu procesi v nekaterih od teh strok kažejo, da se v njih polagoma, a zanesljivo dogaja premik k pravi strokovnosti in s tem v pravo smer.

V spomin na pomorjene domobrance

V nedeljo, 5. junija, je v Kočevskem rogu, pri breznu Pod Krenom, potekala 16. slovesnost v spomin na žrtve revolucionarnega nasilja po koncu 2. svetovne vojne. Mašo za umrle je daroval ljubljanski nadškof Alojz Uran.

Nadškof je med drugim blagoslovil mozaik Marka Ivana Rupnika v lani zgrajeni kapeli in bronasti križ, odlika lesenega Roškega križa, dela kiparja Metoda Frlca, ki stoji ob poti h grobišču. Slovesnosti v spomin na tisoče domobrancev, ki so izginili v brezni po vsej Sloveniji, večino pa so pobili prav v Kočevskem rogu, se je udeležilo okrog 5.000 ljudi, v imenu vlade pa je bil navzoč minister za finance Andrej Bajuk.

Nadškof Uran je v homiliji govoril o tisočih mladih mož, pobitih po koncu vojne. Njihov idealizem in ljubezen do vere sta bila hudo zlorabljeni, je dejal, kar pa umrlih, katerih vest pozna le Bog, nikakor ne onečašča. Opomin živim, ki ga prinašajo umorjeni, je, da bi prepre-

čili ponovitev takšnih grozot. Kot je dejal Uran, pomeni sedanjí čas predvsem uro molitve, prošnje za odpuščanje, spravo in očiščenje spomina.

Navezujoč se na besede pokojnega papeža Janeza Pavla II. je nadškof Uran govoril o kopičenju zla v tedanji Evropi, katerega razsežnosti niso vsi niti dojeli. Pri tem so bili pahnjeni med dve "ideologiji zla", nacistično in komunistično, ki sta skrivali svoje medvojne oz. povojne zločine. Šlo je za tako silno zlo, da ga lahko premaga le Božje usmiljenje.

Nadškof je navedel besede patra Rupnika, ki je v Družini pred kratkim pi-

sal o velikonočnem pogledu na tragičen dogodek pred 60 leti: "Treba je iti onstran tega, kar vidimo, onstran črno-belega branja, onstran poražencev in zmagovalcev." Navezujoč se na nedeljski evangelij je Uran dejal, da lahko vsak posameznik opere svojo krivdo v Kristusu, hkrati pa je poudaril evangeljski klic k usmiljenju do grešnikov ob priznavanju lastne grešnosti.

Tako je nadškof ob pozivu k molitvi za umrle priporočil v molitev tudi njihove morilce, "naj zaslišijo usmiljeni glas Božjega usmiljenja in se oklenejo rešilne roke". Spomnil je na molitve umirajočih

in dejal, da nas molitev "navdaja z upanjem, da je tudi danes mogoče zmagati v tako hudi 'bitki', kakršna je bitka za mir".

Na slovesnosti je v imenu Nove slovenske zaveze govoril Anton Drobnič in ugotavljal, da smo Slovenci zaradi različnih pogledov na dogodek med vojno kot narod še vedno razdvojeni, slovenska država pa se ni zmožna spraviti z umrlimi. Pobiti domobranca namreč še vedno nimajo grobov, na stotine grobišč še vedno ni urejenih. Drobnič je govoril tudi o t. i. vojnih zakonih, ki so po njegovem mnenju diskriminatorni, saj sedanjí zakon o žrtvah vojnega

Spominke slovesnosti v Kočevskem rogu se je udeležilo več kot pet tisoč ljudi. V imenu države je venec v spomin na neznano število pobitih na tem območju položil minister Andrej Bajuk.

nasilja razlikuje med otroki partizanov in otroki domobrancev, zakon o vojnih grobiščih pa povzroča ločevanje mrtvih. Po Drobničevih besedah bi spremembe zakonov, za katere se zavzema vlada, pomenile le popravo krivic. **M. V.**

Pastoralni dan v Mariboru in Stični

Letošnje leto za Cerkev na Slovenskem mineva v znamenju škofijskih pastoralnih srečanj. Tako sta v soboto, 4. junija, ljubljanska nadškofija in mariborska škofija pripravili vsaka svoj pastoralni dan.

Mariborska škofija je pastoralni dan pod geslom Kaj pa ti praviš, kdo sem? organizirala v Mariboru. Dogajanje se je začelo že v petek, 3. junija, zvečer v mariborski stolnici z molitvijo mladim. Pastoralni dan se je nadaljeval v soboto z molitveno uro, celodnevni čas s čašenjem in spovedovanjem. Dopoldanski čas je bil namenjen delavnicam, popoldan pa je bil predvsem kulturno in športno obarvan, saj so potekale prireditve na več trgih in v dvoranah. Na stadionu Ljudski vrt so se tako pomerili veterani slovenskega nogometa in ekipa Pax, ki jo sestavljajo duhovniki. Po nogometni tekmi je bila maša, ki jo je vodil mariborski škof Franc Kramberger ob somaševanju pomožnih škofov Jožefa Smeja in Antona Stresa. Dan je sklenil festival duhovne ritmične glasbe Vox,

ki so ga neposredno prenašali TV Maribor, Radio Maribor in Radio Bakla.

Pastoralni dan ljubljanske nadškofije pod geslom Evharistija, sonce našega življenja je potekal v cistercijanskem samostanu v Stični, kjer se vsako leto septembra zbere mladina iz vse Slovenije. Tako kot v Mariboru je bil tudi v Stični dopoldanski del namenjen delavnicam, zbrane pa je nagovoril ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran, ki je povezal leto evharistije v Cerkvi in leto laikov v Cerkvi na Slovenskem. Na evharistijo se nanaša tudi geslo škofijskega srečanja, povzeto pa je po svet-

niškem kandidatu Lojzetu Grozdetu, ki je pred svojo mučaniško smrtjo prav v Stični prejel svoje poslednje obhajilo. Srečanja bi se moral udeležiti tudi kapaucin p. Rainero Cantalamessa, vendar je prihod v Stično odpovedal zaradi bolezni. Namesto njega je predaval p. Marko Ivan Rupnik, teolog, slikar in profesor v Rimu. Govoril je o pomenu evharistije in Svetega duha. Prireditve je pozivil tudi otroški festival Pokaži, kaj znaš, katerega del je prenašal Radio Ognjišče. V popoldanskem času je na osrednjem prizorišču potekala maša, ki jo je daroval nadškof Uran, po maši pa je bilo dru-

žabno srečanje, ki se ga je podobno kot v Mariboru udeležilo okrog sedem tisoč vernikov. Ti so se na prizorišče pripeljali z avtobusi, vlakom in avtomobili.

Koprška škofija je imela svoj pastoralni dan že tri tedne prej, in sicer 15. maja v Vipavi pod geslom Pošljí mene. Različne delavnice (otroci, zakonci, Karitas, mladina, duhovna gibanja) so potekale še v Ajdovščini, Vrhopolju in Vipavskem križu. Sledila je maša na stadionu v Vipavi (poleg škofijske gimnazije), po njej pa je bil koncert skupine Nova zapoved.

Namen vseh treh škofijskih pastoralnih srečanj je nadaljnje uresničevanje sklepov plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem ter refleksija dosedanjega uresničevanja sklepov. V prihodnjih letih naj bi tako prišlo do vseslovenskega pastoralnega srečanja vernikov iz vseh treh škofij. **G. B.**

Na vseh treh škofijskih pastoralnih srečanjih se je zbralo skoraj dvajset tisoč ljudi.

Težave z zdravjem

Pretekli teden je javnost presenetila novica, da je predsednik države Janez Drnovšek zaradi neenakomernega bitja srca (t. i. srčne aritmije) odpovedal vse obveznosti, ki jih je imel v načrtu tisti dan. Drnovšku se je stanje kmalu izboljšalo, kljub temu pa njegove težave sprožajo nekaj pomembnih vprašanj. Kot se je glasilo uradno pojasnilo

Drnovškovega osebnega zdravnika Saša Kavčiča, je pacient motnje v ritmu srca zaznal v torek okoli 22. ure, kar je nato ugotovil tudi EKG. Ker se stanje ponoči kljub terapiji ni izboljšalo, mu je zdravnik odsvetoval vse dejavnosti. Drnovšek je tako vse obveznosti, napovedane za sredo, preložil in ostal v domači negi. Okoli 11. ure so mu vzpostavili normalen srčni ritem in popravili krvni tlak, ki mu je zaradi aritmije nekoliko padel, električna konverzija pa ni bila potrebna. Kot je v izjavi za javnost še dejal Kavčič, hospitalizacija ni bila potrebna, predsedniku pa so kljub temu predlagali mirovanje in terapijo, ki je običajna pri nenadnih pojavih aritmije. Kot kaže, je bila terapija uspešna, saj so v ponedeljek iz Drnovškovega urada sporočili, da se predsednik počuti dobro.

Kako resne so Drnovškove težave?

No, pri vsem skupaj je pomenljivo to, da tokratne Drnovškove zdravstvene težave, če seveda odštejemo dejstvo, da so mu leta 1999 zaradi rakaste tvorbe, ki so jo odkrili na ledvici, odstranili desno ledvico, niso od včeraj. Podobno, vendar hujšo aritmijo srca je Drnovšek imel že pred štirimi leti, ko so ga morali po enem dnevu in pol

neenakomernega srčnega utripa pripeljati v Klinični center, kjer so mu s pomočjo električne konverzije vzpostavili normalen srčni ritem. Njegovo življenje sicer ni bilo ogroženo, moral pa je kar nekaj dni počivati. Drugi "napad" srčne aritmije je Drnovšek dobil pred šestimi meseci. Za kako hude motnje srčnega ritma je šlo, ni znano, saj so uradni podatki skopi, šlo pa naj bi za lažjo obliko aritmije, zaradi katere pa Drnovšek ni opustil svojih rednih vsakodnevni obveznosti. Ob vsem tem se seveda postavlja vprašanje, kako resne so Drnovškove zdravstvene težave in ali bi lahko na koncu pripeljale do tega, da bi moral predčasno končati svoj predsedniški mandat. Še preden si odgovorimo na to vprašanje, pa pogledimo, kaj aritmija srca ali atrijska fibrilacija, kot se strokovno imenuje, sploh je. Kot navaja strokovna literatura, gre pri aritmiji za, če povemo na kratko, motnje srčnega ritma. Slednje bolniki običajno čutijo kot pospešeno neredno utripanje srca, pri naporu se hitro zadihajo, čutijo bolečine v prsnem košu, njihova telesna zmogljivost pa je zmanjšana, kar je posledica hemodinamskih motenj. Kot piše, je ena najpogostejših nevarnosti aritmije nastajanje tako imenovanih strdkov, ki lahko zamašijo žile in povzročijo možgansko kap. Potemtakem Drnovškove težave z aritmijo srca vendarle niso tako nedolžne, kot bi sklepali iz uradnih pojasnil. Če bi se namreč njegove težave ponavljale pogosteje, bi se mu lahko zgodilo, da bi ga v skrajnem primeru (kar mu seveda nihče ne želi) zadela kap, v najboljšem pa bi bil prisiljen v korenito spremembo načina življenja (kar navaja tudi strokovna literatura). To pa bi najverjetneje pomenilo, da bi moral predčasno končati svoj predsedniški mandat.

Panika je za zdaj odveč

No, na srečo v Drnovškovem primeru najverjetneje ne gre za kronično srčno aritmijo, zaradi katere bi imel pogoste motnje srčnega utripa in zaradi katere bi moral bistveno spremeniti način življenja. Strokovna literatura namreč navaja, da pri kronični aritmiji motnje bitja srca trajajo več kot sedem dni, česar v Drnovškovem primeru ni bilo. Prav tako je zelo majhna možnost, da bi v njegovem primeru prišlo do nevarnih krvnih strdkov, ki bi lahko povzročili možgansko kap. Strokovna literatura namreč navaja, da se možnost strjevanja krvi zelo zmanjša, če se utrip hitro normalizira in če je zdravljenje hitro. Ker je bilo v Drnovškovem primeru vse to izpolnjeno, je zelo verjetno, da zdravje in delo predsednika za zdaj nista ogrožena, to pa bi se hitro spremenilo, če bi njegove težave z aritmijo srca postale pogostejše. To bi najverjetneje odprlo nova vprašanja.

Aleš Kocjan

Drnovšek naj bi bil kmalu spet na delovnem mestu.

Če sklepamo po navedbah zdravnikov in zdravniške literature, Drnovškovo zdravje in delo za zdaj nista ogrožena, to pa bi se verjetno hitro spremenilo, če bi njegove težave z aritmijo srca postale pogostejše.

Krči evropske ustave

Nedavna referendumski zavrnitev evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem je šokirala evropsko javnost kljub dejstvu, da zavrnitev ni bila presenečenje – že javnomnenjske ankete v Franciji so napovedovale njen polom.

Nobenega dvoma ni, da bo francoski in nizozemski NE evropski ustavni pogodbi imel daljnosežne posledice za Evropsko unijo, po drugi strani pa so tudi vzroki za zavrnitev večplastni. O veliki spremembi v Evropski uniji priča dejstvo, da sta se evropski ustavni pogodbi odpovedali državi, ki po tradiciji veljata za domovini svobodnjaštva. Francija je leta 1789 doživela veliko revolucijo, ki je spremenila tok zgodovine, Nizozemska pa je veljala za pribežališče preganjanih mislecev (na primer filozof Baruch Spinoza se je rodil na Nizozemskem kot potomec Judov, ki so emigrirali iz Španije). Znano je tudi, da sta v obeh državah evropski ustavni pogodbi nasprotovali tako (skrajna) desnica kot levica. Postavlja

se torej vprašanje, ali zavrnitev evropske ustavne pogodbe, ki bi reformirala Evropsko unijo, ne pomeni tudi klofute odprtosti in vrednotam evropske politične kulture. Ne nazadnje Francija in Nizozemska pripadata "stari Evropi", ki je začela ustvarjati Evropsko unijo, njun upor evropski ustavni pogodbi pa bi lahko bilo tudi pomembno sporočilo novim članicam. Zato bo zanimivo opazovati, kakšne posledice bo francosko-nizozemsko nasprotovanje prineslo na slovensko notranjepolitično prizorišče.

Francozi kot "enfant terrible"

Ugibanja o vzrokih morebitnega padca evropske ustavne pogodbe v zadnjem času zaposlujejo mnoge intelektualce. Ti med vzroki največkrat navajajo odtujenost evropskih političnih elit, strahove pred negativnimi posledicami širitve Evropske unije (prevladuje strah pred Turčijo) pa tudi nezrelost Evropske unije, da bi v tem trenutku lahko sprejela takšen dokument. Poleg tega se države Evropske unije ne morejo poenotiti o tem, kakšna naj bi bila Evropska unija – ali naj

bi bila le ohlapna zveza nacionalnih držav ali pa trdnejša in enotnejša tvorba. Mnogi so namreč svarili pred tem, da bi se Evropska unija oblikovala po zgledu ZDA, s tem pa bi se preveč oslabil pomen nacionalnih držav, ki imajo svoje posebnosti. Kot v intervjuju za Mag (18. maja, še pred referendumom) ugotavlja dr. Andrej Capuder, nekdanji slovenski veleposlanik v Parizu, naj bi francoskemu nasprotovanju evropski ustavni pogodbi botroval "tipični galski, keltski temperament". Galci (predniki Francozov) naj bi se že v času rimskega imperija izkazali za zelo nestanovitne, saj niso bili zmožni ustanoviti lastne države, ko pa jih je porazil Julij Cezar, naj bi se že v petdesetih letih porimljani. "Glede Evrope so bili Francozi vedno enfant terrible in so jo razbijali, kadar so le mogli," pravi dr. Capuder in nadaljuje: "In to zaradi starega ljubosumja, ker je šla krona rimskega cesarstva čez Ren k Nemcem." Po njegovih besedah naj bi bili Francozi leta 1665 v Toulo-

Kakšne posledice bo Evropski uniji prinesla francoska zavrnitev evropske ustavne pogodbe?

Predsednik slovenske vlade Janez Janša meni, da evropska ustavna pogodba evropski povezavi prinaša veliko prednosti.

Prvak slovenskih nacionalistov Zmago Jelinčič Plemeniti se je na nedavnem kongresu SNS odpovedal evroskepticizmu.

Nekdanji veleposlanik v Parizu dr. Andrej Čauder opozarja na nestanovitnost Francozov.

nu gostili Turke, medtem ko so turške čete oblegale Dunaj, to pa naj bi tudi pojasnjevalo njihov odnos do velikih imperijev, kjer niso bili sami vladarji.

Zgrešena politika levice

Na nezadovoljstvo z birokratskim vodenjem Evropske unije opozarja tudi nemški sociolog Jürgen Habermas v časopisu *Nouvel Observateur*, kjer ugotavlja, da so evropsko združevanje najprej spodbujale politične elite in so bili državljani zadovoljni, dokler so imeli koristi od tega. V razširjeni Evropski uniji pa nastajajo konflikti, za katere takšna legitimnost ne zadostuje več. Habermas je predvsem kritičen do francoske levice, ki naj bi se bila "v napačnem trenutku postavila na napačno stran". Po njegovem mnenju se namreč nekatere politične sile pred nezahelenimi socialnimi posledicami odprave meja branijo s protekcionističnimi silami nacionalnih držav, takšna ksenofobična mnenja pa so dvomljiva in nerealistična. Moč nacionalne države namreč ne zadošča več za preprečevanje posledic globalizacije, ampak bi bilo treba spodbujati krepitev Evropske unije. Slabitev Evropske unije bi pomenila veliko uslugo Bushevi zunanji politiki. Kot pravi Habermas, bi Evropa z ustavo dobila skupno zunanjo in varnostno politiko, ki bo opozicija svetovni ureditvi po načrtu neokonservativcev. Francoski NE pa bo Evropo dolgoročno okrnil, saj bo vplival tudi na druge države, s tem pa koristil tistim, ki vidijo Evropo samo kot gospodarsko povezavo.

Kriza identitete

Postavlja se vprašanje, ali je francoska in nizozemska zavrnitev evropske ustavne pogodbe v veliki meri posledica krize identitete starih članic Evropske unije. Francija namreč predstavlja dokaj centralizirano nacionalno državo, ki deluje (v nasprotju z Nemčijo) kot "mali talilni lonec" za priseljence vseh ras, narodnosti in verskih pripadnosti. Nizozemska pa je zaradi svojega svobodnjaštva in strpnosti že stoletja stičišče duhovnih in miselnih tokov. Obe državi sta se v zadnjih letih soočili s konflikti, povezanimi z islamom. Tako je Francija v preteklosti uvedla prepoved nošenja verskih simbolov v javnih šolah, kar je prizadelo zlasti muslimane in povzročilo kar nekaj konfliktov. Nizozemska pa se je lani soočila z umorom režiserja Thea van Gogha – slednji je posnel film *Submission*, ki je kritičen do islama, potem pa ga je v začetku novembra v središču Amsterdama ustrelil neki Maročan, ki naj bi bil povezan z islamskimi skrajneži. Umor van Gogha je sprožil več povračilnih nasilnih akcij proti tam ži-

večim muslimanom. Toda konflikti z islamom so le posledica širše krize identitete, ki se kaže tako v notranjosti starih članic EU kot v odnosu do novih članic. O tem veliko pove dejstvo, da politični ekstremizem, ki temelji na radikalnem evroskepticizmu, na Nizozemskem zadnje čase narašča.

Evropsko usmerjena Slovenija

Postavlja se tudi vprašanje, kako bo zavrnitev evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem vplivala na razmere v Sloveniji. Do zdaj se je namreč Slovenija izkazala za zanesljivo državo z visoko stopnjo pripadnosti Evropski uniji, kar je pokazal tudi izid referendumu pred dve letoma (skoraj 90-odstotna podpora vstopu v EU). Slovenija je poleg tega tretja država v Evropski uniji, ki je ratificirala evropsko ustavno pogodbo (za Litvo in Madžarsko), kar je storil državni zbor prvega februarja letos. V sami razpravi so se pojavljali pomisleki, ali ne bi bilo bolje, da bi javnost podrobneje seznanili s tem dokumentom, saj bi drugače lahko prišlo celo do naknadnega zakonodaj-

nega referendumu, za kar pa se ni izrecno zavzela nobena od parlamentarnih strank. Od poslancev državnega zbora se je proti evropski ustavni pogodbi tako izreklo le šest Jelinčičevih nacionalistov, češ da je Slovenija prehitro ratificirala ta dokument. Izkazalo pa se je, da je bil tudi dosedanji evroskepticizem SNS bolj ali manj vaba za nezadovoljne volilce, saj se je Zmago Jelinčič Plemeniti na nedavnem kongresu SNS odpovedal nasprotovanju EU in zvezi Nato, češ da so volilci vstop v obe organizaciji potrdili na referendumu.

Glede na to, da je Slovenija že ratificirala evropsko ustavno pogodbo, je torej iluzorno pričakovati, da bi se odpovedala svoji evropski usmeritvi, čeprav bi lahko francoski in nizozemski NE podžgal nezadovoljstvo tistega dela slovenske javnosti, ki meni, da je bila Slovenija z vstopom v Evropsko unijo dejansko oškodovana. Zadnje dogodke v Evropski uniji je komentiral tudi predsednik slovenske vlade Janez Janša na tradicionalnem forumu v Wachauu v Avstriji: "Veljavnost evropske ustavne pogodbe bi nedvomno pomenila premik v smeri bolj transparentne, učinkovite in demokratične Evrope, ki bi bila bliže svojim državljanom. Države članice bi opremila z ustrežnejšim okvirom za krepitev medsebojnega sodelovanja, EU pa bi naredila bolj prožno in sposobno prilagajanja razmeram današnjega dinamičnega sveta." Ali bo evropska ustavna pogodba zaživela, bo odvisno prav od vseh članic Evropske unije – za zdaj je njena usoda še negotova.

Gašper Blažič

Politični ekstremizem in evroskepticizem v starih članicah EU dobivata nov zagon.

Opdor proti evropski ustavni pogodbi je v veliki meri povezan s strahom pred vključitvijo Turčije v Evropsko unijo.

Slovenija ravnala pravilno in odgovorno

Tako v Franciji kot na Nizozemskem je ljudstvo na referendumu zavrnilo ratifikacijo evropske ustavne pogodbe. Ali to kaže na krizo Evropske unije?

Nedvomno izida referendumov potrjuje, da tvorcem in zagovornikom ustavne pogodbe ni uspelo najti dovolj prepričljivih argumentov, s katerimi bi prepričali volivce o potrebi po sprejetju takšnega dokumenta. Marsikateri državljani Francije in Nizozemske je sicer res z glasovanjem proti ustavni pogodbi izrazil nasprotovanje nacionalni vladni garnituri, vendar je dejstvo, da je negativen izid v prvi vrsti posledica nezadovoljstva z razmerami znotraj celotne Evropske unije. Očitno je, da je lanska širitev imela na miselnost prebivalstva v t. i. starih članicah EU večji vpliv, kot smo sprva predvidevali. Bojazan pred konkurenčno delovno silo iz novih članic se je srečala s splošno krizo nekdanjega uspešnega socialnega modela, ki je bil razširjen v jedru EU. Nove članice so zelo samozavestne na gospodarskem področju, kar to bojazan samo še pogloblja. Prav tako se število zagovornikov ustavne pogodbe verjetno ne povečuje ob ambicijah EU po nadaljnji širitvi. Nekatere od bojazni, ki se pojavljajo, sploh nimajo racionalne podlage. Drago Jančar je to stanje nedavno zelo dobro opisal z besedami, da se vakuum v pomanjkanju odgovorov širi, na njegovo mesto pa stopa ira-

cionalizem. Skratka, pokazalo se je, da nadaljevanje evropske integracije v smislu "širitve in poglobljanja" ni nič več samo po sebi umevno. Res je, da je evropska integracija v krizi, kakor je tudi res, da to ni ne prva ne zadnja kriza v njeni zgodovini. Nacionalne politične elite bodo morale najti nov način, kako nadaljevati evropsko zgodbo o uspehu.

Ali sploh obstaja možnost, da bi evropska ustavna pogodba zaživela?

Na medvladni konferenci o ustavni pogodbi so sprejeli določilo, da v primeru, če dve leti po podpisu pogodbo ratificira štiri petine držav članic in ima ena ali več članic težave v postopku ratifikacije, se zadeva odstopi evropskemu svetu. Ob podpisovanju pogodbe je seveda le malokdo mislil, da bosta "težave" pri ratifikaciji imeli prav dve ustanovni članici EU. Konvencijo, ki je izdelala ustavno pogodbo, je vodil Francoz, zavrnil pa so jo v njegovi lastni domovini. Vse kaže, da ne bo mogoče več dolgo čakati in da bodo evropski državniki že sedaj poskušali najti začasno rešitev iz zagate, v kateri so se znašli. Na noben način pa ne bi bilo dobro sedaj postavljati pod vprašaj ratifikacijskih postopkov v drugih državah. Ob komentiranju neuspehov v Franciji in na Nizozemskem je kar nekako neopazno mimo nas šlo dejstvo, da je 2. junija ustavno pogodbo ratificirala še ena članica, Latvija (v parlamentu sicer, vendar z ogromno večino po-

slanskih glasov). Sedaj je ustavno pogodbo ratificiralo že 10 članic. Treba je narediti vse, da zdajšnji zastoj ne bi imel negativnega učinka na druge države, kjer je bila pred tem večina naklonjena ustavni pogodbi.

Ali bi utegnila zavrnitev evropske ustavne pogodbe sprožiti oblikovanje Evrope več hitrosti?

Koncept Evrope več hitrosti se je na neki način že uveljavil znotraj EU; pogledimo na primer Schengen ali evro. Vendar pa smo ta dejstva že vze-

zavračali tudi z argumentom, da premalo upošteva nacionalne interese in da vodi v centralizacijo.

Kaj pomeni izid obeh referendumov za Slovenijo?

Zadnji dogodki potrjujejo, da je Slovenija ravnala pravilno in odgovorno, ko je med prvimi ratificirala ustavno pogodbo. S tem je pokazala, da svoje članstvo obravnava z vso resnostjo in da želi konstruktivno pripomoči k nadaljevanju evropske zgodbe o uspehu. Vprašanje je, ali bosta zavrnitvi na referendumih imeli negativen vpliv na sprejetje nove finančne perspektive, ki ga želi v svojem mandatu opraviti luksemburško predsedstvo. Odlog bi bil za Slovenijo vsekakor slaba novica. Večina analitikov meni, da se bo to tudi zgodilo. Vendar pa ni malo takšnih, ki menijo, da bi prav s sprejetjem svojega proračuna EU dokazala, da je sposobna sprejemati težke odločitve tudi v kriznih časih. Upajmo, da bodo slednji na koncu prevladali. Sicer pa je dejstvo, da bi zavrnitev ustavne pogodbe povečala tudi obveznosti Slovenije, ki izhajajo iz njenega predsedovanja EU v prvi polovici leta 2008. V tem primeru namreč odgovornosti ne bi mogla deliti z Nemčijo in s Portugalsko, ampak bi predsedovala povsem samostojno. Kar pa zadeva načelno slovensko podporo nadaljnji širitvi EU, menim, da mora sedaj še toliko trdneje vztrajati pri dosedanjih stališčih. **G. B.**

Dr. Andrej Rahten

li kot nekaj samoumevnega. V zvezi s tem pa se že kar nekaj časa pojavljajo spekulacije o morebitnem oblikovanju ožjega jedra v EU, ki bi nadaljevalo s poglobljanjem integracije. Vendar so zagovorniki takšnega jedra doslej v njem videli tako Francijo kot Nizozemsko. Težko si predstavljam, da bi francoski in nizozemski državljani privolili v kaj takšnega, saj so številni ustavno pogodbo

PRIMORKA
tv poletite z nami

Trstelj - 67. kanal

Obala - S23 - kabelski sistem v Kopru

Bliže dogovoru o vojnih zakonih

Prejšnji teden so poslanske skupine v predvidenem roku predsedniku državnega zbora posredovale svoja stališča in predloge za usklajevanje o novelah t. i. vojnih zakonov.

To ne pomeni, da bo postopek sprejemanja zakonov potekal gladko, saj se stališča poslanskih skupin precej razlikujejo. Opozicijske stranke LDS, SD in SNS ter vladna DeSUS so predlagale več popravkov, v prvi vrsti pa nasprotujejo domnevnemu izenačevanju NOB in kolaboracije.

Pri predlogu zakona o žrtvah vojnega nasilja gre v resnici za ureditev statusa posameznikov, ne pa za ideološke opredelitve. Tako status civilne žrtve ne bi bil več odvisen od vojaške sile, ki ji je bila žrtev izpostavljena. Novela zakona o vojnih grobiščih pa predvideva poimenovanje žrtve revolucije, ki ga je kot zgodovinsko najprimernejše opredelila tudi stroka. Zaradi občutljivosti tematike poskuša vlada najti čim širše soglasje. Tako so obravnavo zakonov za zdaj prestavili, v iskanju dogovora pa so se odločili zbrati temeljne predloge in rešitve ključnih vprašanih.

Koalijski partnerji so bili skoraj soglasni. V Novi Sloveniji so vložili dopolnilo zakona o žrtvah vojnega nasilja o vključitvi mobilizirancev v nemško vojsko ter črtanju Teharij kot lokacije za postavitev kostnice po zakonu o grobiščih. Status

žrtve naj po mnenju SLS dobi vsak, ki je bil kot civilist izpostavljen nasilju oz. prisilni katere koli vojske. V slovenski družbi je treba poiskati politični konsenz in odpraviti skrajne poglede. Pri tem ne sme priti do delitve na žrtve komunizma, fašizma ali nacizma.

DeSUS nasprotuje predlogu, po katerem bi med žrtve prišle sodelavce okupatorja in njihove svojce. Glede napisa na vojnih grobiščih predlagajo napis "žrtvam vojne in revolucije", privolili pa bi tudi v formulacijo "žrtvam vojnega in revolucionarnega nasilja". Poslanska skupina želi črtati tudi člen, da na spominskih znamenjih ne bi smelo biti oznak katerega od totalitarnih režimov, saj naj bi bili rdeča zvezda, srp in kladivo simboli upora. Ne nasprotujejo pa določbi, ki bi omogočila prekop groba na državne stroške.

Poslanci LDS nasprotujejo plačevanju odškodnin okupatorjevim sodelavcem, strinjajo pa se, da do odškodnin pridejo civilisti, ki so trpeli nasilje slovenskih oboroženih sil, če niso sodelovali z okupatorjem. Poleg tega nasprotujejo priznanju statusa slovenskih oboroženih sil domobrancem. Napisi na grobiščih bi se morali po mnenju LDS spremeniti, pri čemer bi uporabili izraz poboji, kar naj bi bilo nevtravno in jasno. Mogoč bi bil tudi napis "žrtve vojne in (povojnega) revolucionarnega nasilja". V LDS nasprotujejo odstranitvi komunističnih simbolov na spomenikih.

Pri SD predlagajo priznanje sta-

tusa žrtve civilistom, žrtvam katere koli vojskujočih se strani. Status žrtve bi lahko pridobil tudi civilist, ki je bil pregan iz svojega doma zaradi bombardiranja zaveznikov. Pri zakonu o vojnih grobiščih so vključili predloga koalicije o možnosti prekopa groba na državne stroške in o postavitvi spomenika vsem žrtvam vojne. Za napis na grobiščih pa predlagajo napis "žrtve vojne in revolucionarnega nasilja", s čimer bi priznali nesprejemljivost pobojev.

V SNS so prepričani, da noveli ponujata novo interpretacijo zgodovine in jima nasprotujejo. Pametneje bi ju bilo umakniti iz postopka in ju šele na podlagi konsenza vseh strank vložiti v obravnavo po rednem postopku.

Zakon o RTV junija v parlamentu

Kljub dosedanjim zapletom je odbor DZ za kulturo, šolstvo in šport prejšnji četrtek uspelo spraviti predlog zakona o RTV Slovenija v drugo parlamentarno obravnavo, ki bo potekala predvidoma na junjski seji.

Zaradi števila predlaganih sprememb se je seja zavlekla pozno v noč. Razprava ni bila brezplodna, saj je bilo sprejetih približno trideset dopolnil od stotih, bistvene točke pa ostajajo nespremenjene.

Pri LDS in DS so vztrajali, da bodo predlagane rešitve omogočile vladnim strankam politični vpliv, problematizirali pa so tudi domnevno nepregledno in sporno izbiro kandidatov za oba sveta. Odbor je rešitve pred-

stavnikov LDS in SD zavrnili, češ da so omenjeni očitki neutemeljeni.

Tako je odbor ohranil nespremenjen 17. člen, ki govori o sestavi programskega sveta. Člani v koaliciji pa so se obvezali, da bodo njegovi člani odražali regionalno zastopanost.

Člani odbora so skrajšali obdobje prepovedi, v katerem oseba na vodilnih mestih v politiki in v državni upravi ne bi smela kandidirati v programski svet, z 10 na 5 let.

V člen, ki govori o pristojnosti novega programskega sveta, so vnesli dopolnilo, na podlagi katerega bo svet moral redno obravnavati uresničevanje programske zasnove in produkcijskega načrta ter dajati generalnemu direktorju navodila glede odpravljanja pomanjkljivosti. Programski svet bo v skladu z dopolnilom zadolžen tudi za obravnavo pripomb in predlogov gledalcev in poslušalcev, generalnemu direktorju pa bo moral dajati navodila pri določanju programske politike.

Odbor je podprl dopolnilo o zagotavljanju oddaj za romsko skupnost ter obravnavo starostnikov, mladostnikov in invalidov v programih javnega zavoda.

V besedilo predloga zakona so zapisali dolžnost ustanovitelja – države, da zagotavlja institucionalno avtonomijo, uredniško neodvisnost in primerno financiranje za izvajanje javne službe zavoda. Sprejeto je bilo dopolnilo, po katerem naj bi DZ kot do zdaj skrbel za opremo in zaposlene v zvezi s posebnim parlamentarnim programom.

Mitja Volčansek

Fotografije: SAFO

Brezvladje na Metelkovi

Objekti, povezani z nekdanjo vojaško kasarno na Metelkovi, so v zadnjih letih postali nekakšen sinonim za anarhijo, alkohol in mamila, s tem pa tudi ena večjih sramot slovenskega glavnega mesta. Največ "zaslug" za to ima mestna občina, ki, namesto da bi se lotila celovite ureditve problema, na tistem območju izvaja nekakšne polukrepe, ki nimajo nobenega učinka.

Zgodba z Metelkovo se je začela v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je iz Slovenije odšel še zadnji vojak JLA. Na Metelkovi je bila namreč včasih vojaška kasarna (v njenih prostorih je bil v času afere JBTZ zaprt tudi Janez Janša), po odhodu jugoslovanskih vo-

jakov leta 1991 pa je ostala prazna. Objekt, ki stoji na eni lepših lokacij praktično v središču mesta, je po odhodu vojakov približno dve leti sameval (vanj so se zatekli ljubljanski brezdomci, uživalci mamil in ljubitelji t. i. alternativne kulture), dokler se niso odgovorni (kdo je to bil, ni znano, objekt pa je bil najprej v lasti ministrstva za obrambo, pozneje pa je prešel v last mestne občine Ljubljana) odločili, da ga bodo porušili. 10. septembra leta 1993 so tako na Metelkovo nenapovedano pripeljali gradbene stroje in začeli objekte rušiti, vendar tega niso speljali do konca. Med tem so namreč na Metelkovo vdrla aktivisti t. i. Mreže za Metelkovo in zasedli na pol porušene objekte. Čeprav aktivisti niso imeli dovoljenja za zasedbo prostorov, jih je občina, ki očitno niti sama ni natančno vedela, kaj bi s prostori nekdanje kasarne, pustila pri miru (po nekaj letih so jim celo pri-

klopili vodo in elektriko), Metelkova pa se je v naslednjih letih razvijala po nekakšnem sistemu anarhije. V napol porušene objekte so se naselili brezdomci in uživalci mamil pa različni "alternativni" umetniki (tisti, ki zahajajo na Metelkovo, pravijo, da so v preteklosti vsepovsod ležale upo-

rabljenе injekcijske igle, smeti ipd.), na črno so zrasli nekateri novi objekti, na celotnem območju pa je zavladala vsesplošna anarhija, v kateri se ni vedelo, kdo pije in kdo plača.

Rušenje, ki ga ni bilo

Metelkovci so nase in na problem Metelkove znova opozorili pretekli teden, ko je iz Inšpektorata RS za okolje in prostor prišla napoved, da bodo pooblaščenim delavci inšpektorata podrli t. i. Malo šolo. Slednja je namreč zrasla na ruševinah objekta Šola, ki so ga mestne oblasti dale porušiti leta 1997, ker ni imel gradbenega dovoljenja. Čeprav so bile tokratne napovedi, da bodo Malo šolo porušili, odločne, do rušenja preteklo sredo, kot je bilo napovedano, ni prišlo. Kot pravijo v službi za stike z javnostjo na omenjenem inšpektoratu, do rušenja ni prišlo zato, ker so na inšpektoratu dobili prošnjo za odlog ruše-

Ljubljanski mestni svetnik Dimitrij Kovarčič pravi, da bi bilo za Metelkovo najbolje, da se anarhija, ki vlada v njej, neha, območje pa se celostno uredi.

nja objekta. Gre za to, da je gradbeni inšpektor mestni občini Ljubljana, lastnici in investitorki stavbe (slednja je investitorka in lastnica stavbe, čeprav so objekt zgradili metelkovci, ker je pač lastnica zemljišča, na katerem objekt stoji), leta 2002 izdal odločbo, v kateri je občino pozval, naj odstrani Malo šolo, ki je bila zgrajena brez gradbenega dovoljenja. Ker mestna občina objekta v roku, ki je bil naveden v odločbi, ni odstranila niti ga ni legalizirala, je gradbeni inšpektor sprožil izvršilni postopek in izdal sklep o začetku rušenja. V sklepu je občini postavil še en rok, do katerega bi lahko ta sama porušila objekt. Ker se to ni zgodilo, je inšpektor sklenil, da bo inšpektorat sam porušil objekt. Ko pa bi preteklo sredo moralo priti do rušenja, se je zbudila tudi občina in na inšpektorat poslala dopis s prošnjo, naj se rušenje za nekaj časa odloži, češ da bo občina objekt poskusila legalizirati. Inšpektor je prošnji ugodil, rušenje pa preložil za nedoločen čas.

Občina ne ve, kaj bi rada

Vse to seveda kaže, da na občini očitno ne vedo, kaj bi naredili z Metelkovo. Najprej se na dopis inšpektorja, naj poskrbijo za rušenje Male šole ali pa objekt legalizirajo, sploh niso odzvali, pet minut pred dvanajsto pa so se spomnili, da bodo objekt poskušali legalizirati. Čemu takšno nedoločno ravnanje, nam pretekli teden na mestni občini ni uspelo izvedeti, saj nam odgovora do zaključka redakcije niso poslali, marsikaj pa kaže na to, da na občini res ne vedo, kaj bi storili z Metelkovo. To potrjuje tudi vodja svetniške skupine SDS v ljubljanskem mestnem svetu Dimitrij Kovačič. Kot pravi Kovačič, se je v zadnjem času sicer pokazalo, da neka skupina v mestni občinski upravi poskuša urediti vprašanje Metelkove, vendar je na drugi strani skupina, ki bi želela, da stvari ostanejo takšne, kot so. "Tako so na eni strani ljudje, ki se ne želijo zameriti različnim alternativnim skupinam, ki na črno zasedajo Metelkovo, na drugi pa ljudje, ki bi radi nekaj naredili, vendar zaradi prvih tega ne morejo.

T. i. Mala šola je preživela napovedano rušenje, saj se je občina v zadnjem trenutku premislila in vložila prošnjo za odlog rušenja.

Metelkova je v zadnjih letih postala nekakšen ljubljanski Amsterdam, kjer je mogoče najti vse, tudi mamila.

Na Inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor so rušenje Male šole s preteklega srede odložili za nedoločen čas.

Zdi se, da v mestni občini niti sami ne vedo, kaj bi naredili z Metelkovo: po eni strani podpirajo rušenje na črno postavljenih objektov, po drugi pa se ne bi radi zamerili njihovim prebivalcem.

A tudi če bi se obema skupinama na koncu uspelo dogovoriti, kaj narediti z Metelkovo, dvomim, da bi bila sedanja občinska uprava sposobna izpeljati kakšen resen projekt. Zdajšnje delovanje uprave je namreč preveč kaotično," pravi Kovačič. Sicer pa tudi meni, da je bilo v zvezi z Metelkovo veliko, če že ne preveč zamujenega že v preteklosti. "Leta 1993 je imela občina za Metelkovo pripravljen urbanistični načrt, s katerim bi jo urbanistično uredila, vendar je načrt zaradi zasedbe s strani t. i. alternativnih skupin padel v vodo. Pri tem je bilo odločilno tudi to, da je zasedba podprla taktatna politika, ki je tudi v naslednjih letih dopuščala, da so se stvari na Metelkovi odvijale stihijno. Na eni strani so bile različne alternativne skupine, ki se niso ozirale na nikogar, na drugi pa neodločna politika, ki ni vedela, kaj bi s tem območjem naredila," še pravi Kovačič.

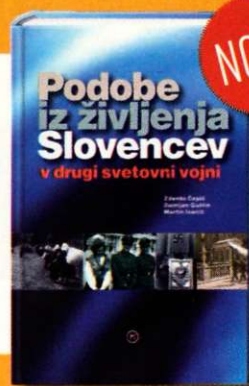
Kako naprej?

Ob vsem tem se seveda postavlja vprašanje, kaj občina, zdaj ko so se različne alternativne skupine že doobra zasidrale na Metelkovi in ko je

večina priložnosti za drugačno ureditev tega območja zamujena, sploh še lahko naredi. Če bo hotela na črno postavljene objekte porušiti, bo naltela na odpor tamkajšnjih prebivalcev (ti so, kot so pokazali ob nedavni napovedi rušenja Male šole, objekte pripravljani braniti tudi z lastnimi telesi), če bo stvari pustila, kot do zdaj, pa bo Metelkova še naprej zbirališče uživancev mamil, brezdomcev in drugih obrobni skupin. Kot že rečeno, na občini na vprašanja v zvezi z načrti, ki jih imajo z Metelkovo, ne odgovarjajo, Dimitrij Kovačič pa meni, da je s

prostorom treba čim prej nekaj narediti. "Kaj natančno bi sodilo v tisti del mesta, bi najbolje vedela urbanistična stroka, sam kot laik pa menim, da bi bilo treba sprejeti kompromis, po katerem bi del sedanjih objektov ohranili, hkrati pa bi z novimi objekti celoten prostor uredili tako, da bi dobil smisel. Šlo naj bi torej za sožitje starega in novega, pri čemer bi morali predvsem vedeti, kdo bo vse skupaj upravljal," pravi Kovačič. Več kot očitno je torej, da bo mestna občina z Metelkovo morala nekaj narediti, in to čim prej. **Aleš Kocjan**

Spoznajte vse podobe vojne!

NOVO

Ob 60. obletnici osvoboditve

- 850 dokumentarnih fotografij
- nevtralen pogled na življenje od okupacije do osvoboditve
- časovni pregled prelomnih dogodkov
- 407 strani

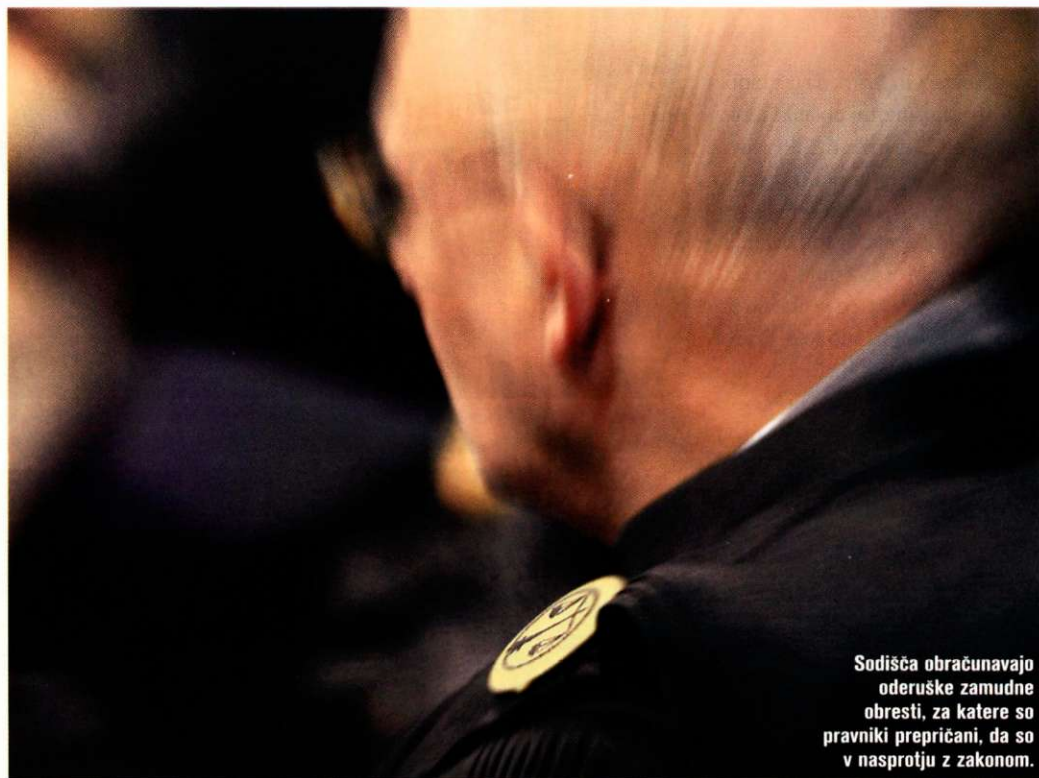
cena: 9.900 SIT

Mladinska knjiga
40 LET

Hitro naročanje: 080 12 05

Sodišča zamudne obresti obračunavajo neenotno, način njihovega obračunavanja, ki je v pristojnosti posameznega sodnika, kar je precedens brez primere, povzroča veliko pritožb in s tem zaostankov.

Dilem o tem, po kakšni metodi in kako slovenska sodišča obračunavajo zakonite zamudne obresti, je v javnosti veliko, marsikdo od tistih, ki mu sodišče pošlje izvršbo, pa niti ne ve, da obresti morebiti niso pravilno izračunane. Gre za to, da v praksi poznamo dva načina obračunavanja zamudnih obresti. To je linearni in konformni način. Po prvem se obresti na obresti ne obračunavajo, po konformnem pa se obrestujejo

Sodišča obračunavajo oderuške zamudne obresti, za katere so pravniki prepričani, da so v nasprotju z zakonom.

Oderuške zamudne obresti

tudi neplačane obresti. Ta sistem je bil uveden v času hiperinflacije, to je ob koncu 80. let, in je ostal v veljavi najmanj do 31. 12. 2001. Spomnimo, da so bile obresti leta 1988 in 1989 enormne, prav tako inflacija. Takrat je jugoslovanska oblast predpisala posebno (umetno) stopnjo izračunavanja obresti, saj naj bi s tem ohranila vrednost dinarja, šlo pa je za izračun revalorizacijskih in realnih obresti. Revalorizacijske obresti poznamo pod oznako R, realne pa pod oznako r. Način izračunavanja bančnih in drugih obresti pa tudi zamudnih je bil isti, imenoval se je konformni. Po osamosvojitvi Slovenije se je inflacija zniževala, s tem pa tudi višina velikega R, način obračunavanja pa je ostal isti. Z drugimi besedami smo to imenovali indeksacija in Banka Slovenije oziroma njen takratni guverner France Arhar je napovedoval, da bo ta odpravljena že leta 1994 ali 1995. To se ni zgodilo, veliki R je bil odpravljen šele po letu 2000. Ves ta čas se je pri obračunih obresti uporabljala konformna metoda, ki je upoštevala tako R kot r, obresti pa so za posojilojemalce predstavljale ogromne stroške. V vseh teh

letih so služile tudi banke, saj so obresti računale po zase najugodnejšem sistemu. To je v javnosti dokaj znana zgodba. Manj znano pa je, da so bile na ta način obračunavane tudi zamudne obresti, ki so bile že tako bistveno višje od običajnih. Po nekaterih podatkih naj bi sodišča zamudne obresti še vedno obračunavala konformno, kar pomeni, da se neplačane obresti sproti pripisujejo glavnici, oboje skupaj pa se nato

Nad nedorečeno zakonodajo oziroma nad posameznimi pravnimi mnenji, ki naj bi bila v nasprotju z zakoni, bi se moral zamisliti tudi Franc Testen, predsednik Vrhovnega sodišča RS.

obrestuje naprej. Šli smo po sledih opozoril in ugotovili, da tudi med pravniki o tem, kaj je dovoljeno in kakšen je pravilen način obračunavanja zamudnih obresti, ni enotnega mnenja. Po lanskih spremembah zakonodaje se zamudne obresti nehajo obračunavati takrat, ko dosežejo vrednost glavnice. Zanimivo je poglavje o zastaranju zamudnih obresti, kjer obligacijski zakon določa, da zamudne obresti zastarajo v treh letih,

Se bo pravosodni minister Lovro Šturm lotil tudi tistih stvari, ki prizadevajo številne državljane, in v sprejetje predlagal spremembe zakona o zamudni obrestni meri, v katerih bo način obresti natančno predpisan in ne bo samovoljno dejanje posameznega sodnika?

vendar mora to ugotovljati vsak dolžnik sam. Sodišče tega po uradni poti ne ugotavlja. Pa pojdimo po vrsti.

Že 12 let nezakoniti obračuni?

Junija lani sta Branko Resnik in Tomaž Alič v strokovni reviji Pravna praksa objavila članek z naslovom Uporaba zakona – še 9 let po prenehanju njegove veljavnosti? in v njem opozorila na to, da sodišča 12 let po prenehanju veljavnosti jugoslovanskega zakona o obrestni meri zamudnih obresti uporabljajo določbo o konformnem obračunavanju zamudnih obresti, čeprav je uporaba obrestnoobrestnega računa prepovedana tako z zakonom o obligacijskih razmerjih kot z obligacijskim zakonom. Avtorja sta opozorila na to, da sodišča še vedno uporabljajo to metodo na podlagi pravnega mnenja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije z dne 17. decembra 1991. Konformno metodo je določal jugoslovanski zakon o obrestni meri zamudnih obresti. Leta 1992 je bil razveljavljen s slovenskim zakonom o obrestni meri zamudnih obresti, ki je tudi določal, da se zamudne obresti obraču-

Fotografije: SMO

Računalniški program sodišč neobvezujoč

Na Vrhovnem sodišču RS pravijo, da je zakonodajalec (to je država) v bližnji preteklosti zamudne obresti urejal na različne načine, predvsem glede na ekonomske razmere v državi. Na izbiro metode so vplivale zlasti razmere zgodnje hiperinflacije in njeno umirjanje v zadnjih letih. Kar se tiče zamudnih obresti, v Sloveniji že od leta 1992 ne sodimo po jugoslovanski zakonodaji. Takrat je bil sprejet Zakon o obrestni meri zamudnih obresti (Ur. l. RS, št. 14/92), ki je določal, da se zamudne obresti obračunavajo po konformni metodi. Leta 1995 je bil sprejet Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO, Ur. l. RS, št. 45/1995), ki je zakonsko mero zamudnih obresti opredelil kot vsoto realne in temeljne obrestne mere. Pri tem se je temeljna obrestna mera obračunavala konformno. Skladno s tem zakonom in ustaljeno sodno prakso, zlasti zaradi zakonsko določene valorizacije kot dela zamudnih obresti, se je za izračun zamudnih obresti še naprej uporabljala podobna metoda – zamudne obresti so se kot enotna kategorija obračunavale konformno. K obračunavanju obresti kot enotne kategorije pritrjujejo tudi nekateri judikati Vrhovnega sodišča RS. Do preloma s konformnim izračunom je prišlo leta 2003 s sprejetjem nove zakonodaje. Od 28. 6. 2003 se po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1, Ur. l. RS, št. 56/2003) za obračunavanje zamudnih obresti uporablja t. i. proporcionalna oziroma linearna metoda. Sodišča uporabljajo računalniški program za izračun zamudnih obresti kot neobvezujoč pripomoček, ki omogoča računanje na podlagi različnih metod. Program sodnikov pri izračunavanju ne omejuje in jim pri sojenju omogoča vnos takih podatkov (datumi, zneski, odstotki itd.) in uporabo take metode, kot jih sodišče oceni za materialnopravno pravilne (glede na dejansko stanje zadeve). Do vsakega izračuna pa se da priti tudi ročno, kar pomeni, da je ustreznost izračunov preverljiva (na napačen izračun se da pritožiti).

navajo po konformni metodi. Tako jugoslovanski kot slovenski zakon sta določala poseben režim obračunavanja zamudnih obresti. Nato pa je zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti in temeljni obrestni meri, ki je začel veljati 5. avgusta 1995, razveljavil zakon o obrestni meri iz leta 1992. V zakonu iz leta 1995 tako ni več določb o konformnem obračunavanju zamudnih obresti, zato je po mnenju pravnikov od njegove uveljavitve dalje za izračun zamudnih obresti treba upoštevati določila zakona o obligacijskih razmerjih, ki je veljal do 31. 12. 2001, od 1. 1. 2002 pa določila obligacijskega zakona. Pravniki menijo, da bi morala sodišča tudi pred avgustom 1995, predvsem pa po njem upoštevati linearno metodo obračunavanja obresti. Vendar na sodiščih tega ne upoštevajo, ampak celo deset let po prenehanju veljavnosti slovenskega zakona o obrestni meri zamudnih obresti še vedno uporabljajo določbo o konformnem izračunavanju zamudnih obresti. Pravniki ob tem opozarjajo tudi na sporno pravno mnenje Vrhovnega sodišča RS iz leta 1991, saj naj bi bilo nekritično in brez vsakršne analize.

Način računanja obresti – sodnikova presoja

Za mnenje o načinu izračunavanja zamudnih obresti smo vprašali pristojne na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Odgovoril nam je

Gregor Stroj in iz službe za stike z javnostjo. Zapisal je, "da sodišča sodijo na podlagi zakonov in ne določajo sama pravil, po katerih sodijo. Pri sojenju se odločajo o uporabi ustrezne metode obračunavanja zamudnih obresti predvsem glede na dejansko stanje primera (v primeru zamudnih obresti je pomemben predvsem datum, kdaj je obveznost zapadla), ki določa pravni okvir, torej relevantno zakonodajo". Dodal je, da z vidika veljavne zakonodaje ni večjih dilem. Polemike o višini zamudnih obresti se pojavljajo občasno in so razumljive, saj je v interesu številnih "starejših" dolžnikov, da bi bile zamudne obresti obračunane po tisti metodi, ki je zanje ugodnejša. Vprašanje, ali je zakonska ureditev primerna, pa je v pristojnosti zakonodajalca in ne sodišč. Glede na ta odgovor smo za mnenje zaprosili tudi ministrstvo za pravosodje. Mojca Hardi, tiskovna predstavnica, nam je posredovala daljši odgovor, v katerem nam je pojasnila zakonske podlage za izračun in višino zamudnih obresti in dodala, da zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti in temeljni obrestni meri ne določa metode njihovega izračunavanja in tudi ni v pristojnosti ministrstva za pravosodje. V konkretnih sodnih postopkih je glede na okoliščine posameznega primera pristojno sodišče. "Izbira metode za obračunavanje zamudnih obresti kot vprašanje materialnega prava je v sodnikovi presoji kot tudi uporaba računalniškega programa, ki ga imajo sodišča na razpolago in omogoča izračun zamudnih obresti po konformni ali po linearni metodi," je zapisala Hardijeva.

Za konec

Odgovor ministrstva, da način obračunavanja obresti ni v njihovi pristojnosti in da je izbira sodnikova, ni zadovoljiv in kaže na to, da mora ministrstvo razmisliti tudi o spremembi te zakonodaje. Kaže tudi, da so prejšnji ministri področje, ki se dotika marsikaterega državljana, povsem zanemarili in dali sodnikom moč, ki jim po zakonu ne pripada. Način obračunavanja zamudnih obresti je preveč resna stvar, da bi lahko o njej odločal posameznik, četudi je sodnik.

Vida Kocjan

Radio Viva
FM 102.1
99.5 stereo RDS
M.Sobota tel.: 02/537-1949

Slave Klavora 1
9000 Murska Sobota
Slovenija
tel.: 02/537 1949
fax.: 02/537 1948
GSM: 041/34 66 46
GSM: 031/34 51 51
<http://www.radio-viva.com>
e-mail: viva@radio-viva.com

Barčica po morju plava...
... plava v Novigrad.

Med 17. in 24. septembrom bo tam pestra družina. Imeli se bomo fletno. Radio Ognjišče, Kompas Holidays in VI?

Bi šli zraven?
01/2006-111.

Poletje je (skoraj) tu.

Elektro Celje obvladuje LDS; v družbi, ki je v večinski državni lasti, naj bi se dogajale številne nepravilnosti. Na potezi je torej vlada, da stvari v javnem podjetju razčisti.

Elektro Celje, javno podjetje za distribucijo električne energije, ki 383 tisoč slovenskih državljanov v treh osrednjih slovenskih regijah, savinjski, koroški in spodnjeposavski, preskrbuje z elektriko in katerega letni prihodek presega 30 milijard tolarjev, je leta 2003 praznovalo 90-letnico obstoja. Leta 1913 je mestna občina Celje ustanovila Mestno elektrarno Celje in ta je začela graditi mestno električno omrežje, temu pa je sledila tudi distribucija električne energije. Podjetje je to obletnico dokaj bučno praznovalo, še danes pa

Fotografije: SAFO

Elektro Celje pod drobno

ima na spletni strani kot enega glavnih dogodkov objavljen govor predsednika uprave družbe. Družbo od poletja 2003 vodi Peter Petrovič, ki mu mandat poteče poleti leta 2007. Kar devet let je družba poslovala z izgubo, po podatkih iz poslovnega poročila pa je leto 2003 končala z dobičkom. Novejši podatki o poslovanju družbe niso javno objavljeni. V družbi je bilo konec leta 2003 691 zaposlenih. Velikost preskrbovalnega območja je 4.345 kvadratnih kilometrov, kar je 22 odstotkov celotne površine Slovenije.

Nadzorni svet vodi član LDS

Iz letnega poročila o poslovanju družbe lahko razberemo same najboljše podatke. Peter Petrovič zaposlenim in javnosti (poročilo je objavljeno tudi na spletni strani) sporoča, da so naložbe v celoti uresničene, zaposleni naj bi bili zelo zadovoljni, saj družba zelo veliko "vлага v človeške vire", člani nadzornega sveta naj bi redno spremljali poslovanje in podobno. Ker pa smo v

uredništvu tednika prejeli pismo, v katerem nam zaposleni sporočajo, da v družbi ni vse tako, kot se prikazuje v javnosti, smo se v stvari poglobili in ugotovili, da v nadzornem svetu sedijo "zanimivi" ljudje. Predsednik je 37-letni Aljoša Pečan Gruden, sorodnik bolj znane Brede Pečan, poslanke SD in izolske županje. Spomnimo se ga kot predstavnika za odnose z javnostmi v mestni občini Ljubljana, kjer se je zaposlil ta-

koj po končani pravni fakulteti. V času, ko sta ministrstvo za gospodarske dejavnosti vodila Metod Dragonja in Tea Petrin, je postal svetovalec ministra in tudi generalni sekretar ministrstva. Bil je član raznih delovnih in pogajalskih skupin, član in predsednik v nadzornih svetih Savskih elektrarn, Termoelektrarne toplarne Ljubljana in Elektra Celje. Ob ustanovitvi ministrstva za informacijsko družbo ga je

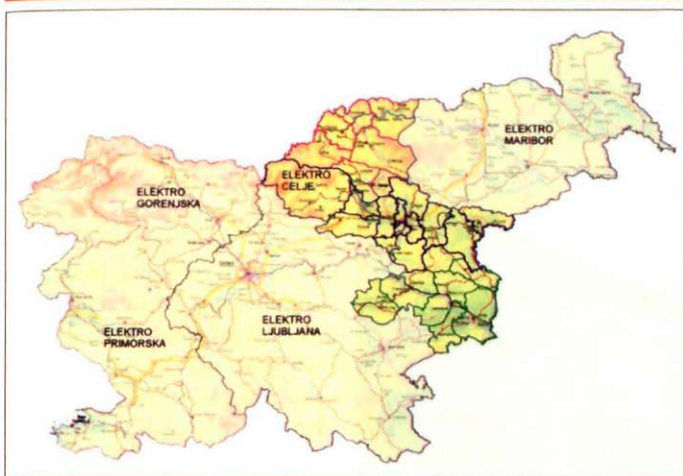
Pavle Gantar, minister iz vrst LDS, izbral za generalnega sekretarja ministrstva. Pečan to pojasnjuje z besedami, da ga je zanimalo delo v telekomunikacijski panogi. Na tem mestu je vodil pravno službo, finančno, kadrovsko in splošno področje ter bil v resornem ministrstvu zadolžen za Nato. Avgusta 2002 je v Mobitelu prevzel mesto direktorja pravno-kadrovske-splošnega področja. Septembra 2003 je

Poslanica in županja Breda Pečan je poskrbela za svojega sorodnika Aljošo Pečana Grudna.

Aljoša Pečan Gruden iz vodstva LDS, danes zaposlen v družbi Mobitel, je predsednik nadzornega sveta Elektra Celje.

Elektro Celje preskrbuje tri osrednje slovenske regije, savinjsko, koroško in spodnjeopavsko, s 40 občinami v celoti in 2 delno. Velikost preskrbovalnega območja je 4.345 kvadratnih kilometrov, kar je 22 odstotkov celotne površine Slovenije.

Clani nadzornega sveta:

Predstavniki lastnikov:	Aljoša Pečan Gruden, predsednik (LDS)
	Mag. Janez Janko Gladek (DeSUS)
	Mirjana Koporčič Veljič (LDS)
	Marko Vučina (LDS)
Predstavnika zaposlenih:	Sonja Doberšek
	Robert Škof

Poslovanje družbe v letu 2003

Prihodki:	29,8 milijarde tolarjev
Čisti dobiček:	602 milijona tolarjev
	Leta 2002 je bilo izgube v višini 635 milijonov tolarjev.

Opomba:

Zaposleni opozarjajo, naj bi bilo finančno poslovanje družbe napačno ovrednoteno pri zalogah, zaradi česar je lahko poslovni izid ugodnejši od dejanskega.

Lastniška sestava Javnega podjetja Elektro Celje na dan 31. 12. 2003

Republika Slovenija	79,50 odstotka
Kapitalska družba, d. d.	1,53 odstotka
Pooblaščenice investicijske družbe in druge pravne osebe	18,44 odstotka
Fizične osebe	0,53 odstotka

Vir: Letno poročilo družbe za leto 2003

postal namestnik direktorja družbe. Aljoša Pečan Gruden je član LDS, v Piranu pa tudi član sveta občinskega odbora LDS, ki mu predseduje Marko Pavliha, nekdanji Ropov minister in zdajšnji poslanec LDS. V elektrogospodarstvo je Pe-

si, ki je prav tako propadla. Danes je upokojenec in "poznavalec" elektrodistribucijske dejavnosti. Njegove delovne izkušnje nimajo nič skupnega z elektrogospodarstvom.

Druga dva člana pripadnika LDS

Mirjana Koporčič Veljič je od aprila članica uprave družbe Triglav Naložbe, finančna družba in nekdanja članica nadzornega sveta družbe Kompas Mejni turistični servis s Pražakove ulice v Ljubljani. Mandat ji je potekel junija lani. Po naših informacijah je privrženka LDS. Arhitekt Marko Vučina je vodja urada za okolje in prostor v občini Velenje in po naših podatkih član LDS. Dejavnost je sodeloval z nekdanjim poslancem LDS Janijem Kavtičnikom.

Zaposleni opozarjajo

Glede na strankarsko pripadnost

Za vodenje elektrogospodarstva je bil v prejšnji vladi pristojen minister Janez Kopač, ki je tudi poskrbel, da so na vodilna mesta v elektropodjetjih prišli predvsem kadri LDS. Če pa je to uspelo nekaterim iz drugih strank, so bili "strogo preverjeni".

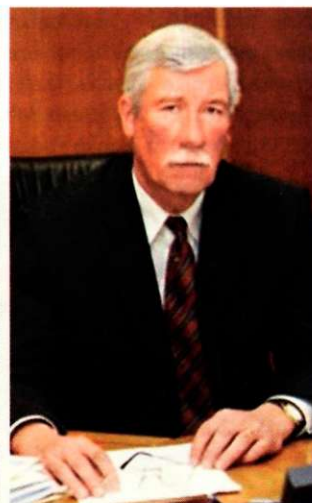
direktorja družbe se ne smemo čuditi, da je bilo njegovo sodelovanje z nadzornim svetom zgledno, kot sam zatrjuje v svojih poročilih in nastopih. Danes nekateri zaposleni opozarjajo, da v družbi Elektro Celje vlada precejšen nered. Opozarjajo tudi na to, da Petrovič skupaj s svojimi ožjimi sodelavci uprave družbi dela poslovno škodo. Menijo, da je treba v družbi Elektro Celje preveriti večino javnih razpisov. Sporni naj bi bili nekateri izleti vodstva. Napake naj bi bile pri vrednotenju zalog družbe, kar posledično vpliva na njen fi-

nančni izid. Obstaja namreč možnost, da je poslovni izid zaradi morebiti napačno ovrednotenih zalog ugodnejši. Povedano drugače, v gospodarskih družbah je teoretično mogoče z vrednostjo zalog ob koncu leta prirediti končni poslovni izid. Veliko denarja naj bi bilo zapravljenega za center vodenja in klicni center. Poleg tega mu očitajo nepravilnosti pri poslovanju s Cinkarno Celje in podobno. Opozarjajo še na to, da je bil t. i. direktorski informacijski sistem leta 2002 in 2003 predrag, dela pa naj bi bil izvedel prijatelj in sošolec predsednika uprave družbe Elektro Celje.

Vodstvo lahko obrzda le vlada

Očitkov je še nekaj, vendar se delavci ne upajo javno izpostavljati in se predstavljajo kot "prestrašeni in ustrašeni". Prosijo nas, naj preverimo nekatere stvari, vendar novinarji tega ne moremo opraviti v celoti. To lahko storijo le zaposleni prek članov nadzornega sveta. Ker pa so ti takšni, kot smo prej navedli, je malo možnosti, da bi jim to uspelo. Ker je večinski lastnik družbe država, lahko ta zahteva izredni pregled poslovanja. Upajmo, da bo to prek svojih predstavnikov končno tudi storila.

Vida Kocjan

Družbo, v kateri naj bi se dogajale številne nepravilnosti, vodi Peter Petrovič, nekdanji poslanec LDS.

gledom

čan Gruden prišel že leta 2000, najbrž se mu je zdelo zanimivo.

V NS nekdanji privrženec ZKS

Drugega člana nadzornega sveta, Janeza Gladka, poznajo predvsem Belokranjci in Dolenjci. Včasih je bil vnet zagovornik in privrženec komunistične partije. Črnomalci ga poznajo kot rednega tedenskega obiskovalca pisarne občinskega komiteja ZKS. Po koncu prejšnjega sistema se je od partije nekoliko oddaljil in pozneje prešel v DeSUS, kjer je postal predsednik nadzornega odbora. Bil je tudi zadnji direktor neslavno propadlega črnomaljskega podjetja Belt – Belokranjske železnicarne Črnomelj, ki je leta 1992 še pod njegovim vodstvom prešla pod okrilje t. i. Korzetovega sklada oziroma Sklada za razvoj in od nekdanjega črnomaljskega "ponosa" ni ostalo nič ali skoraj nič. Danes je Gladek med Belokranjci in nekaterimi Dolenjci zaradi tega precej nepriljubljen, da ne rečemo osovražen. Pozneje je Gladek prešel v družbo Gorjanci iz Vavte va-

V zadnjem času je kar nekaj največjih slovenskih podjetij poskušalo izpeljati dokapitalizacijo, da bi tako oslabila lastniške deleže države v njih.

Pri dokapitalizaciji gre v temelju za to, da podjetje dobi svež kapital. Lahko ga vplačajo obstoječi lastniki v skladu z dotakratnimi lastniškimi razmerji. Če pa pride do izključitve prednostne pravice obstoječih lastnikov, lahko podjetje dokapitalizira tudi kdo drug. Pri delniških družbah ob dokapitalizaciji podjetje izda nove delnice in jih nato v zameno za svež kapital izroči dokapitalizatorjem. Zato lahko v primerih, ko podjetja ne dokapitalizirajo dotedanji lastniki, pride do precejšnjih sprememb v last-

kapitalom za naložbe v svojih siceršnjih letnih načrtih. Za zdaj se ni bilo dovolj pojasnjeno, katera takšna naložba naj bi se Mercatorju obetala prav zdaj. Zato mnogi menijo, da je njegov cilj zaradi spremenjenih političnih razmerij moči po volitvah spremeniti moč posameznih Mercatorjevih lastnikov, ker mu največja delničarja Kad in Sod nista več tako naklonjena. V zadnjih nekaj mesecih se je med kandidati za dokapitalizacijo največkrat pojavljalo ime francoske investicijske banke BNP Paribas. Govori se, naj bi se za dokapitalizacijo med obstoječimi lastniki zanimala predvsem KD Group, medtem ko predsednik uprave Save Janez Bohorič pravi, da jih takšna naložba ne zanima, Kad in Sod pa po neuradnih informacijah nasprotuje-

Samoupravljanje spodletelo

niški sestavi. V teh primerih je pomembna tudi cena, po kateri novi delničarji dokapitalizirajo družbo; če je ta prenizka, novi lastniki pridobijo na račun oškodovanja starih.

Spremembe lastniških deležev

V času po volitvah je kar nekaj večjih podjetij poskušalo izpeljati dokapitalizacijo. Vsa so zatrjevala, da svež kapital potrebujejo, da bi ga lahko usmerila v nove posle. Toda dejansko je pri večini izmed njih šlo predvsem za željo uprav, da bi zmanjšale delež državnih skladov in v lastniško sestavo pripeljale (najverjetneje v večini primerov po prenizki ceni na škodo dosedanjih delničarjev) prijateljske lastnike, ki bi jih podpirali pri "samoupravljanju". Nekateri direktorji, ki so svoja podjetja dolga leta vodili na račun paktiranja s staro oblastjo (poslovni uspehi so bili pogosto precej manj pomembni), so se namreč zbal, da v spremenjenih okoliščinah ne bodo več nedotakljivi. K sreči sta se država oziroma Kapitalska in Slovenska odškodninska družba pravčasno zavedeli nastavljenih zanke in uspešno preprečili večino predlaganih dokapitalizacij.

Čigav bo Mercator?

Začnimo kar s slovenskim trgov-

skim gigantom Mercatorjem, ki je bil v primerjavi z drugimi podjetji, ki so si prav tako prizadevala za dokapitalizacijo, malce v prednosti. Mercator je imel na skupščini že izglasovan odobren kapital z izključeno prednostno pravico za sedanje delničarje. Kapital lahko poveča za največ 20 odstotkov. Dokapitalizacija bi bila nominalno vredna največ 6,4 milijarde tolarjev, realno (po tržni ceni) pa bi bilo skupaj treba odsteti približno 25 milijard tolarjev. Uprava Mercatorja potrebuje za izglasovanje dokapitalizacije štiri od petih glasov zunanjih članov nadzornega sveta (NS) oziroma predstavnikov kapitala. O njej so glasovali predsednik NS Janez Bohorič, Matjaž Gantar, Branko Tomažič,

Vladimir Jančič in Marjan Somrak. Velja omeniti, da jim mandat poteče konec oktobra letos. Kapitalska družba in Slovenska odškodninska družba naj bi močno nasprotovala dokapitalizaciji Mercatorja. Nasprotovanje Kapitalske družbe (Kad) in Slovenske odškodninske družbe (Sod) je predvsem posledica zamenjave stolčkov, kar Zoranu Jankoviču, ki je pod prejšnjo oblastjo uspešno krmari, zdaj povzroča mnogotere težave. In kakšne so pravzaprav Jankovičeve namere oziroma zakaj se je odločil za dokapitalizacijo prav zdaj? Zoran Jankovič je večkrat omenil, da je dokapitalizacija mogoča le ob izredni naložbeni priložnosti, ki je ne bi mogli izpeljati s predvidenim

ta dokapitalizaciji. Nekateri omenjajo kot možnega dokapitalizatorja tudi Electo Holding, ki je formalno last Jankovičevih sinov in bi lahko nastopila sama ali še s kom drugim. Omenjajo tudi dve drugi opciji. Prva možnost je zamenjava: Mercatorju srbski C-Market, srbski Delti, ki je v vojni za C-Market nasprotnica Mercatorja, nove delnice Mercatorja. Toda v zadnjem času je več slišati o drugi možnosti: da bi Mercator kupil hrvaški Getro, ta pa bi v zameno postal delničar Mercatorja. Tudi Tone Turnšek, predsednik uprave Pivovarne Laško, in Roman Glaser, predsednik uprave Perutnine Ptuj, sta bila tik pred zadnjo sejo NS Mercatorja v aprilu na obisku pri Zoranu Jankoviču. Na njej

KD Group in Istrabenz sta najverjetnejša dokapitalizatorja Mercatorja.

Predlagano dokapitalizacijo Merkurja sta

so se uprava in nadzorniki Mercatorja neformalno menda že pogovarjali o dokapitalizaciji. Jankovič se zagovarja, da sta Turnšek in Glaser prišla le kot velika dobavitelja, ne glede na to pa je slišati, da bi slovenski dobavitelji lahko kapitalsko podprli Mercator pri prodoru na jugovzhodne trge.

Jankovič ima še tri leta časa, da s soglasjem nadzornega sveta za 20 odstotkov poveča osnovni kapital družbe. Pri tem lahko izključi tudi prednostno pravico obstoječih delničarjev. Do naslednje seje nadzornega sveta naj bi delničarji poskušali najti rešitev, ki bo sprejemljiva za vse lastnike, torej tudi državo, in bo rešila več odprtih vprašanj hkrati. Takšna celovita rešitev naj bi zajela tudi dokapitalizacijo s strani ključnih lastnikov. Pri tem naj bi bil eden glavnih vlagateljev KD Group, čeprav se pojavljajo govorice, naj bi bil njen prvi mož Matjaž Gantar eden izmed največjih nasprotnikov dokapitalizacije. Poleg ključnih lastnikov pa lahko pričakujemo, da bo v lastniško sestavo Mercatorja vstopil nov vlagatelj. Poznavalci razmer ne izključujejo možnosti, da bo to slovensko podjetje, najverjetneje koprski Istrabenz. Mercator bi imel od vstopa Istrabenza korist predvsem na hrvaškem trgu, kjer utegne prevzeti eno od tamkajšnjih trgovskih podjetij. Poleg Istrabenza bi pri dokapitalizaciji Mercatorja utegnili sodelovati še KD Group, Mercatorjevi menedžerji, morda pa tudi Pivovarna Lasko.

Podobna zgodba tudi pri Merkurju

Največja Merkurjeva lastnika Kad in Sod sta na skupščini zavrnila predlog uprave o dokapitalizaciji podjetja. Po besedah strokovnjakov izključuje prednostne pravice ni mogla bi-

Janezu Bohoriču za zdaj v Savi ni uspešno povečati deleža prijateljskih lastnikov.

ti razlog za zavrnitev, saj so lastnikom predlagali tudi možnost, da prednostna pravica ostane. Zavrnitev dokapitalizacije zaradi izključitve prednostne pravice zanika tudi direktor Soda Marko Pogačnik: "Nismo videli kakšnega konkretnega projekta, zaradi katerega bi se moral Merkur dokapitalizirati. Če tak projekt bo, bomo novo izdajo delnic podprli."

Uganka je bila, kdo bi dokapitaliziral Merkur. Med dokapitalizatorji po neuradnih podatkih ne bo paradržavnih skladov Kada in Soda, saj ju niso povabili. Kad je sodelovala v prejšnji dokapitalizaciji. Konec februarja 2003 so nadzorniki odobrili izdajo 400 tisoč novih delnic, dober mesec pozneje pa je skupščina odobrila še 98 tisoč novih delnic v vrednosti štiri milijarde tolarjev. Še najverjetnejši dokapitalizatorji bi bili Merkurjevi gorenjski prijatelji Sava, Nacionalna finančna družba in Gorenjska banka, ki prav tako kot Merkur prihajajo iz "rdečega kapitalskega kroga".

Nadzorni svet Merkurja je na eni izmed sej potrdil predlog uprave za povečanje osnovnega kapitala družbe po postopku odobrenega kapitala. Če bi delničarji konec maja na skupščini ta predlog potrdili, bi to Merkurju glede na tržne prilagoditve v naslednjih petih letih omogočilo izdajo 400.000 novih delnic. Nadzorni svet se je sicer za soglasje

k dokapitalizaciji odločil ob obravnavi osnutka pete izdaje gradiva Vizija in načrti strateškega razvoja skupine Merkur, v katerem uprava ocenjuje uspešnost izpolnjevanja svojih dolgoročnih ciljev, predstavlja prihodnje načrte in najpomembnejše strateške razvojne programe ter projekcijo izidov poslovanja do leta 2010. Vendar pa za zdaj zavoljo odločitve skupščine kaže, da bo Merkur moral na dokapitalizacijo še počakati.

V Savi preprečili dokapitalizacijo

Tudi lastniki kranjske Save na skupščini, na kateri je bilo navzočega 84 odstotkov kapitala, niso izglasovali predloga o povečani dokapitalizaciji. Predlog sklepa je sicer dobil dvetretjinsko podporo, kar pa ni bilo dovolj. Brutovrednost dividende se je po nasprotnem predlogu Kada zvišala za 40 tolarjev, na 620 tolarjev za delnico, kljub nasprotovanju Kada pa članom nadzornega sveta ostaja 77 milijonov tolarjev brutonagrade. "Nove posadke na Kapitalski in Slovenski odškodninski družbi potrebujejo čas, da bodo pretehtale, katero investicijsko politiko podpreti in katere ne," je odločitev obeh paradržavnih družb, ki sta na zadnji skupščini Save nasprotovali povečanju osnovnega kapitala z izključitvijo prednostne pravice do novih delnic, komentiral predsednik uprave Janez Bohorič. Na Kadu trdijo nasprotno: uprava Save jim ni predstavila konkretnih investicijskih načrtov, ki bi upravičevali dokapitalizacijo. Kad je skupaj s Sodom nasprotovala predlogu uprave o dokapitalizaciji družbe s skoraj šestimi milijardami tolarjev z izdajo novih delnic. Uprava tako ni dobila potrebne tricetrinske podpore in bo, če sodimo po razpletih, morala na svojo dokapitalizacijo še nekaj časa počakati.

Zelo pomembno je, da sta se državna sklada pravočasno zavedela, da ju skušajo Kučanovi in eldesovi direktorji prepeljati žejna čez vodo. S tem sta zavarovala premoženje, ki je ključnega pomena za izvedbo pokojninske reforme in izplačilo odškodnin denacionalizacijskim upravičencem in vojnim oškodovancem. Hkrati se je s tem ohranila tudi pot za izgono politike iz večine največjih slovenskih podjetij. Denis Vengust

preprečili Kad in Sod.

Bo Zoran Jankovič postal še večji lastnik v Mercatorju?

www.raplus.com

RADIO PLUS

MARIBOR

Dogajanje v lendavskem šiviljskem podjetju Koncept Optimum, d. o. o., nas opozarja, da država očitno na prelahak način podeljuje pomoči za spodbujanje zaposlovanja.

Podjetnik Miran Druschovich, direktor omenjenega podjetja, je namreč od države dobil veliko finančno vzpodbudo za zaposlitev šivilj, vendar se sedaj do njih obnaša tako, kot da si za svoje garaško in monotono delo ne zaslužijo niti minimalnega plačila. Kakšen je nadzor nad podeljenimi sredstvi?

S tem področjem se ukvarjata predvsem ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter minist-

Foto: Janez Škafic

Vreča brez dna

stvo za gospodarstvo. Vlada RS je tako 17. 3. 2005 sprejela program ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2005. Ta program vsebuje aktivnosti, ki so naravnane na doseganje ciljev lizbonske strategije in optimalno implementacijo evropske strategije zaposlovanja, ki temelji na treh ciljih – polni zaposlenosti, boljši kakovosti in produktivnosti dela, socialni koheziji in vključenosti. Skupna vrednost programov ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2005 znaša slabih 21 milijard tolarjev. Največji delež tega denarja je namenjen usposabljanju in izobraževanju brezposelnih oseb ter spodbudam za novo zaposlovanje.

Podjetje izpolnjevalo pogoje

Na vprašanje, koliko finančnih pomoči pri zaposlovanju podjetjem namenja ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, nam je Erik Kos, v. d. generalnega direktorja direktorata za trg dela in zaposlovanje, odgovoril, "da je lani subvencije za spodbujanje novega zaposlovanja teže zaposljivih oseb prejelo 1.805 delodajalcev za 2.029 teže zaposljivih oseb. 98 odstotkov delodajalcev je prejelo manj kot 5 milijonov tolarjev, večina pa le za eno teže zaposlji-

vo osebo, torej 600.000 tolarjev ali 1,5 oz. 1,8 milijona tolarjev za zaposlitev invalidne osebe. Za te subvencije je bilo v letu 2004 izplačanih 2,3 milijarde tolarjev. V postopku sodne izterjave je zaradi kršitve obveznosti po programu subvencije za teže zaposljive osebe, ki se izvaja od novembra 2002 dalje, 17 delodajalcev. Skupna vrednost teh terjatev znaša ok. 96 milijonov, kar je 2 odstotka sredstev za ta program v letih 2003 in 2004. V letu 2004 je zavod s tega naslova izterjal 65,5 milijona tolarjev".

V primeru Koncepta Optimum je moral direktor Druschovich izpolnjevati več pogojev, ki sta jih postavila zavod za zaposlovanje in minist-

trstvo za delo. Tako je denimo "predvidel zaposlitev 300 brezposelnih oseb za nedoločen čas. Na podlagi dokazila o zaposlitvi, pogodbe o zaposlitvi in prijave v zavarovanje na obrazcu M1/M2, je izvajalec prejel subvencijo za zaposlitev. Zaposlitev za nedoločen čas zavod potem spremlja 3 leta". Ko smo Kosa povprašali, koliko je dobilo podjetje, je odgovoril: "Območna enota zavoda za zaposlovanje v Murski Soboti je podjetju Koncept Optimum, d. o. o., iz sredstev programa aktivne politike zaposlovanja nakazala sredstva v skupni višini 148,769.809,00 tolarjev." Omeniti je treba tudi, da je bilo omenjeno podjetje za izvajanje

programa "lokalno zaposlitveni programi" izbrano na javnem razpisu v letu 2004, ki ga je pripravila centralna služba zavoda za zaposlovanje.

Država je svoje delo opravila

Podjetnik Druschovich je ob odprtju obrata v Lendavi optimistično izjavil, da imajo ogromno naročil, tako da potrebujejo ogromno delavcev, iskati pa jih bo pomagal zavod za zaposlovanje. Druschovich se je takrat čudil, kako kljub visoki brezposelnosti, ki vlada v Prekmurju, ne morejo dobiti delavk. Tako so bili prisiljeni poiskati šivilje iz sosednje Madžarske. Največja ironija je v tem, da so omenjene delavke pustile služ-

Direktor podjetja Koncept Optimum, d. o. o., Miran Druschovich ne more zagotoviti minimalnih plač za zaposlene za mesec marec, medtem ko se sam vozi v najnovejšem porscheju.

Ali se bodo morali zaposleni v Konceptu Optimum vrniti na zavod za zaposlovanje?

Pomanjkanje avtonomije šol in učiteljev znotraj šolskega sistema predstavlja oviro za razvoj kakovostnejšega pouka. Slovensko in evropsko šolstvo se utapljata v morju zakonov in administracije.

O tem so prepričani v društvu Pobuda za šolo po meri človeka, ki je prejšnji tork v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa pripravila okroglo mizo z naslovom Za večjo avtonomijo šol in učiteljev. Razprava, ki je doživela izjemno dober obisk

Za avtonomijo učiteljev

strokovne javnosti, torej ravnatelj in učiteljev, je pokazala tudi kritično držo do novih šolskih oblasti, ki jih po desetletju liberalistične (ne)vzgoje nedvomno čaka trdo delo.

Konkretne rešitve

Pobuda za šolo po meri človeka je ob koncu okrogle mize, na kateri je bila navzoča tudi državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ) Alenka Magdalena Šverc (z njo smo opravili kratek pogovor, ki si ga lahko preberete v okvirju), sprejela sklepe, ki bi pripomogli k izboljšanju stanja v šolstvu. Društvo tako predlaga spremembo zakona o organizaciji in financiranju izobraževanja, ki bi omogočila večjo raznolikost javnega šolstva. Poleg tega predlaga skrcenje sedanje količine zakonov in podzakonskih aktov, ki predstavljajo "administrativni balast", ter uvedbo strokovne učiteljske zbornice kot dejavnika soodločanja. Prav gotovo najodmevnejši spričo zadnjih zapletov pri (ne)imenovanju ravnatelj je predlog za črtanje tistih delov zakona, ki določajo soglasje šolskega ministra k imenovanju in razrešitvi ravnatelj.

Pobuda za šolo po meri človeka meni, da bi moralo MŠŠ skupaj z ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo izdelati "jasen

programski okvir in smernice" za izobraževanje učiteljev ter ustrezne zasnovati potek in končanje pripravnosti pedagoških delavcev.

Prezapltena zakonodaja

Po uvodu dr. Huberta Požarnika, ki je izpostavil prešteviline zakone, ki otežujejo razvoj samostojnega šolstva v vseh državah EU, tudi tistih, ki jih jemljemo za zgled, je besedo prevzel dr. Janez Bečaj. Ugotavljal je, da se beseda avtonomija uporablja predvsem kot parola in da si jo vsak razlaga po svoje. Bečaj je prepričan, da ne moremo vedeti, kakšna znanja bo trg dela zahteval čez 15 ali več let, zato šolstva ne moremo podrežati zahtevam trga. Smisel avtono-

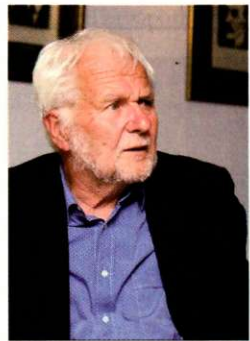
mije (učenca, učitelja in posamezne šolske ustanove) vidi prej v razvoju mladih kot samostojnih osebnosti. V ta namen morajo imeti učitelji bolj proste roke, prvi pogoj pa sta posluš ravnatelj in šolskih oblasti.

Avtonomija na papirju

Dr. Barica Marentič-Požarnik je podala analizo razvoja strokovne avtonomije učiteljev v Sloveniji v zadnjih letih. Pri tem je problematizirala prepad med deklariranimi cilji kurikularne prenove in dejanskim stanjem. Prva težava se po njenem mnenju pojavi že pri opredelitvi strokovne avtonomije, ki je lahko ožja ali širša. V prvem primeru gre za svobodo v uporabi znanja pri

uresničevanju učnih načrtov. Širša avtonomija zajema suvereno izbiro didaktičnega koncepta poučevanja, metod in tehnik dela v razredu ter soodločanje o učnih vsebinah in ukrepih šolske politike. Marentič-Požarnikova je tudi poudarila, da avtonomije ne moremo obravnavati ločeno od strokovnosti in odgovornosti.

Precej kritična je bila njena ocena usposabljanja prihodnjih učiteljev. Ti so že na fakultetah često prepuščeni sami sebi in ne morejo razviti potrebne strokovnosti. Tako je pri obveznem pripravnstvu močan poudarek na poznavanju zakonodaje, mentorstvo je postalo le formalnost, spremljanje učitelja pri njegovih prvih korakih pa je prepuščeno naključju.

Pobuda za šolo po meri človeka (na sliki dr. Hubert Požarnik) je na MŠŠ naslovila konkretne predloge. Pot do šolske avtonomije pa bo v vsakem primeru še dolga.

Dr. Barica Marentič-Požarnik je dejala, da pojma učiteljske avtonomije ne moremo obravnavati ločeno od pojmov strokovnosti in odgovornosti.

Dr. Jana Kalin je predstavila izsledke raziskave na vzorcu 486 učiteljev različnih stopenj. Ti imajo na pojem učiteljske avtonomije dokaj različne poglede.

K povečanju učiteljske avtoritete in avtonomnosti bi po mnenju Matije Horvata veliko pripomogla ustanovitev učiteljske zbornice.

Minister Zver na podelitvi ekozastav

V petek, 3. junija, so v okviru nacionalnega programa Ekošola kot način življenja že osmič podelili ekozastave. Gre za mednarodna priznanja slovenskim ekošolam, ekovrtcem in ekodomom za šolske in obšolske dejavnosti. Pri podelitvi, ki je potekala na ploščadi pred ljubljansko Halo Tivoli, je sodeloval tudi minister za šolstvo in šport Milan Zver. Podelitev ekozastav je pomenila tudi priložnost za predstavitev listine o sodelovanju, ki pomeni javno podporo programu Ekošole in sta jo podpisala minister Zver in njegov kolega, minister za okolje in prostor Janez Podobnik.

Dr. Jana Kalin je predstavila izsledke svoje raziskave iz leta 2002, v kateri je na vzorcu 486 učiteljev različnih stopenj poskušala ugotoviti mnenja učiteljev o šolski avtonomiji. Zanimivo je, da so se odgovori močno razlikovali, pokazali pa so tudi, da se učitelji na razredni stopnji počutijo bolj avtonomne kot učitelji na gimnazijah, kjer delajo pod pritiskom učnih načrtov in zunanjih preverjanj znanja.

Minister na potezi

Matija Horvat je pojasnil, da se je občutek o avtoriteti učitelja pri učencih močno zmanjšal. Če je učitelj avtonomija mogoča znotraj razreda, je na šoli odvisna predvsem od poslušnosti ravnatelja, v šolskem sistemu pa je skoraj odsotna, je menil Horvat. Poudaril je, da je država v preteklosti vzpostavila sistem, ki učiteljem onemogoča avtonomnost. Pri tem ne gre za interes učiteljev, ampak za potrebo učencev in šolstva, saj bo le tako mogoč kakovostnejši pouk. Pri tem je spomnil, da je skupina učiteljev že pred leti predlagala ustanovitev učiteljske zbornice, a je prejšnja oblast v svoji liberalni samopašnosti predlog spravila v predal. Zdaj je po Horvatovem prepričanju na potezi nova šolska oblast.

Dora Gobec je v svojem prispevku izpostavila, da se ob razpravah o metodah in vsebinah pouka pozablja na bistvo, to je vrniti v ospredje otroka – človeka. Današnjemu šolstvu manjka življenje, je prepričana Gobčeva. Šola bi morala v prvi vrsti pripravljati mladega človeka za tvorno vlogo v skupnosti. Socialistična administracija je iz šol pregnala temeljne vidike, kot so čustva in socializacija. Da bi iz-

boljšali stanje, bo treba spodbuditi šolsko avtonomijo kot okolje, v katerem se bo otrok celostno razvijal. Pri tem bo treba doseči splošni konsenz in vi-

Potrebna sta zmanjšanje administracije in stalno strokovno usposabljanje.

Državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport
Alenka Magdalena Šverc

Šibka točka strokovnega usposabljanja pedagoških delavcev nastopi, kot smo slišali na okrogli mizi, po diplomi. Strokovni izpit in spremljanje razvoja učitelja naj bi bila samo formalnost. Kaj bi bilo treba narediti?

Izobraževanje učiteljev je izjemno pomemben del šolske politike. Ni mogoče vsega postoriti, potem ko je učitelj že diplomiral na eni od pedagoških smeri. Pričakujem, da bodo pristojni programi izobraževanja učiteljev že zaradi bolonjskega procesa temeljito preučili in da bodo v prihodnje vključevali tudi ustrezen delež didaktično metodičnih znanj. Na področju nadaljnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja učiteljev pa je programski svet, ki ga je imenoval minister, že pripravil nekaj predlogov sprememb.

Kaj menite o predlogu ustanovitve strokovne učiteljske zbornice?

Učitelje je treba vključiti v proces oblikovanja strokovnih predlogov in rešitev. Učiteljska zbornica bi lahko bila kot predstavnica učiteljev pomembna partnerica, ki bi jo lahko sistematično vključevali v procese oblikovanja strokovnih predlogov in rešitev. Pričakujem, da bi učiteljska zbornica pripomogla k večjemu ugledu in profesionalizaciji učiteljskega poklica.

zijo razvoja, pri čemer bodo bolj kot konkretna znanja, ki zastarajo, pomembne kompetence, ki jih bo učenec pridobil.

Pobuda za šolo po meri človeka poudarja tudi potrebo po vključitvi učiteljev v proces odločanja, npr. v posameznih komisijah. Se strinjate z njimi?

Podpiram predlog sodelovanja praktikov v vseh komisijah, ki pomembno vplivajo na vzgojno-izobraževalni proces.

Avtonomijo učiteljev naj bi onemogočala tudi preobširna in zapletena zakonodaja na tem področju. Učitelji naj bi bili ujetniki množice zakonov in pravil.

Eden od ciljev naše politike je povečanje avtonomije, zmanjšanje prepodrobnega normativnega urejanja številnih šolskih vprašanj in zmanjšanje administrativnega dela. Ministrstvo ob spremembah pravilnikov sistematično skrbi za uresničevanje teh ciljev. Avtonomijo učiteljev pa skušamo povečevati tudi s krepitvijo nadaljnega izobraževanja in nadaljnega strokovnega usposabljanja.

Mitja Volčansek

Sveže mleto z mlinčkom!
Začimbe in začimbne mešanice

MAESTRO

Mešanica poprov
Poper

Druga Kolinska, d.d.
Kolinska ulica 1, 1544 Ljubljana
www.drogakolinska.si

Havlova nova knjiga

Nekdanji češki predsednik Vaclav Havel se je po dveh mesecih v ZDA, ki ju je preživel v knjižnici ameriškega kongresa, vrnil v domovino. Dejal je, da je že napisal 150 strani zelo posebne knjige, ki bi jo rad dokončal še to poletje. Havel se je v ZDA zasebno srečal z ameriškim predsednikom Georgeom Bushem v Beli hiši, zajtrkoval z nekdanjim ameriškim predsednikom Billom Clintonom, preostali čas pa posvetil pisanju. Vsebine sicer ni izdal, je pa enkrat prej nakazal, da namerava napisati igro na podlagi Shakespeareovega Kralja Leara in avtobiografijo.

Pregrešna draginja

Šest kvadratnih metrov velika sobica v elitnem delu Londona stane 800 evrov na mesec. Lastniku najmanjšega stanovanja britanske prestolnice je v ta miniaturni prostor uspelo namestiti minikuhinjo, kabino s prho in omaro, posteljo pa je namestil na galerijo in jo povezal s stopnicami. Stanovanjce je na Notting Hillu, ugledni četrti v zahodnem delu Londona. Za stanovanje oziroma sobo je lastnik ne glede na ceno

ski voditelj Viktor Janukovič, je prejel sodni poziv zaradi povezave z domnevno korupcijo v vladi v času, ko jo je vodil. Janukovič je osumljen, da je junija lani nezakonito zagotovil 900.000 dolarjev za nakup materiala za mednarodno letališče v Donecku, ki je Janukovičeva volilna baza. Sedanji ukrajinski predsednik Viktor Juščenko je boj proti korupciji postavil med svoje prednostne naloge, druge stranke pa sedaj vlado obtožujejo, da preganja politične nasprotnike. Juščenko se je zavezal, da se bo lotil široko razvejene korupcije v Ukrajini, posledica pa je veliko število policijskih preiskav.

in velikost zelo hitro našel najemnika; v manj kot treh dneh ga je najela mlada poslovna ženska. Pri prodaji bi ta garsonjera v Londonu, ki sodi med najdražja mesta na svetu, lahko dosegla ceno 150.000 evrov.

Janukoviču sodni poziv

Nekdanji ukrajinski premier, kandidat za predsednika in opozicij-

Poplave in plazovi

Romunijo so po močnih padavinah znova prizadele poplave, predvsem na severozahodu države je poplavljenih na stotine hiš. V osrednji pokrajini Mures je v nekaj urah zapadlo 105 litrov dežja na kvadratni meter. Romunijo narasle vode ogrožajo že od sredine aprila. V pokrajini Banat na zahodu države so bile poplave najhujše v zadnjih 40 letih. Kljub mednarodni pomoči je več vasi in na tisoče hektarjev zemlje še vedno pod vodo, romunske oblasti pa škodo ocenjujejo na okoli 400 milijonov evrov. Poplave in zemeljski plazovi so prizadeli tudi osrednjo Kitajsko, in sicer 24 mest in okrožij v pokrajini Hunan, saj je na posameznih območjih padlo več kot 200

milimetrov dežja na kvadratni meter. Kitajska vremenslovsko služba za ta mesec napoveduje nove padavine in poplave, zlasti v srednjem in spodnjem toku Dolge reke in na območju, ki zajema večji del Hunana.

Nova antična odkritja

Grški arheolog Kostas Zahos je na frizu antičnega templja, izklesanega v čast zmage rimskega cesarja Oktavijana v bitki pri Akciji, odkril podobi otrok egiptovske kraljice Kleopatre in rimskega vojskovodje Marka Antonija. Zahos trdi, da sta enajstletna dvojčka Aleksander Helios in Kleopatra Selen prikazana na eni od kočij na frizu, ki prikazuje Oktavijanovo zmagoslavje v Rimu leta 29 pred Kr., ko je proslavil zmago nad svojima nasprotnikoma Markom Antonijem in Kleopatro.

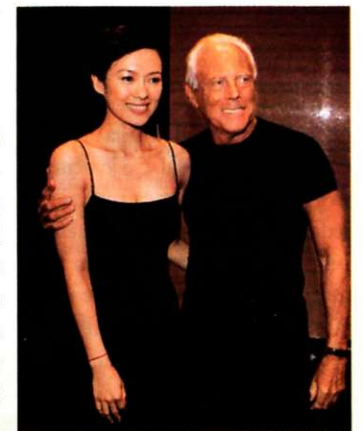
Neobičajen madež

Neobičajno velik madež na Saturnovi veliki luni Titan, ki ga je odkrila sonda Cassini, bega znanstvenike. Sonda je v začetku leta na poletu mimo Titana namreč posnela

480 kilometrov veliko packo, ki bi lahko bila po mnenju znanstvenikov posledica vpliva asteroida, zemeljskega plazua ali izbruha vulkana. Znanstveniki upajo, da bodo lahko po drugem poletu mimo Titana, ki naj bi bil julija, natančno ugotovili, kaj je omenjeni madež. Misija Cassini, ki je stala 3,3 milijarde ameriških dolarjev ter je skupni projekt NASA in Evropske vesoljske agencije ESA, se je začela leta 1997. Da je sonda Cassini dosegla Saturn, je trajalo sedem let. Znanstveniki menijo, da je atmosfera nad Titanom podobna tisti, ki je bila ob nastanku Zemlje. Raziskave Titanove atmosfere bi tako lahko pripomogle k boljšemu razumevanju o začetkih življenja na Zemlji.

Armanijevi hoteli

Italijanski modni velikan Giorgio Armani je z arabsko družbo Emaar Hotels & Resorts s sedežem v Dubaju podpisal pogodbo o graditvi verige prestižnih hotelov. Milijardo evrov vredna pogodba v prihodnjih desetih le-

tih predvideva graditev najmanj sedmih hotelov pod blagovno znamko Armani. Prvi naj bi vrata odprl v Dubaju leta 2008 v nebotičniku Tower Burj Dubai, ki naj bi bil ena največjih tovrstnih zgradb na svetu. Hotele naj bi Armani odprl še v Milanu, Londonu, Parizu, New Yorku, Tokiu in Šanghaju. Koncern Armani je eden redkih, ki ga v preteklih letih ni prizadela kriza v industriji

prestiznega blaga in je s 4.800 zaposlenimi, 13 proizvodnimi enotami in trgovinami v 39 državah eden največjih modnih koncernov na svetu.

Spor zaradi svetega pisma

Danci upajo, da jim bo Norvežan, ki je na dražbi leta 2000 kupil 300 let staro Sveto pismo, poprej ukradeno iz danske Kraljeve knjižnice, vrnil to dragoceno knjigo. Domnevajo, da je omenjena knjiga ena od 3.000 knjig, kolikor jih je iz Kraljeve knjižnice med letoma 1967 in 1978 ukradel neki nekdanji nameščeneec. Knjižničar je umrl februarja leta 2003, njegova vdova, ki je z njim sodelovala pri prodaji, pa je lani končala v zaporu prav zaradi prodaje dragocenih ukradenih knjig iz fundusa knjižnice. Ukradeno Sveto pismo so natisnili na Švedskem leta 1703. Za

19. stoletja, nato pa je bila spet precej poškodovana med drugo svetovno vojno. Obnovitvena dela bodo potrebna predvsem na strehi in na zidovih. Cerkev bo med obnovo deloma odprta za obiskovalce.

Prepoved kajenja

Na Švedskem je začela veljati prepoved kajenja v restavracijah, barih in nočnih lokalih. Kadilci bodo lahko kadili v posebnih prostorih ali na prostem. Posebni prostori bodo namenjeni samo kajenju, kjer ne bodo stregli ne s hrano in ne s pijačo. Kadilnice, zaprte in s prezračevalnimi napravami opremljene prostore, si bodo lahko privoščili le večji in uspešni lokali. Kaditi bo mogoče tudi na terasah, vendar bodo v hladni Švedski kadilci to lahko počeli le krajše obdobje na leto. Po podatkih švedskega inštituta za zdravje je leta 2004 na Švedskem kadilo samo 16 odstotkov odraslih, najmanj v vsej EZ.

Rastava o Audrey

V Nemčiji je do 14. avgusta na ogled razstava z okoli sto fotografijami igralko Audrey Hepburn, in sicer v Ludwiguovem muzeju v Koblenzu. Fotografije podpisuje hollywoodski fotograf Bob Willoughby, ki je Hepburnovo med letoma 1953 in 1966 spremljal zasebno in pri sne-

manju filmov. Razstavo dopolnjujejo članki o Hepburnovi iz starih časnikov in revij, ki si jih je bilo doslej mogoče ogledati le na Dunaju. Večkrat nagrajena igralka je s temnimi očmi, z vitko postavo, dekliskim šarimom in eleganco v filme 50. in 60. let vpeljala nov tip ženske. Svojo priljubljenost je kasneje izrabila za delo ambasadorke Unicefa, ko se je zavzemala za pravice otrok.

Visoka inflacija

Rusko ministrstvo za gospodarski razvoj in trgovino za letos napoveduje desetodstotno inflacijo,

vendar bi ta lahko ob nespremenjenih trendih dosegla 11 ali celo 11,5 odstotka. Za prihodnje leto ministrstvo napoveduje 7- do 8-odstotno stopnjo inflacije, ki naj bi se znižala šele po letu 2008..

Kralj z enajsto ženo

Eden izmed zadnjih absolutističnih vladarjev, 37-letni kralj Svazija Mswati III., se je uradno poročil z 21-letno Noliqwo Ntentesa, ki je tako postala njegova enajsta soproga. Novo ime najnovejše soproge je Inkhosikati LaNtentesa. Dekle se je nehalo šolati pred tremi leti, ko

jo je opazil vladar. Kralj Mswati III., ki je kot osemnajstletnik zasedel prestol, je zaradi razuzdanega načina življenja tarča ostrih kritik. Dve tretjini prebivalstva namreč živi ta z manj kot dolarjem dnevno, visok odstotek ljudi pa je okužen z virusom HIV. A to svazijskega oblastnika ni motilo, ko je aprila porabil več kot milijon dolarjev za proslavo svojega 37. rojstnega dne in kupil več razkošnih avtomobilov.

Plavolaske izgubljajo

Najlepše ženske na svetu so ta čas rjavolaske, vsaj po mnenju 1.000 anketiranih britanskih strokovnjakov za modo, kulturo, medije in lepotno kirurgijo. Ameriška igralka Angelina Jolie, manekenka Christy Turlington, jordanska kraljica Rania, režiserka Sofia Coppola in kuharska mojstrica Nigella Lawson so na vrhu seznama najlepših žensk. Omenjenim lepoticam je skupno le to, da so rjavolaske, kar je popolna novost. Doslej so na takšnih seznamih suvereno vodile plavolaske. Te so sicer še naprej priljubljene, zato so se tudi znašle na tem seznamu, vendar niso več prve med najlepšimi.

hrambo so pooblastili švedskega kralja Karla XII. Skrivnost dragocenih ukradenih knjig se je začela odstirati konec leta 2003, ko je londonska dražbena hiša Christie's ponudila izvod knjige iz leta 1517, za katero se je vedelo, da je njena edina znana lastnica danska Kraljeva knjižnica.

Matejeva cerkev

Slovito Matejevo cerkev v Budimpešti, ki v madžarsko prestolnico privablja množico turistov, bodo obnovili, prenovitvena dela pa bodo veljala okrog 14,8 milijona evrov. Obnovo bodo začeli jeseni in bo trajala štiri leta. Eklektična zgradba z gotskimi elementi, katere vzhodna vrata in apsida so iz 13. stoletja, je bila močno poškodovana in prezidana ob koncu

Zaupanje iz stekleničke

Če vzamete odmerek hormona, vas bo z lahkoto prinesel okoli vsak otrok. Švicarski in ameriški znanstveniki so že pokazali delovanje pršila, ki se vbrižga v nosnice kot kapljice proti nahodu; le-te vsebujejo hormon oksitocin, ki vpliva na zaupljivost. Znanstveniki priznavajo, da lahko njihovo odkritje začno zlorabljati prevaranti. S pomočjo tega pršila bi lahko povečali ugled popzvezd ali celo vplivali na izide volitev. Nekateri menijo, da je odkritje oksitocina zelo pomembno za zdravljenje nekaterih bolezni, kot je na primer avtizem, za katerega je značilno pomanjkanje čustva zaupanja, ali za zdravljenje Williamsovega sindroma, zaradi katerega so otroci preveč zaupljivi. Hormon oksitocin je nevrohormon vretenčarjev in človeka, ki nastaja v hipotalamusu, prehaja v hipofizo in odtod v kri. Hipotalamus uravnava občutek lakote, žeje, vročine in mraza pa tudi čustva strahu in jeze. Oksitocin je v evoluciji postal samo še reproduktivni hormon, saj pri ljudeh in živalih spodbuja krčenje materničnih mišic pri porodu in materino navezanost na novorojenčka.

Ljubezen in možgani

Običajnim ljudem se nova ljubezen vedno zdi nekoliko podobna duševni bolezni, mešanici manije in slaboumnosti. Zaljubljeni se odtegnejo prijateljem in se začnejo vesti na nenavaden način. Nevrobiologi so pred kratkim prvič dobili tomografske posnetke možganov zaljubljenega človeka. Analizo posnetkov so naredili znanstveniki iz New Yorka in New Jerseyja: 17 študentom, ki so se zaljubili pred nekaj tedni do pred nekaj meseci, so naredili tomografijo možganov naprej med tem, ko so gledali fotografije svojih dragih, in nato, ko so gledali fotografije svojih znancev. Posnetki so dokazali, da je romantična ljubezen biološka potreba, ki se razlikuje od drugih želja po nasprotnem spolu. Romantična ljubezen je po svojih lastnostih dosti bližje občutku lakote, žeje ali potrebe po mamilih. Če se odnos pogloblja, pa se nevrnska aktivnost možganov, povezana z romantično ljubeznijo, sčasoma spreminja. Ta raziskava pomaga razumeti, zakaj je zaljubljenost tako močan izbruh čustev od evforije prek besa do vznemirjenosti in zakaj postane še močnejša, če se sooči z izgubo.

Najlepša leta

Znanstveniki, ki so preučevali dosežke inovatorjev, so pojasnili, da se prva velika inovatorska ideja pri ljudeh pojavi ponavadi okoli 29. leta. Prav v tej starosti dosežejo ljudje optimalno kombinacijo izobrazbe in energije, ki je potrebna za inovacijo. Da bi se človek domislil česa novega, mora osvojiti veliko več informacij kot prejšnje generacije. Samo tako lahko k že znanemu doda nekaj novega. Doseganje ravni znanja, ki je potrebno za pojav inovacije, zdaj zavzema skoraj trideset let našega življenja. Ameriški National Bureau of Economic Research (NBER) je preučil starostne podatke 55 tisoč ljudi, ki so pridobili patente za nove izume, in ugotovil, da je 29. leto starosti leto ustvarjalne iskre in da se "trenutek evreke" vsakih deset let premakne za 0,6 leta navzgor. Torej bo v prihodnosti treba čakati še dlje, da bi se človek izkazal za genija. V prejšnjem stoletju se je povprečna starost, pri kateri so znanstveniki in izumitelji – nobelovi nagrajenci – prišli do svojih odkritij, povišala za šest let. Zdaj povprečna starost nobelovcev znaša 40 let.

Odkriti roman

Na policah francoskih knjigarn se je že pojavil pred nedavnim odkriti roman avtorja Treh musketirjev. Knjigo Aleksandra Dumasa Vitez iz Sainte-Hermine oziroma njen konec je v narodni knjižnici odkril literarni strokovnjak Claude Schopp. Dokončano delo, v katerem Dumas podrobno opisuje bitko pri Trafalgarju, imajo literarni poznavalci za neverjetno čudovito stvaritev. Prvič so roman objavili v eni od francoskih revij, vendar je konec ostal neobjavljen, ker je Dumas prejel leta 1870 – umrl. Claude Schopp je romanu dodal še to zadnje poglavje, ki je sklenilo knjigo s tisoč stranmi. Roman je sklepni del trilogije, ki jo je Dumas napisal konec 50. let 19. stoletja. V njej pripoveduje o francoskem vitezu, ki so mu že v prejšnjih knjigah pomrli bratje. Vitez se znajde ujet med svojo kraljevsko preteklostjo in napredujočim Napoleonovim imperijem. Junak te knjige naj bi bil kriv smrti lorda Nelsona, ki je poveljeval angleški floti ter pri Gibraltarju leta 1805 premagal Francoze in Špance, kasneje pa ga je na krovu flamske ladje ustrelil neznan francoski ostrostrelec.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec **brezplačno!**

Plačilo s poloznico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

ulica: _____

kraj, poštna št.: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum: _____

podpis naročnika: _____

Davčni zavezanec: da ne

Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate: upokojenec invalid brezposeln študent ali dijak

S to naročilnico se zavežujem, da bom naročnik Demokracije najmanj eno leto!
cena: 550 SIT

Evropsko ustavno pogodbo je zavrnila še Nizozemska. Proti temu dokumentu je prejšnji teden glasovalo 62 odstotkov Nizozemcev, ki so bili s tem še prepričljivejši od Francozov. Evropska unija se je znašla v eni najhujših kriz v svoji zgodovini. Najbolj črnogledi že napovedujejo propad ustavne pogodbe. Je alternativa vseevropski referendum?

Podobno kot francoski predsednik Jacques Chirac je tudi nizozem-

EU na preizkušnji

ski premier nad izidom referendumu izrazil razočaranje in dejal, da so jim volivci "dali jasen signal". Vse največje stranke na Nizozemskem so pred odločanjem zatrjevale, da bodo, če bo udeležba na referendumu preseгла 30 odstotkov, voljo ljudstva spoštovali. In udeležba je ta odstotek močno preseгла – bila je več kot 60-odstotna. Po uvedbi skupne evropske valute so se cene na Nizozemskem zvišale; Nizozemska v skupni evropski proračun med vsemi državami članicami prispeva največ sredstev na prebivalca. Med glavnimi vzroki za nasprotovanje ustavi je tudi nizozemsko nasprotovanje morebitni vključitvi Turčije v EU. Tega se zavedajo tudi v Turčiji. Stara Evropa po mnenju turških analitikov "noče več sprejeti nikogar".

Izhod iz hude krize, v katero je Evropa zašla po dvakratni zavrnitvi evropske ustavne pogodbe, bodo voditelji povezave skušali poiskati na njenem vrhu, ki bo sredi junija v Bruslju. Predsedujoči EU Jean-Claude Juncker meni, da naloga ne bo lahka, a doslej "smo preživeli vse". Ena od možnosti, ki jo v prihodnosti povezuje ima in jo zagovarjata Češka in Avstrija, je vseevropski referendum o ustavni pogodbi. Glede na zdajšnje ozračje je namreč že povsem jasno, da 1. novembra prihodnje leto evropska ustavna pogodba ne bo ratificirana.

Vseevropski referendum?

"Ustavi se ni smiselno odreci," je prepričan šef politične skupine Zveze

liberalcev in demokratov za Evropo v evropskem parlamentu Graham Watson, ki podpira avstrijsko idejo. Po njegovem mnenju bi evropski svet sicer moral za eno leto podaljšati rok za ratifikacijo ustavne pogodbe, a članicam bi to dalo dovolj časa, da državljanom pojasnijo pomen in vsebino tega dokumenta. Res pa je tudi, da bi v primeru vseevropskega referenduma volivci glasovali prav o ustavni pogodbi in ne proti političnim elitam v svojih državah, kakor se je zgodilo v Franciji in bi se utegnilo ponoviti v Veliki Britaniji, če bo seveda premier Tony Blair držal obljubo. Da je ta možnost boljša kot nacionalni referendum o

vili že na vrhu EU 16. in 17. junija.

Voditelji o ustavi

EU se je po besedah slovenskega premierja Janeza Janše znašla v obdobju, ko bo potrebnih več prizadevanj, da povezuje ne bo le projekt političnih elit. "Kljub drugemu 'ne' se mora proces ratifikacije ustavne pogodbe nadaljevati," je prepričan Juncker. Z njim se strinjajo predstavniki članic evropskega severa. Danski premier Anders Fogh Rasmussen je poudaril, da sicer spoštuje voljo francoskih in nizozemskih volivcev, a "da bodo Danci o ustavni pogodbi odločali sami". Da referendum v Franciji in na

hanen. Po mnenju norveškega premierja Kjella Magneja Bondevika pa bi dvojni "ne" utegnil časovno odmakniti vstop Norveške v Evropsko unijo.

Na Otoku se Blair še vedno ukvarja predvsem sam s seboj. Aprila lani je pohitel z razpisom referenduma, in to kljub tradicionalno evroskeptičnem ozračju v Veliki Britaniji. V času pred francoskim referendumom, ko je podpora ustavi v eni od rojenic te pogodbe nezadržno padala, pa je začel oklevati. Danes pravzaprav nihče

ne ve, ali referendum v Veliki Britaniji bo, še najmanj pa premier ... Glede na nestabilnost njegovega položaja bi bilo morda res bolje, da o ustavi odloča spodnji dom. Da je med evropsko politično elito in mnenjem ljudi "neskončna razlika", meni Václav Klaus. Češki predsednik je edini evropski voditelj, ki dokumentu odkrito nasprotuje in je prepričan, da se mora proces ratifikacije nemudoma ustaviti.

Kako naprej?

Največ zagovornikov evropske ustavne pogodbe na glasovanju v Franciji je prišlo iz večjih mest – Pariza, Liona in Strasbourga. Podprli so jo torej ljudje, ki so bili informacijam bliže in so dokument tudi bolj poznali. Ponovitve posameznih referendumov bi bile smiselne le v dobrem političnem ozračju v teh državah in ob močni podpori vladam, česar pa ta čas v Franciji ni. Zdi se, da se nekateri voditelji preveč zanašajo na znameniti 30. člen, ki določa, da v primeru, če ustavne pogodbe ne podpre do ena petina članic, o njej razpravlja evropski svet. Zanašanje na ta člen ni konstruktivno – če bi propadel tudi ta scenarij, bi EU zašla v še hujšo krizo. Na drugi strani pa se odpira možnost prvega vseevropskega referenduma v zgodovini. Na neki način bi ta možnost še bolj povežala evropsko prebivalstvo v smislu pripadnosti skupnim ciljem. Naloga posameznih članic pa bi se strnila na ozaveščanje prebivalstva o dokumentu, ki je zadnje tedne tako močno pretresel evropsko javnost.

Peter Avsenik

• Podobno kot francoskemu predsedniku Jacquesu Chiracu tudi nizozemskemu premierju Janu Petru Balkenendemu ni uspelo prepričati volivcev.

• Je rešitev za evropski ustavni dokument vseevropski referendum, ki ga je že ob njegovem oblikovanju zagovarjala Avstrija?

ustavni pogodbi, se strinjajo avstrijska premier in predsednik, Wolfgang Schüssel in Heinz Fischer, kot tudi češki premier Jiri Paroubek, ki ne izključuje možnosti, da bi pobudo predsta-

Nizozemskem pomenita upočasnitev evropskega sodelovanja in da proces ratifikacije kljub temu ne bo ustavljen, se strinjata tudi premierja Švedske in Finske, Gorean Persson in Matti Van-

Po izvolitvi Mahmuda Abbasa za novega palestinskega voditelja v izraelsko-palestinskih odnosih prihaja do sprememb, še posebej glede mirovnega procesa.

Fotografije: Reuters

Bližnjevzhodni izzivi

Po smrti Jaserja Arafata novembra lani in po izvolitvi Mahmuda Abbasa za novega palestinskega voditelja se je začelo novo obdobje v izraelsko-palestinskih odnosih. Če se sprva ni vedelo, ali se bodo stvari obrnile na bolje ali na slabše, je po pol leta jasno, da mirovni proces poteka hitreje in učinkoviteje kot v času Arafatovega vodenja Palestine.

Jaser Arafat je bil v času svojega vodenja Palestine zelo sporna politična figura, za nekatere je predstavljal enega največjih teroristov ali vsaj podpornika terorizma, medtem ko je drugim pomenil mirovnika, nagrajenega z Nobelovo nagrado za mir. A navkljub njegovim prizadevanjem za dosego trajnega miru na Bližnjem vzhodu je slednji šele po izvolitvi Mahmuda Abbasa videti bolj realen, kajti Abbas velja za zmernejšega politika, ki obsoja uporabo orožja in je naklonjen konstruktivnim pogovorom, z njim pa se veliko raje kot z njegovim predhodnikom pogovarjajo tako Izrael kot tudi druge nearabske države.

Ozemeljski spori

Na Bližnjem vzhodu že od začetka februarja velja premirje, ki sta ga Mahmud Abbas in izraelski premier Ariel Šaron sklenila na vrhu v Egiptu. To srečanje je v mnogih pogledih zgodovinsko, kajti prvič po več kot štirih letih sta se sešla voditelja obeh strani, prav tako pa je bilo mogoče opaziti nove politične smernice, ki jih postavlja Abbas. Šaron in Abbas sta se v Šarm el Šejku zavzela za prenehanje oborože-

nih spopadov, Izrael se je zavezal, da bo do letošnjega avgusta izpustil palestinske zapornike in umaknil svoje enote iz Gaze in z Zahodnega brega. Izraelsko vodstvo je svoje obljube že začelo izpolnjevati, saj so v zadnjih tednih izpustili 900 palestinskih zapornikov in jih vrnili v Palestino, še vedno pa jih ostaja zaprtih okoli enajst tisoč. Palestinske oblasti pa opozarjajo, da bi bilo treba ustanoviti dvostransko komisijo za reševanje vprašanja palestinskih zapornikov, ki je po palestinskih zatrjevanjih nadvse občutljiva politična tema, vendar po prepričanju palestinskih oblasti Izrael ne kaže interesa

za njeno ustanovitev in delovanje.

Do največ navzkrižnih mnenj med Izraelci in Palestinci pa prihaja zaradi časovnega načrta umika izraelskih enot s palestinskega ozemlja, saj palestinske oblasti zatrjujejo, da Izrael ne stori vsega, kar je v njegovi moči, in se ne drži dogovorov. Izraelske enote so se v zadnjih mesecih umaknile iz dveh mest na območju Palestine, iz Jerihe in Tulkarema, medtem ko se po dogovorih iz Šarm el Šejka mora umakniti še iz treh drugih mest na tem območju. Izraelci pa

medtem ostro nasprotujejo kakršnemu koli umiku oziroma preseljevanju svojih prebivalcev s spornih ozemelj. Šaronova napoved o umiku iz Gaze in z Zahodnega brega je sprožila množične proteste. Palestinske oblasti so zagotovile, da bodo ob umiku Izra-

• Pokojni palestinski voditelj Jaser Arafat je bil za mnoge glavni vzrok, da prizadevanja za trajni mir na Bližnjem vzhodu niso obrodila sadov.

ela njihove varnostne službe poskrbele za preprečitev plenjenja izraelskih domov in za varno izselitev vseh Izraelcev, ki živijo na tem območju.

Problem terorizma ostaja

Še vedno pa se kljub prizadevanjem obeh strani, da do terorističnih napadov ne bi več prihajalo, ti nadaljujejo. Po mnenju izraelskega premierja Ariela Šarona je največja nevarnost za njegovo vlado libanonsko skrajno islamistično gibanje Hezbollah, ki si prizadeva za ustanovitev skrajne islamistične države na območju Izraela in zato tudi najbolj podpira islamske samomorilske skrajneže. Poleg tega veliko grožnjo bližnjevzhodni stabilnosti predstavlja palestinsko gibanje Hamas, katerega razoroževanje je bilo prav tako tema pogovorov med Šaronom in Abbasom v Egiptu. Po mnenju izraelskih oblasti naj ne bi potekalo dovolj hitro, še posebej glede na to, da je Hamas na lokalnih volitvah premagal do sedaj najmočnejšo palestinsko stranko Fatah, ki ji pripada tudi Mahmed Abbas. Na naslednjih parlamentarnih volitvah naj bi Hamas postal tudi parlamentarna stranka, zato naj bi bilo njihovo razoroževanje ključnega pomena, kajti parlamentarna stranka, ki podpira teroriste in oborožene boje, naj bi metala slabo luč na celoten palestinski parlament. V interesu palestinske politike bi moralo biti, da poskrbi za svoj ugled, s tem da pospeši razoroževanje Hamasa.

Po mnenju mnogih zahodnih politikov bi moralo biti prav preprečevanje oziroma prenehanje terorističnih napadov prednostna točka

vseh mirovnih pogajanj, obe strani pa bi morali najprej onemogočiti delovanje terorističnih skupin in se šele potem osrediniti na reševanje drugih delov mirovnega načrta. V zadnjih petih letih je bilo ubitih več kot tri tisoč Palestincev in okoli tisoč Izraelcev, večinoma so bili žrtve oboroženih napadov in eksplozij, še več pa je bilo napadov, v katerih ni bilo smrtnih žrtev, o čemer pričajo črne

njegove domnevne teroristične preteklosti in podpiranja terorizma. Z nastopom Mahmuda Abbasa kot palestinskega voditelja so pogovori med Izraelom in Palestino dobili nove razsežnosti, saj so Abbasa začeli podpirati tudi tisti politiki, ki so prej zavračali vsakršne pogovore s Palestino. Tako ga je pred dvema tednoma sprejel ameriški predsednik George Bush, mu zagotovil svojo pomoč pri

je doslej ta država s strani ZDA dobivala pomoč le prek nevladnih organizacij. Denarno pomoč pa Palestina dobiva tudi od drugih treh največjih podpornic mirovnega procesa; poleg ZDA so to Rusija, Evropska unija in Združeni narodi.

Do prvih korakov na poti proti trajnemu miru na Bližnjem vzhodu je že prišlo, vendar je cilj še daleč. To območje je namreč zgodovinsko, geo-

• Ameriški predsednik je po več letih znova sprejel palestinskega voditelja in mu prvič v zgodovini obljubil denarno pomoč.

• Eden glavnih problemov v Izraelu še naprej ostaja terorizem, čeprav si obe strani prizadevata za razorožitev skrajnih skupin.

• Izraelske enote naj bi se po časovnem načrtu letošnjega avgusta umaknile iz Gaze in z Zahodnjega brega ter to območje prepustile Palestini.

• Po dogovorih iz Egipta se je Abbas zavezal, da bo izpustil približno enajst tisoč palestinskih zapornikov, kolikor naj bi jih bilo v Izraelu.

kronike v dnevnem izraelskem in palestinskem tisku. Da je najbolj žgoč prav terorizem, se dobro zaveda tudi ameriška administracija, ki je pozdravila mirovna prizadevanja Abbasa in Šarona ter palestinski vladni namenila več milijonov dolarjev za preprečevanje oboroženih spopadov in razoroževanje skrajnih skupin.

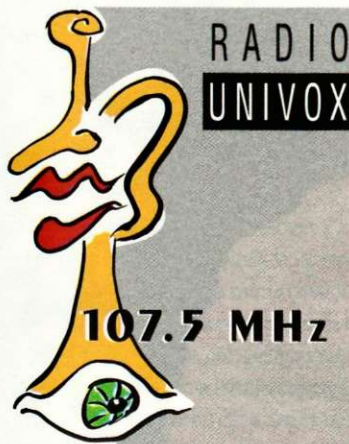
Novi zavezniki v tujini

Arafatovo vodenje Palestine je bilo v mnogih pogledih sporno predvsem zato, ker so mnogi zahodni politiki zavračali srečanje in pogovore z njim zaradi

uresničevanju mirovnega procesa in mu zagotovil 50 milijonov dolarjev za pomoč pri razoroževanju in reševanju problema brezposelnosti, ki je v Palestini zelo visoka. To, da je Bela hiša dodelila denarno pomoč Palestincem, se je zgodilo prvič, saj

grafsko in kulturno zelo kompleksno. Prav tako pa prizadevanja političnega vodstva ne bodo pomagala, dokler si za uresničitev mirovnega procesa ne bodo začeli prizadevati tudi prebivalci bližnjevzhodnih ozemelj.

Ana Müllner

RUMENE STRANI

SLOVENIJA TEL

www.rumenestrani.com

INTER
MARKETING

intervju

Fotografije: Gregor Pohleven

62-letni Andrej Bručan, dr. med., se je rodil v Kranju. Leta 1961 je maturiral na Klasični gimnaziji v Ljubljani, šest let zatem pa diplomiral na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Opravi je specialistični izpit iz interne medicine v Ljubljani, leta 1976 je končal podiplomski študij iz kardiologije v Varšavi, leto zatem pa še podiplomski študij iz kardiologije v Ljubljani. V Montrealu je študiral zdravljenje bradikardij, v Mainzu se je izpopolnjeval iz urgentne medicine in iz nje opravil izpit v Leuvenu. Izpopolnjeval se je še v kardiološkem centru St. Luke Hospital v Houstonu. Do leta 1994 ni bil član nobene politične stranke, od 1994 pa je član SDS in od leta 1995 predsednik odbora za zdravstvo pri strokovnem svetu SDS. Leta 2000 je bil v vladi Andreja Bajuka minister za zdravstvo, od leta 2001 je podpredsednik SDS in predsednik Mestnega odbora SDS Ljubljana.

Od vašega imenovanja mineva pol leta; zdaj ste si že lahko ustvarili vtise o tem, kar ste prevzeli od nekdanjega ministra. Kakšne vtise ste dobili v tem času?

Določene vtise sem si ustvaril praktično že ob prevzemu poslov in tudi po njem seveda. Nekatere stvari je bilo treba kar takoj urediti, saj mi jih prejšnji minister ni predal. Poleg tega je bilo tedaj stanje razmeroma nejasno glede nekaterih kadrovskih zadev, predvsem okrog generalnega sekretariata. Te stvari smo zdaj uredili, tako da bomo šele zdaj začeli delovati s polno ekipo. Pod okrilje ministrstva sodita tudi dva direktorja direktoriatov. Doslej sta bila oba vršilca dolžnosti, zdaj bomo z razpisom pridobili dva stalna direktorja. Dr. Šiljakova bo vodila direktorat za javno zdravje, dr. Janez Remskar pa bo vodil direktorat za zdravstveno varstvo. To sta pomembni funkciji na ministrstvu; dr. Marušič bo kot državni sekretar po svoji funkciji tudi moj namestnik.

Za časa prejšnjega ministra je bilo značilno veliko zaposlovanje na ministrstvu. Kaj pa vi, ali ste na novo zaposlovali?

Zamenjali smo nekatere ljudi v kabinetu, vendar so bile te zamenjave pričakovane. Vsak minist-

podrejeno omenjenima direktoratom, tako da ne bo veliko sektorjev ali oddelkov zunaj njiju. Edino notranja revizija in stiki z javnostjo ostanejo neposredno podrejeni ministru. Prejšnji teden (pogovarjali smo se preteklo sredo, op. av.) smo se na širšem kolegiju z vodji pogovarjali o tem in mislim, da so bile predvidene spremembe dobro sprejete. Pričakujem tudi, da bodo dale dobre rezultate.

Kako pa je glede prostorov, saj najbrž niste vsi v tej zgradbi in delo zaposlenih verjetno težko nadzorujete?

Večinoma smo razseljeni vsepovsod po Ljubljani. V Nebotičniku je osrednje ministrstvo, uradi in agencije pa so drugje. Največji urad, če temu tako rečem, je infekcijska služba, ki deluje za Bežigradom. Gre v bistvu za inšpektorje, ki jih je skoraj toliko kot drugih. Vseh skupaj je 360, vendar jih je polovica na različnih inšpektoratih ali v infekcijskih službah.. Teh je deset v Sloveniji. Jasno je, da je težko koordinirati ali nadzirati delo, vendar je predvideno, da se bomo v tem mandatu selili. Obstaja namreč možnost, da se bi nekatera ministrstva, eno od njih naj bi bilo tudi naše, preselila v prostore za Bežigradom. Mislim, da bi bila to zelo dobra rešitev, ker bi na ta način tudi nova sistemizacija in nova

je nekdanji minister vrnil iz Kenije. Nato smo našli nekatere stvari, ki jih je bilo treba dopolniti. Gre za finančne zadeve in poročila o investicijah ter porabi denarja za naložbe v zdravstvu. Ne samo v stene, ampak tudi v aparature. Tu se je pokazalo več problemov, predvsem na področju onkologije. Kot veste, je bilo tam več problemov in večino smo v tem kratkem času rešili. Zdaj sicer nekateri trdijo, da smo preveč popustili pri cenah za posamezne aparate, vendar drugih cen ni bilo. Bila je le najnižja mogoča cena in ni mogoče trditi, da je s temi cenami kar koli narobe. Takšne smo prejeli, revizija pa, čeprav smo jo skušali narediti, ni bila mogoča, ker nismo dobili ustreznih podatkov pri proizvajalcih.

Prejšnji minister je bil zelo ponosen na to, da je spremenil ime ministrstva iz ministrstva za zdravstvo v ministrstvo za zdravje. Razmišljate o spremembi imena?

Sam sem dejal, da je bil to njegov največji dosežek. Ni pomembno ime, mi bomo to pustili. Sprememba imena oziroma preimenovanje na prejšnje bi pomenila samo bistveno večje stroške. Mi o tem ne razmišljamo.

Kaj pa ste našli na področju zdravstva? Kateri so največji problemi?

Največji problemi so bili ob predaji in prevzemu odnosi na ministrstvu in tudi med zaposlenimi v zdravstvu. Že večkrat sem dejal, da je to večji problem. To, kar je bilo ob sami predaji problematično, pa je izredno velik dolg, ki ga je imela zdravstvena blagajna. Tega je kumulativno 31 milijard tolarjev. Za ta dolg ministrstvo ni bilo krivo v celoti, deloma pa le. Ministrstvo ni imelo nobenega vpliva na DDV, ki je postal v tem času aktualen. Tudi nekatere odločitve so pripeljale do takšnega manjka. Nekatere investicije, ki so bile na-

Pravice širimo na socialno šibkejše

Pogovor z dr. Andrejem Bručanom

ter si vedno izbere svojo ekipo, s katero dela, in vsak, ki bo prišel za menoj, bo verjetno naredil isto. Drugih menjav na ministrstvu ni bilo, tako da delamo z istim številom zaposlenih, kot so bili prej. Se je pa v tem času pokazala potreba po vnovični sistemizaciji, saj je zdajšnja nepravilna. Skladno s spremembami se bo spremenila tudi organizacijska struktura znotraj ministrstva. Večinoma bo vse

organizacijska struktura lahko zaživel. Poleg tega bi bilo treba preurediti nekatere odseke ministrstva, ker so prostori za delo resnično neprimerni.

Vrniva se k prejšnjemu ministru. Kakšna je bila t. i. primopredaja?

Predaja je bila, kot sem že rekel, na začetku normalna, le da sem moral čakati nekaj dni, da se

črtovane, niso bile realizirane. To so investicije v zgradbe. Javni razpisi so praktično drug za drugim propadli, denar, ki je bil rezerviran za investicije, ni bil izkoriščen. Tako imamo po stanju 1. 1. 2005 nekaj več kot 10 milijard tolarjev neizkoriščenega denarja iz prejšnjega mandata, ker so bili razpisi zelo slabi. Gre tudi za nesposobnost ekipe. Edina dobra poteza je bila, da se tega denarja

» ni dalo prenašati v naslednje leto in je propadel. V vsem slabem je to dobra stran in smo zadovoljni, da je tako. Druge stvari, ki so bile še vidne, so dolge čakalne dobe, ni bilo mreže niti osnovnega niti sekundarnega zdravstva. To mrežo zdaj vzpostavljamo. Ostalo je veliko problemov z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem. To čutimo zdaj, ko uvajamo izravnalne sheme, ko se povečujejo premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje in so ti poskusi neupravičeni, ko nekatere zavarovalnice delajo pod nezadostnim nadzorom.

Kakšen pa je odnos med ministrstvom in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS)?

To je zanimivo vprašanje. Kar se tiče našega odnosa, bi ta moral temeljiti na obojestranskem zaupanju in skupnih ciljih. Moram reči, da nimam vedno občutka, da bi bilo tako. Mogoče je včasih tako zaradi nas, včasih pa njih. Vendar pa ves čas govorim, da zdravstvena zavarovalnica ne more kreirati zdravstvene politike. Zavarovalnica je zato, da zdravstveno politiko plačuje, to pa oblikuje ministrstvo. Temu so namenjene tudi spremembe v zdajšnji, spremenjeni zakonodaji o zdravstvenem zavarovanju, o kateri se v zadnjem času kar precej govori. Zelo me preseneča, da je bil za direktorja območne enote zavarovalnice imenovan nekdanji državni sekretar z ministrstva za zdravje. Mislim, da je šlo za nestrokovno namestitev in da je treba na tem področju stvari urediti tako, da bo imela res stroka vpliv na vodenje območnih enot zavarovalnice. Na ministrstvo prihaja zelo veliko pritožb z različnih koncev Slovenije, predvsem pa z ljubljanskega območja, na delo zavarovalnice, odkar je prislo do spremembe pri vodenju ljubljanske enote.

Ali pripravljate spremembe zakonodaje na tem področju?

To bi z veseljem naredili, vendar imam ta čas podatke, da so delovna mesta vseh direktorjev območnih enot zavarovalnice stalna in za nedoločen čas. Tega svet še ni videl. Da ima direktor pogodbo za nedoločen čas, ne bi nihče pričakoval.

Ali ni direktor imenovan za štiri leta?

Tudi mi smo tako mislili, a smo ugotovili, da ni tako. Zdaj pa trdijo drugače. Stvari moram še preveriti, in če so res zaposleni za nedoločen čas, je to unikum na svetu. Ni reelekcije, ni nič takšnega, da bi direktorja lahko zamenjali. Zamenjali bi ga lahko edino v primeru, če bi bil ogrožen javni interes.

Kako pa je z vodenjem zdravstvene zavarovalnice?

Generalnemu direktorju kmalu poteče mandat, ministrstvo pa želi imeti prek skupščine raz-

Največji problemi so bili ob predaji in prevzemu odnosi na samem ministrstvu in tudi med zaposlenimi v zdravstvu. **Že večkrat sem dejal, da je to večji problem. To, kar je bilo ob sami predaji problematično, pa je izredno velik dolg, ki ga je imela zdravstvena blagajna. Tega je kumulativno 31 milijard tolarjev.**

čajen vpliv na delo zavarovalnice. Zdaj se pojavljajo predlogi, v katerih sindikati niso bili zajeti kot del vodenja. Mislim, da se bomo lahko dogovorili, da bodo tudi sindikati imeli svoje predstavnike. Nikakor pa ne v takšnem številu kot zdaj.

V Kliničnem centru izbirajo generalnega direktorja. Prijavljeno je večje število kandidatov. Koliko ima ministrstvo vpliva na izbiro?

Ministrstvo ima v končni fazi imenovanja. Ko se člani sveta odločajo za kandidata ali kandidatko, ministrstvo na to formalno nima vpliva. Vloga ministrstva je, da se strinja s skle-

Pri vodenju bolnišnic je manj težav kot v samem zdravstvu. Večje težave imam z vodstvi zdravstvenih domov.

pom zavoda ali ne, če se strinja, vladi posreduje sklep, po katerem ga ta potrdi ali pa tudi ne.

Imena so znana. Ali ministrstvo podpira katerega od kandidatov?

Najprej moramo videti vloge kandidatov, da bi se lahko odločili o njih. Sicer pa nimamo svojega kandidata. Mogoče imajo dva ali trije nekoliko več možnosti, sicer pa želim na tem mestu menedžerja, zato ni pomembno, kaj je po temeljni izobrazbi. Lahko je zdravnik, pravnik ali ekonomist, samo da je sposoben menedžer in da bo Klinični center lahko pripeljal do boljših rezultatov.

Menedžment naj bi bil eden večjih problemov v zdravstvu. O tem ste večkrat javno govorili. Kaj menite o tem?

Menim, da je menedžment v zdravstvu raz-

meroma slab. Zato sem se zavzemal, da bi pouk menedžmenta potekal posebej in pod vodstvom tujih ustanov ali v tujini. V Sloveniji namreč nimamo primernih učiteljev za to področje. Dokler tega nimamo, imajo naše šole težko kakšen mednarodno veljaven status. Tudi sam sem obiskoval takšno šolo in moram reči, da od tega res nimam nič. Ne bom povedal imena šole, vendar so predavali predavatelji, ki so izhajali iz prejšnjega režima, predavali pa so sistem, ki je popolnoma drugačen od tistega, kar so delali vse življenje.

Obiskali ste večino bolnišnic po Sloveniji. Kaj ste zaznali v njih?

Pri vodenju bolnišnic je manj težav kot v samem zdravstvu. Večje težave imam pri vodstvih zdravstvenih domov. Pri vodenju bolnišnic ni tako vidnih težav. Bolnišnice večinoma poslušajo z izgubo. Kumulativni dolg znaša približno 11 milijard tolarjev in ga je deloma prevzela država. Vendar kriza ni samo v vodstvu.

Plače direktorjev v zdravstvenih domovih so izredno visoke, težave so tudi s podeljevanjem koncesij.

Pri zdravstvenih domovih je zanimivo, da poslušajo večinoma pozitivno. Večinoma imajo tudi trdno roko pri podeljevanju koncesij. Praktično se koncesije v Sloveniji zelo redko dajejo na primarni ravni, kjer večinoma odločajo občine, ne država. Mi smo odgovorni za koncesije na drugi stopnji, medtem ko je občina odgovorna za primarno raven, to je za osnovno zdravstvo. Tam je blokada ponekod skoraj popolna. V Ljubljani je najslabše, saj zdravnik praktično ne dobi koncesije za oprav-

ljanje dejavnosti v zdravstvenem domu ali pa so takšni pogoji, da jih nihče ne sprejme, tako da o zasebnstvu v zdravstvenih domovih pogosto razpravljamo. Ko nekaterim razlagam o zasebnstvu, nočejo razumeti, da je to cenejše in tudi boljše zdravljenje in da se je treba povezovati v tako imenovane skupine zdravnikov, ki bi bile v smislu t. i. svobodnega zdravnika sposobne ceneje in bolje opraviti svoje delo. Ko bo to enkrat organizirano na ta način, bo treba iz osnovnega zdravstva izločiti urgenco in jo voditi kot posebno dejavnost. To je lahko v določeni fazi finančno problematično, vendar menim, da bi se od 6 milijard tolarjev, kolikor zdaj plačujemo za urgenco, našel denar tudi za takšno organizacijo. Moram reči, da je tu največji strah, da bo dejansko potrebno nekaj dodatnega denarja za dobro organizacijo urgence.

Da ste zagovornik zasebnega zdravstva, je znano, vendar vam nekateri oporekajo. V čem je zasebnost v zdravstvu boljše?

Ljudje so neobveščeni in mislijo, da gre tu za zasebnost, da bo zdravnik stoddostni zasebnik, da bo moral pacient sam iz svojega žepa plačevati storitve in da bodo bogatejši na boljšem. To sploh ni res. Gre za zasebnost v javnem sektorju in z denarjem, ki ga zdaj vsi plačujemo prek zavarovalnice. Skratka; v tem primeru se prav nič ne spremeni odnos zdravnik – pacient. Kar se tiče finančnega stanja, ostane položaj takšen, kot je zdaj. Razlika je v tem, da zasebnik dela z bistveno manjšo ekipo kot zdaj in da bo tudi prijaznejši. Ne rečem sicer, da v zdravstvenem domu niso prijazni, vendar je odstotek različen. Ankete, ki smo jih na Zdravniški zbornici Slovenije delali pred nekaj leti, kažejo, da so ljudje bistveno bolj zadovoljni z zasebnim zdravnikom kot državnim, čeprav sta oba v javni službi. Jaz se tega ne bojim in ne vem, zakaj bi bili pri tem izjema. Vse vzhodnoevropske države od Estonije do Hrvaške imajo osnovno zdravstvo organizirano kot zasebno. To je zasebno v javnem sektorju.

Kaj bi ostalo v državnem sektorju?

Ostali bi deli, ki niso toliko atraktivni. To sta preventiva in urgenca, ki ne more biti zasebna. Vsepovsod tam, kjer so jo poskušali sprivatizirati, so bili slabi izidi. Takšen primer je bila Nemčija in izkazalo se je, da to ni dobro. Kot podpredsednik Evropskega združenja za urgentno medicino zelo dobro poznam stanje v evropskih državah na tem področju in vem, da urgenca ni dobro sprivatizirati.

Kaj pa zasebne bolnišnice?

Kar se teh tiče, jih po naši zakonodaji zdaj ni mogoče v celoti ustanovljati. Zakonodaja je problematična, zdaj pripravljamo novo, ki bo omogočala javno zasebno partnerstvo. V teh primerih bo mogoče tudi bolnišnice sprivatizirati, vlagati vanje in podobno.

Nikakor ne vodite take politike, da bi imeli bolnišnice za reveže in bogataše ...

Seveda ne. To nikakor ni dobro. Na vsak način pa je treba narediti različne kategorije zavarovanj. To ima ves svet in ne vem, zakaj bi bilo pri nas drugače. Po svetu imajo osnovno zavarovanje, ki včasih res ni na preveč visoki ravni, in zavarovanja, ki jih lahko vsakdo dokupi in plača. Pri nas pa je osnovno zavarovanje zelo visoko. Imamo izredno visok odstotek obveznega zavarovanja. Tega je 80 odstotkov, samo 20 odstotkov je dodatnega zavarovanja, ki pa niti ni pravo nadstandardno zavarovanje, ampak le nadaljevanje obveznega. Vendar pa tega ne moremo spreminjati, ker

je to z zakonom in tudi ustavo tako določeno. Gre za zasebna zavarovanja, ki niso last nikogar drugega. Ta del je naša posebnost.

Ali bo dopolnilno zavarovanje ostalo takšno, kot je?

Za zdaj s spremembo zakona, ki je predlagana in je v javni razpravi, v njej pa sodelujejo tudi sindikati, dopolnilno zavarovanje ostaja takšno, kot je. Kot sem že dejal, tega zavarovanja ne moremo odpraviti, saj je last vseh nas, vsakega posameznika. Ko se bodo zdaj rezervacije vračale posameznikom in ne bodo zastarale, bo to pomenilo refundacije rezervacij na zasebnikov račun. Odvisno pač od tega, kakšne rezervacije je kdo imel. Gre za različne vsote, odvisno od tega, koliko si je kdo teh rezervacij nabral. Izravnalne

Če izravnalnih shem ne bomo sprejeli, se lahko zgodi, da bo prišlo do izrazitega povečanja premij, medtem ko mora biti drugi del, to je predlog zakona o bolezninah, deležen širše razprave.

sheme omogočajo tudi zelo enakopraven položaj različnih zavarovalnic ne glede na starostno sestavo zavarovancev. Čim starejše zavarovance ima zavarovalnica, tem večji so stroški s takšnimi pacienti. Zato pa lahko druge zavarovalnice, ki imajo mlajše zavarovance, ponudijo nižjo ceno zavarovalne premije. Zdaj bodo izravnalne sheme ta nesorazmerja odpravile.

To pomeni, da to, kar se je dogajalo doslej, ne bo več mogoče; Zavarovalnica Vzajemna, kjer so zavarovani starejši, je na slabšem od Zavarovalnice Triglav, ki je snubila predvsem mlade.

Druga zdravstvena zavarovalnica po obsegu zavarovanj je Adriatic. Triglav ima zelo majhen delež. Ko bo prišlo do izravnalnih shem, bi moral dati Adriatic v izravnalno shemo oziroma za to področje nekaj denarja za izravnavo Vzajemni.

Kdo bo to vodil?

Šlo bo prek ministrstva, kjer bomo mesečno ugotavljali, kakšno je stanje, in na podlagi tega se bodo stvari urejale.

V LDS so proti izravnalnim shemam, poleg tega zakona, ko so bili v vladi, kljub obljubam niso sprejeli. Zakaj?

Prejšnja ekipa je zakon pripravila, vendar je bil neizvedljiv. Po drugi strani pa ga niti niso hoteli izvesti. Nekdanji minister izravnalnih shem ni hotel sprejeti zato, ker je mislil, da bo s tem uničil dopolnilno zavarovanje. S tem pa bi izgubil 60 milijard tolarjev, ker jih ni mogoče prenesti v obvezno zavarovanje, kot sem že prej dejal. To je bila popolnoma napačna predpo-

stavka. Ko so v prejšnji vladi to ugotovili, pa niso imeli več niti časa niti možnosti, da bi izravnalne sheme sprejeli. Izhodišče, da izravnalne sheme niso potrebne, ker dopolnilnega zavarovanja ne bomo več imeli, je bilo napačno.

V predlogu zakona ste pripravili tudi druge spremembe na področju pravic. Kako pa bo s tem?

Pravice, posebno v eni točki, bistveno povečujemo. Gre za dopolnilno zavarovanje za socialno šibkejšje. V predlogu zakona smo natančno opredelili kategorije, kateri so to in koliko jih je. To je nekaj več kot 100 tisoč zavarovancev. Socialno šibki dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po tem predlogu ne bodo plačevali, ampak bi to pokrili iz drugih virov, ti pa bodo imeli v ob-

veznem zavarovanju pokrite vse stroške zdravljenja. Druga stvar je ta, da želimo razširiti pravice za slepe in slabovidne ter tiste, ki izgubijo vid po rojstvu. Tega doslej ni bilo. Poleg tega naj bi v breme državnega proračuna sprejeli tudi plačilo obvezne prehrane za tiste bolnike, ki imajo določene bolezni in jim je posebna hrana nujno potrebna. Jasno pa je, da moramo za vse to dobiti denar. Tega bi dobili pri bolezninah po 31. dnevu, s tem da bi se za določen odstotek znižale tudi bolezni. V Sloveniji imamo namreč bistveno več bolnih kot drugje po svetu, smo nekje pri vrhu, ljudje hodijo na bolniške tudi tam, kjer to ni potrebno. Nasprotniki predloga zakona pravijo sicer, da bodo resnični bolniki zaradi simulantov prikrajšani in da je treba stvari spremeniti v medicini. Vendar pa so za te spremembe imeli dovolj časa vsi, ki so bili pred nami v vladi, pa ni nihče nič naredil. To je strokovni problem, ki ga je s strani vlade in ministrstva nemogoče odpraviti. Zato je edini ukrep, da se poskušajo ljudje čim prej vrniti na delo. Resnični bolniki bodo morda po 31. dnevu bolniške res za nekaj odstotkov na slabšem, vendar je ta ukrep znižanja namenjen bolnikom. Zakaj? Zato, ker bi denar, ki bi ga s tem pridobili, namenili za skrajšanje čakalnih dob. To pomeni, da bi pridobili bolniki, ki čakajo na preiskave ali operacije. Skratka, s tem denarjem bi se skrajšale čakalne dobe. Bolniki ne bi nič izgubili in jim nič ne jemljemo. Mi samo omogočamo boljše razporejanje denarja znotraj sistema. Ne ogrožamo državnega proračuna. Po drugi strani pa spreminjamo zakon o zdravstveni dejavnosti, po katerem bodo tudi izvajalci morali narediti več za to, da bo prišlo do pozitivnih premikov. To je vzpo-

» redna stvar, ki bo morala pripeljati do nekaterih izboljšav in do hitrejšega in boljšega zdravljenja.

Sindikati imajo pripombe na zakon, predvsem na tisti del, ki se nanaša na boleznine. Kako je s tem?

Sindikati imajo v glavnem pripombe na del, ki govori o tem, da je treba človeka, ki je v daljši bolniški zaradi invalidnosti, upokojiti. Obstaja pa kategorija, o kateri je treba razmisliti; to pa je, da bi lahko človek po 21. mesecu bolniške, tudi če je res bolan, lahko ostal brez službe. V tej točki se s sindikati strinjamo, da je treba stvari urediti. Vendar pa to ni le stvar zdravstva, saj bolniška nikjer na svetu ne traja 21 mesecev. To je stvar sociale in dogovora med različnimi ministrstvi in vlado, kjer je treba stvari urediti tako, da tisti, ki so bolni več kot 21 mesecev, na koncu ne bi ostali brez službe. Nasploh pa lahko rečem, da smo pri nas glede bolniške unikum na svetu. Znan je primer, ko je nekdo 9 let na bolniški.

Kako je z adrenalinskimi športi, ki naj bi jih ministrstvo omejilo? Ali je to velik problem in kako imajo to urejeno v tujini?

Mi jih imenujemo ekstremni športi. Če nekdo namenoma izziva usodo in se pri tem poškoduje, je to lahko velik problem. Na tem področju predlagamo, da ima zavarovanec pri poškodbi do 31. dneva plačano bolniško kot doslej, nad tem dnevom pa samo 50-odstotno nadomestilo. Poudariti moram, da tu ne gre za rekreativni šport. Tudi sam sem kolesar in niti ne pomislim, kakšne poškodbe bi lahko utrpel. V tujini nekateri tovrstnih poškodb nimajo zavarovanih, imajo pa posebna zavarovanja za takšne športe.

Ali je predlog sprememb zakona, po katerem prerazporejate pravice in uvajate izravnalne sheme, že usklajen?

Zakon je šele predstavljen in je predmet jav-

nih razprav, med parlamentarnimi koalicijskimi strankami smo ga uskladili, preden smo ga predstavili, ni pa bil še predmet koalicijskega usklajevanja na vladni ravni. Ni bilo še medresorskega usklajevanja, čeprav se zelo mudi zaradi izravnalnih shem. Če teh ne bomo sprejeli, se lahko zgodi, da bo prislo do izrazitega poveča-

Ljudje so neobveščeni in mislijo, da gre pri tem za zasebnost, da bo zdravnik stodontni zasebnik, da bo moral pacient sam plačevati storitve in da bodo bogatejši na boljšem. To sploh ni res.

nja premij, medtem ko mora biti drugi del, to je del predloga zakona o bolezninah, deležen širše razprave. Zato smo se odločili, da zakon razdelimo na zakon o dopolnilnih zavarovanjih in izravnalnih shemah in ga sprejmemo po hitrem postopku, in na zakon, ki bo urejal drugo, tega pa bomo sprejemali po normalnem postopku.

Kako pa je z javnimi naročili in novimi razpisi na področju zdravstva? Dejali ste, da bo vaše ministrstvo tudi na tem področju dejavno sodelovalo. Ali se vam še lahko zgodijo operacijske mize?

Za operacijske mize ni bil kriv zakon o javnih naročilih. Ta, kakršen je bil doslej, je povzročal le, da so se stvari strahotno vlekle in da postopek ni mogel biti končan zaradi neupravičenih pritožb posameznikov, ki so se prijavili na razpis. Z novo zakonodajo želimo preprečiti neupravičene pritožbe. Zakon naj bi bil pripravljen že jeseni, za nekatera področja, kjer gre za sklade EZ, pa že zdaj. Prav ministrstvo za zdravje je bilo med tistimi, kjer je bilo največ pritožb in je bila seveda zato tudi najmanjša poraba načrtovanega investicijskega denarja.

Ali imate odprte kakšne javne razpise in koliko imate vpliva na izbiro ponudnikov?

Ministrstvo ima vpliv povsod tam, kjer daje

javni denar. Če bolnišnice dajejo denar iz amortizacije, so nabave njihova pristojnost. Naročila iz t. i. proračunskega investicijskega denarja pa razpisuje ministrstvo in o njih tudi odloča. Tu je bilo posebno v prejšnjem mandatu veliko težav. Od linearnega pospeševalnika do miz in podobno. Vendar pri tem ne gre samo za krivdo ministrstva. To je zelo široko zastavljeno, obstaja cel spekter interesentov, od kupcev do prodajalcev, veliko je tudi lobiranja.

Ali občutite lobiranje?

Pri meni noben ne lobira, ker vsi vedo, da z menoj na tem področju ne bodo nič dosegli. Jaz nimam pri razpisih nič. Ker to vsi vedo, k meni sploh ne hodijo. Verjetno pa hodijo kam drugam. K meni zagotovo ne.

Ali se vam zdi, da je pri razpisih zdaj drugače?

Kako je bilo prej, ne vem. Podedoval sem tri odprte razpise in vsi trije so bili škandalozni. Med samim razpisom so spreminjali pogoje in podobno. Zdaj skušamo komisijo maksimalno strokovno sestaviti. Bolj strokovne in primernejše ko-

misije, kot je ta, ki bo odgovorna za 19 operacijskih miz, ki jih bomo zdaj nabavili, na tem področju ne moremo imeti. Upam, da bo ta ekipa res uspešna. Seveda pa so interesi zelo različni.

Vlada je pred kratkim sprejela rebalans državnega proračuna. Ste z njim zadovoljni?

Proračun smo zmanjšali za 2,7 milijarde tolarjev, kar je odstotkovno veliko. Vendar pa je prišlo do zmanjšanja na področjih, ker je že oblikovan sklad zaradi neporabljenega denarja in tega denarja letos ne bo mogoče porabiti, in ker so različni zastoji še od prej in jih ni mogoče premakniti na hitro, se to pri naših naložbah letos ne bo nič poznalo. Naš problem pri rebalansu je bil samo pri 800 milijonih rednih obveznosti, kjer smo morali denar iz naložb, ki niso bile porabljene, prerazporediti v ta namen. Na to imamo nekatere pripombe predvsem zato, ker so se te obveznosti drugje priznale v celoti, pri nas pa smo morali stvari urediti znotraj ministrstva. Menim, da bo treba v podobnih primerih v prihodnje ubrati drugačno pot. Ker gre pri zmanjšanju za investicijski denar, ne bodo bolnišnice nič prikrajšane. Našli smo celo neke možnosti za naložbe, kjer bi lahko uredili stvari hitreje kot skozi javne razpise. Tudi za onkologijo smo se dogovorili, da bomo nekatere stvari kmalu uredili tudi na račun operativnega lizinga.

Vida Kocjan

Sto let slovenskega filma

110 let po izumu bratov Lumière smo tudi Slovenci slavili stoletnico domače kinematografije. Njen začetnik je bil Karol Grossmann, čigar prenovljene filme so pred kratkim tudi zavrtili.

Slovenski film je že med obema vojnama ustvaril prve mojstrovine, npr. prvi celovečerec V kraljestvu Zlatoroga, po 2. svetovni vojni pa je kljub ideološkemu pritisku uspešno stopal v korak s časom. Po osamosvojitvi je kljub velikemu ustvarjalnemu potencialu zapadel v finančno krizo. Slednje je, kot kažejo uspehi na festivalih in soliden obisk kinodvoran, dokončno prebrodil. Recept je bil v dobrih izdelkih, ki se hkrati niso branili spogledovanja z okusom širše publike.

Seveda poleg financ obstajajo drugi problemi. Dovolj zgornjo je propadanje stavbe Slovenske kinoteke, kjer so bili zaradi nevdržnih razmer prisiljeni nehati s predvajanjem filmov. Slavnostna akademija v Cankarjevem domu prejšnjo nedeljo je bila za slavnostnega govornika, ministra za kulturo Simonitija, priložnost za oceno prvih sto let. Prav poteza ministrstva, da odkupi kinoteko, veliko obeta za prihodnost filmskega izraza na Slovenskem. Z odkupom je Simoniti dal vedeti, da nacionalna kulturna ustanova, kakršna je kinoteka, uživa podpora države. **M. V.**

Eden vrhuncev slovenskega filma je bil gotovo film V kraljestvu Zlatoroga iz leta 1931.

Regionalna Televizija posebnega pomena
izra posebnega pomena

Meljska cesta 34, 2000 Mb

Informacije za katerimi stojimo!

Marketing: 02/ 234 55 81

www.rts-tv.com

**Odločite se za Petrolov plin
in Petrol bo poskrbel za vse!**

PETROL

PLIN
EVROPSKE KAKOVOSTI
080 22 66

Petrolovi pogoji postavitve plinohrama ter nakupa in dobave plina so še posebej ugodni.

Več informacij na telefonski številki 080 22 66 in na spletni strani www.petro.si.

V parku Tivoli, natančneje v Jakopičevem drevoredu, se z razstavo Zemlja, pogled z neba predstavlja francoski fotograf Yann Arthus-Bertrand. Sprehodite se mimo in si oglejte naš planet iz drugačnega zornega kota.

Devetinpdesetletni francoski fotograf Yann Arthus-Bertrand je svetovno znan avtor več sto fotografiskih pogledov na Zemljo iz helikopterja, ki so izšli v različnih knjigah. Desetkrat je kot fotoreporter spremljal reli Pariz-Dakar in vsako leto ovekovečil teniški turnir Roland Garros. Kot mladenič je vodil enega naravnih rezervatov v rodni Franciji, nato pa se je preselil v Afriko in izdal knjigo o levih. Svoje foto-

V ljubljanskem Tivoliju si lahko ogledate izjemno razstavo izjemnega fotografa.

Pogled z neba

grafije je objavjal v uglednih revijah, kot so Paris Match, Geo, Life in National Geographic. Leta 1991 je ustvaril Višino (Atitude), vizualno bazo fotografij iz zraka, ki so jih pripievali fotografi z vseh koncev sveta. Leta 1995 se je pod pokroviteljstvom znanstvenega odseka za okolje pri Unescu lotil projekta snemanja

Zemlje iz zraka. Vsaka fotografija je pospremljena z natančnimi podatki o lokaciji in besedilom strokovnjakov.

Črno in belo

Namen razstave, ki jo je Inštitut za ekologijo postavil v parku Tivoli, je z umetniškimi fotografijami, ki prikazujejo lepote Zemlje, opo-

zoriti na probleme okolja, ki zadevajo človeštvo, in hkrati predstaviti trajnostni razvoj kot najustreznejši

ljenosti, zmanjševanja biotske raznovrstnosti, onesnaženih pokrajin in oceanov, spremenjenih podnebnih

Fotografije pripovedujejo zgodbo spreminjajočega se planeta Zemlja.

način soočanja s temi problemi.

Zgodbo spreminjajočega se planeta Zemlja v Jakopičevem drevoredu pripoveduje 120 fotografij velikega formata (120 x 180 cm). Fotografije pripovedujejo o svetu prenase-

razmer in pomanjkanja vode, ki je hkrati svet neizmerne lepote in čudežev. Razstavo Zemlja, pogled z neba si je doslej v več kot 70 mestih ogledalo okoli 60 milijonov ljudi. V Ljubljani je na ogled do 23. julija.

Barbara Kavtčičnik

GOOD VIBRATIONS
70.8 MHz
RADIO VELENJE
www.radiovelenje.com
Naš čas, d.o.o., Kidričeva 2a, Velenje
tel: 03/ 897 50 03, fax: 03/ 5869 263

Mini teater Ljubljana je prejšnji petek gostoval na mednarodnem gledališkem festivalu VALISE v Lomži na Poljskem. Predstavil se je s PRAVLJICO O CARJU SALTANU A. S. Puškina.

Gledališče lutk in igralcev v Lomži (Teatr Lalki i Aktora w Łomży) je letos že osemnajstič v tem delu Evrope organiziralo zelo odmeven mednarodni festival, ki je potekal med 31. majem in 3. junijem. Na njem se je vrstilo 20 predstav v tekmovalnem in spremljevalnem programu. Poleg Mini teatra iz Ljubljane, ki je nastopil v okviru tekmovalnega programa, se je predstavilo še domače gledališče Teatr Lalki i Aktora in gledališča iz Poljske, Es-

Predstavo bodo igrali tudi v Sloveniji.

Pravljica o carju Saltanu

tonije, Češke, Romunije, Litve, Bosne in Hercegovine in Belorusije.

Slovenska pravljica

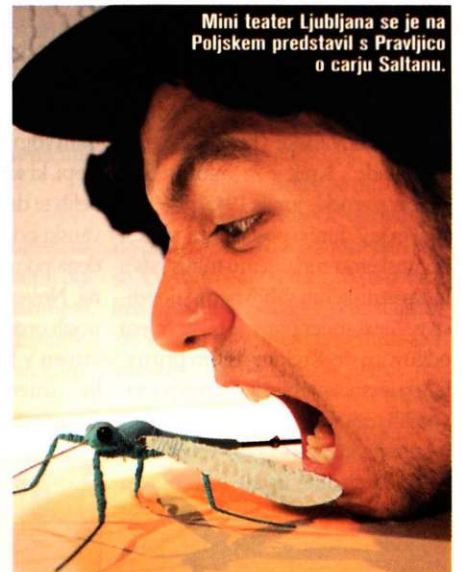
Igrano-lutkovno predstavo, ki

je nastala v produkciji Mini teatra, Ljubljana, Novega kazališta Zagreb in ARL Dubrovnik septembra 2004, je režiral Aleksandar Anurov, eden najbolj znanih ruskih igralcev

in režiserjev. Za likovno zasnovu je poskrbela ruska scenografka Ana Viktorova, za glasbo Mitja Vrhovnik Smrekar, za kostume Ana Savič Gecan, za luč in zvok pa Tilen Vipotnik in Nace Hočvar. V predstavi nastopajo vrhunski gledališki igralci, poleg Akira Hasegawe tudi Nataša Matjašec, nagrajenka Prešernovega sklada za leto 2005, in Milan Štefe, prejemnik priznanja ZDUS za igralske dosežke v letu 2004.

Pravljica o carju Saltanu pripoveduje o vladarju Saltanu, ki si izbere za ženo in mater svojega sina Gvidona najbolj iskreno in ambiciozno med tremi vrstnicami, a s tem sprosti zlo, porojeno iz nevoščljivosti obeh tekmič in caričine tašče Babaruhe. Tašča mlado mater in dečka prežene na odprto morje in ju prepusti negotovi usodi. Pravljica pripoveduje tudi o čudodelni naravi v podobi prijaznega vala, ki oba brodomca reši na samotni otok, in dobroti očarljive labodke, ki Gvidonu,

svojemu junaškemu rešitelju pred jastrebo, skozi več čudežnih krogov pomaga do srečnega konca.

Mini teater Ljubljana se je na Poljskem predstavil s Pravljico o carju Saltanu.

na kratko

Trije scenografi Mini teatra na beneškem bienalu

Vadim Fiškin (rojen v Rusiji, že več kot deset let pa bogati slovenski kulturni prostor), ki te dni pripravlja scenografijo za novo uprizoritev Mini teatra Marš – Visoka pesem Bernard-Marie Koltesa v režiji Ivica Buljana, je slovenski predstavnik na letošnjem 51. mednarodnem likovnem bienalu v Benetkah. Premiera, svetovna praznovedba Marša, bo 24. 6. 2005 v okviru festivala Reške poletne noči. Tudi hrvaški predstavnik na letošnjem bienalu je sodelavec Mini teatra, in sicer Tomo Savič Gecan, scenograf uprizoritve Schneewitchchen After Party, selektor Hrvaške pa je bil letos še en sodelavec Mini teatra Slaven Tolj, scenograf predstav Dan umorov v zgodbi o Hamletu, Medeja material in Noč čisto na robu gozdov.

Tam se labodka za junaškega kneza prelevi v prelepo nevesto.

Tudi pri nas!

S predstavo Pravljica o carju Saltanu bo Mini teater v juniju gostoval še na drugih pomembnih festivalih: festivalu MultiKids 2005 na Dunaju, na otroškem festivalu Bekescsaba na Madžarskem in na festivalu KukArt v St. Peterburgu.

Barbara Kavtčičnik

Domobranci v Vetrinju, preden so jih s prevaro izročili v smrt

Časopis izseljencev Slovenska država, ki je izhajal v Torontu v Kanadi, je v julijski in avgustovski številki leta 1983 objavil prispevek z naslovom Britanska zarota v Celovcu. Napisal ga je Mirko Javornik v Washingtonu na podlagi prispevka Nikolaja Tolstoja v angleški reviji Encounter takoj po njegovem izidu in tako z njim takoj seznanil Slovence po svetu. Objavljamo zadnji del.

Nikolaj Tolstoj imena tega namestnika ne zapiše. Kakor pravi v eni izmed opomb pod črto, je Alexan-

Tolstojeva odkritja

3. del

dra o tem, da nižji poveljniki njegovih zapovedi ne izpolnjujejo, obvestil dr. Miha Krek, "bivši podpredsednik jugoslovanske (kraljevske, op. pis.) vlade". Krek je za vračanje Slovencev izvedel 1. junija 1945, piše Tolstoj, in je 7. junija poslal pisni protest britanskemu zunanjemu ministrstvu in zavezniškemu vrhovnemu poveljstvu. Alexander pravi, je bil v svojem odgovoru dr. Kreku prisiljen priznati, "da je vračanje bilo izvedeno po navodilih tega slavnega štaba". Iz dokumentacije, ki sta jo leta 1975 ob 30. obletnici poslednje usode slovenskega domobranstva priobčila Sij slovenske svobode in Zbornik Slobodne Slovenije 1973–1975, je vidno, da je šele 31. julija 1945 dr. Kreku odgovoril ameriški general Lyman L. Lemnitzer v imenu načelnika zavezniškega glavnega stana generala W. D. Morgana. Lemnitzer v svojem sporočilu trdi, "da so Jugoslovani, ki so bili repatriirani v zadnji polovici maja iz Avstrije v Jugoslavijo, nosili orožje za Nemce proti zavezniškemu jugoslovanskim oddelkom maršala Tita. Z njimi so zaradi tega ravnali kot z zavezniškimi vojaš-

kim osebjem, ki se je vdalo. Kot taki so v zvezi s stanjem, ki je takrat bilo v Avstriji, bili dani v roke jugoslovanskim vojnim silam med vojaškimi nastopi, ki so jih tedaj vodili v nekaterih delih te države zavezniki in jugoslovanski oddelki. Izročitev je bila izvedena po navodilih tega slavnega stana. Nobeden od Jugoslovancov, ki so nosili orožje proti zaveznikom, ni bil vrnjen v Jugoslavijo proti lastni volji". Imeni generalov Morgana in Lemnitzerja ter omemba brezimne-

ga Alexandrovega namestnika v teh dokumentih pričajo, da so v "celovško zaroto" in njeno prikrivanje bili vpleteni ali so vsaj oboje vedeli še drugi, višji anglo-ameriški častniki.

Priznanje krivde

Kirk je 4. 8. 1945 poslal v Washington daljšo brzojavko, ki je Tolstoj ne omenja. Objavljena je bila leta 1945 v petem zvezku revije Foreign Relations. Ker je z njo znova uradno pribita odgovornost za usod-

ne dogodke na Koroskem maja 1945, jo tukaj navajam vso, v prostem, nebirokratskem prevodu:

"V zvezi z našo brzojavko št. 2162, 14. maja sporočam: Pravkar smo izvedeli, da so bila navodila iz osnutka Robertsonovega brzojava, s katerim mi nismo soglašali, izpolnjena, čeprav smo o stališču /ameriskega/ zunanjega ministrstva, navedenem v njegovi brzojavki št. 484, 15. maja, obvestili načelnika glavnega stana /generalu Morgana/, glavnega upravnega častnika (generalu Robertsonu), rezidenčnega ministra /MacMillana/ in G-6 – britansko vojaško obveščevalno službo. Zaradi tega (Robertsonovega naročila) je bilo med 23. in 31. majem izročeni Titu: 12.196 Hrvatov, 5.480 Srbov, 8.263 Slovencev in 400 Črnogorcev. Britanske vojaške oblasti na terenu so sicer poročale, da so jih Titovi oddelki, katerim so bili dani v roke, sprejeli uradno in korektno ter da ni na razpolago zanesljivih dokazov, kako so z njimi ravnali pozneje. Toda Miha Krek, bivši podpredsednik Jugo kraljevske vlade, je poslal zavezniškemu vrhov-

Nikolaj Tolstoj (na sredini) z rešencema iz roškega brezna Francetom Dejakom in Francetom Kozino junija 1995 v Kočevskem rogu

nemu poveljstvu pismo, v katerem je zahteval, naj nikogar ne izročijo Titu, tiste pa, ki so še živi /v Sloveniji/, naj vzamejo v varstvo tamkajšnje zavezniške misije. Pismu je dodal izpovedi "očividcev", ki so usli množičnemu pokolu stotin in stotin vrnjenih Titovim silam. Videli smo tudi brzozjavko generalu Murrayu /poveljniku britanske 6. oklepne divizije na Koroskem/, ki je Robertsonove zapovedi izpolnjeval. Sporočilo pravi, da je Murray te ljudi zbral in jim velel, naj odkorakajo, ni pa jim bil povedal kam. Ko so prišli na cilj in so izvedeli, da so bili izročeni Jugo silam, so nekateri skušali pobegniti in so jih jugo straže obstrelile ... Če ministrstvo želi, da bi v tej stvari še kaj storili, bomo z veseljem sprejeli vsako navodilo. Ministrstvo bi morda hotelo, naj preudarimo stisko kakih 70.000 Jugo razseljenec /Displaced Persons/, katerih večina se ne more vrniti domov. Največkrat morajo živeti na prostem po stadionih in atletskih igriščih. Njihova usoda je v poletnem vremenu še znosna, ne bo pa tako pozimi, Kirk." (Kar je v tem odstavku med poševnicami, je opomba M. Javornika.)

Tolstojeva zasluga

Tolstoj svoja razodetja končuje takole: "Čudno je, da so Kirkove vloge in odgovori nanje ter zapisniki zavezniškega vrhovnega poveljstva – izginili iz zadevnih map v (londonškem, op. pis.) Uradu za državne dokumente, ki so zdaj občinstvu dostopne. Javnost mora zanesljivo biti zaskrbljena, da je s tako pomembnimi listinami lahko nekdo šaril po svoje, preden bi jih dali v ta arhiv."

Pisec potem še poudarja, da je o nagibih, ki so MacMillanu narekovali pripraviti vse za vrnitev več 70.000 moških, žena in otrok v neogibno smrt, mučenje in ječo, mogoče samo ugibati. Morda je mislil, da se bo s tem prikupil Titu in Stalinu, večno žejnima krvi. Najbrž pa ne bo nikoli znano, po kakšni logiki je prišel do prepričanja, da bo takšno dejanje služilo koristim njegove države.

V dolgem pogovoru z urednikom londonskega štirinajst dnevnika Nova Hrvatska (2. maja 1983) je Tolstoj med drugim povedal: "Bilo mi je povsem jasno, da je to (prisilno izročitev Slovencev in drugih, op. pis.)

zakrivil MacMillan, a nisem za to imel potrebnih dokazov. Tu (v Angliji, op. pis.) grozi nevarnost zakona proti žalitvi dobrega imena. Zakon v tej deželi sicer ni posebno strog, toda človek MacMillanovega slovesa bi le dosti vplival na sodišče. Po drugi strani pa zdaj, ko sem stvar priobčil v reviji Encounter, MacMillan ne najde poguma, da bi me tožil ... Ravno to daje, poleg vse dokumentacije, ki sem jo objavil, slutiti, da je ta zgodba še strašnejša, kakor pa vemo mi ..."

Tolstoj prvič o Slovencih

Zarota v Celovcu je, kar se tiče Slovencev, sem pa tja pomanjkljiva, včasih zmotna, ker pisec ni poznal medvojnega političnega stanja pri nas, ne podrobnosti komunistične revolucije v Sloveniji, ki je bila po zamisli in izvedbi doslej edina taka v Evropi in na svetu; ne splošnega ljudskega samoobrambnega odpora proti njej. Ne omeni na primer, da je slovensko domobranstvo bilo le pomožna policijska sila, mednarodno pravno veljavno ustanovljena po določilih ženevske konvencije o vojskovanju samo za vzdrževanje notranjega reda in miru ter za obrambo življenja in domovine na slovenskem ozemlju, zasedenem od Nemcev. Bilo je civilna policija, zbrana iz prostovoljcev, tako v mostvu kakor v večini poveljstvenega kadra. Orožje in drugo za izpolnjevanje njene naloge ji je bila dolžna dajati nemška zasedbena oblast. Domobranstvo ni nikoli bilo del rednih nemških oboženih sil. Celo Angleži sami, se pravi Keightley in Murray, so maja 1945 na Koroskem za tako policijo upo-

rabljali Kozake, ki so v sklopu armade generala Vlasova uradno bili sestavina nemške vojske, vse dokler jih niso celovski zarotniki neusmiljeno pogнали v Stalinovo smrt. To vem sam, ker sem od 15. maja bil v službi pri skupini Murrayjeve 6. oklepne divizije v Steinfeldu, blizu kozaškega vojaškega taborišča ob Dravi.

Če grof Tolstoj nekaterih stvari o Slovencih ni vedel, ni kriv sam. Ni namreč mogel dobiti naših pravih in zanesljivih podatkov v kakršnemkoli tujem jeziku, ki bi mu bil dostopen. O mednarodnopravnem položaju domobranstva se tudi ni mogel poučiti iz angleških ne iz ameriških uradnih dokumentov. Doslej v njih ni bilo moč zaslediti, da bi bil kdaj kak medvojni politični zastopnik na Zahodu, kaj šele v času vojne in po njej seznanil zaveznike s pravim značajem, nalogami in delom ter končnim idealom teh naših samoobrambnih policijskih enot.

Če ni Tolstoj za svojo razpravo imel na razpolago naših dokazil v tujih jezikih, je krivdo za to žal treba pripisati slovenski politični emigraciji. V 35 letih po vetrinjski tragediji ni bila zmožna pripraviti ene, vsaj za silo povzete, zaokrožene, dokumentirane in objektivne zgodovine rdečega prevrata pri nas ter njegovih usodnih posledic spomladi leta 1945 – niti v angleščini niti v slovenščini.

Potreba po resnici

Umske sposobnosti in volje za tako delo je bilo in je je med nami dovolj. O tem govori obilica tehtnega, čeprav razdrobljenega, nič razporejenega raziskovanja načelnih in zuna-

njih aspektov revolucije, obravnavanja njenih vzrokov in posameznih dogodkov ter neorganiziranega zbiranja virov. Dokumentirane snovi za tako zgodovino je tudi že skoraj na pretek – od Črnih bukev iz leta 1944 do impozantnega niza Zbornikov Svobodne Slovenije; od obilnih razprav v listu istega imena do tehtnih prispevkov v glasilih obeh organizacij nekdanjih protikomunističnih bojovnikov; od izdaj Zgodovinske komisije ZDSPB Tabor do manj dragocenih Dokumentov dr. Filipa Žaklja; od nepregledne vrste krajših in daljših zapisov v Glasu SKA, Siju Slovenske Svobode, Slovenski državi, Ameriški domovini in drugod do lepega števila osebnih spominov v knjigah in literarnih stvaritev slovenskih pesnikov in pisateljev. Za vse to nimamo nikjer na svetu kake osrednje knjižnice ali arhiva.

Denarne moči za izpolnitev take naloge je v emigraciji dovolj in odprtih rok tudi. Priče temu so na primer, poleg toliko drugega, milijoni dolarjev, ki so jih slovenski politični izseljenci v tem dolgem obdobju zbrali za misijone po vsem svetu. Spričo tega bi bilo zdaj treba vse te možnosti, sile in voljo organizirano poenotiti za izpolnitev velike dolžnosti, ki jo emigraciji zapovedujeta njena slovenska vest in zavest. Le objava takega dela najprej v tujem in potem v našem jeziku bo pripomogla k temu, da bomo svetu in domu razodeli svojo, edino pravo resnico o najstrašnejšem času v naši trpeči preteklosti in o vseh krivcih zanj. Če kdaj, bi to veljalo storiti vsaj za štirideseto obletnico slovenskega krvavega maja 1945.

Mirko Javornik

16. četa stiškega bataljona Slovenskega domobranstva 16. maja 1945 v Vetrinju

Depeša, v kateri Edvard Kardelj priganja Borisa Kidriča, naj pospešijo "čiščenje" – pobijanje.

Štev. 96./ 48.

V Muzeju novejšje zgodovine v Celju so odprli razstavo z naslovom Prikrito in očem zakrito, ki prikazuje prikrita grobišča 60 let po koncu druge svetovne vojne na Slovenskem.

Avtor razstave dr. Mitja Ferenc, docent za sodobno zgodovino na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je bil več let član vladne komisije za ureditev prikritih grobišč. Komisija je ugotovila 410 lokacij prikritih grobišč, ki so posejana po ozemlju celotne Slovenije. V sodelovanju s po-

Od Predsedništva Centralne vlade.

25.VI.1945.

prejete ob 11 uri.

K i ř i ř u - osebne.

Najkasneje v teku treh tednev bede raspuščena
sedišča nacionalne časti, vojna sedišča a bede sedila
sane vojnim osebam, vse druge bede prevzela redna sedišča.
Preglašena be neva avnestija. Nimate terej nebenega razlega
biti take počasni v čiščenju kot deslej. ~~Kardelj~~

K A R D E L J.

410 grobišč

znalci posameznih grobišč, kriminalisti in drugimi sta avtor razstave dr. Mitja Ferenc s filozofske fakultete in Mateja Bavdaž z ministrstva za kulturo v obdobju med marcem 2002 in februarjem 2003 ter septembrom 2003 in decembrom 2004 obdelala 410 lokacij grobišč. "Vsaka druga ali tretja občina ima eno ali več prikritih grobišč," pravi dr. Ferenc.

Še 160 neraziskanih grobišč

Ob opisih je bilo pripravljenih 1.095 digitalnih topografskih in ortofoto kart v merilu 1 : 5000, narejenih je bilo okoli 3.400 fotografij, od katerih jih je 1.658 del računalniške aplikacije. Zbranih, prenesenih in urejenih je bilo tudi okoli 2.800 skic, zemljevidov, fotografij in druge dokumentacije, pripravljenih 632 kart s parcelnimi številkami, 199 zemljevidov v merilu 1 : 50.000, narejeni so bili številni avdio- in videozapisi. Za vsako grobišče so v posebni računalniški obrazec vnesli kar 29 podatkov. Najprej so morali najti ljudi, ki so o grobišču kaj vedeli, treba je bilo priti do njih, jih pripraviti do

tega, da kaj povedo in da pokažejo kraj grobišča; vse to je bilo treba zapisati in poleg tega še zbrati oziroma poiskati mnoge druge podatke.

Na seznamu je ostalo še okoli 160 lokacij, ki bi jih bilo treba na terenu evidentirati in nato obdelati. Tako je razstava v nekem smislu tudi prikaz sadov opravljenega dela v preteklih dveh letih. Glede na mesta, ki so jih izbrali za pomore, lahko grobišča razdelimo v štiri skupine: kraška brezna (87), rudniške jasko in zaklonišča (10), protitankovske in

streške jarke (15) ter jame, ki so jih morali pred poboji izkopati (298).

V povojnih pomorih je bilo ubitih 13.500 Slovencev

Glede statusa in narodnosti žrtev je treba zapisati, da so za zdaj razvrščene le na podlagi neposrednih in posrednih ustnih virov in literature. Podatki so torej orientacijski, saj izkopavanj do zdaj skoraj ni bilo. Pa še tam, kjer so bila, so včasih težave pri ugotavljanju, ali gre za vojake ali civiliste. Vendarle je največ

prikritih grobišč vojaških – 134. V 79 grobiščih so civilisti, v 72 vojaški in civilisti skupaj, medtem ko za četrtno (109) ni podatkov.

V Sloveniji so po vojni ubijali tudi pripadnike drugih narodov, največ pripadnike oboroženih sil Neodvisne države Hrvaške (hrvaške ustaše in domobrane), pripadnike Srbskega dobrovoljskega korpusa, črnogorskih in drugih četnikov ter tudi civilistov, ki so se umikali z oboroženimi enotami čez Slovenijo na Koroško. Kaže, da je grobišč, v katerih so osebe neslovenske narodnosti, več kot "slovenskih". Kljub številnim "maršem smrti" po nekdanjih jugoslovanskih pokrajinah, kjer so končali vrnjeni in zajeti vojaki in tudi civilisti, jih večina leži na slovenskem ozemlju. Med evidentiranimi grobišči jih je 108 s Slovenci, 84 s hrvaškimi žrtvami in 61 z nemškimi. V 59 grobiščih so skupaj žrtve različnih narodnosti, za 62 pa ni nobenih podatkov o narodnosti. Za natančnejšo raziskavo bi jih bilo treba strokovno izkopati in pri tem narediti vse potrebne analize. V povojnih pobo-

Prstan, ki so ga našli med izkopavanjem grobišča pri Slovenski Bistrici

jih je bilo ubitih vsaj 13.500 Slovencev, kot ugotavlja posebna komisija na Inštitutu za novejšo zgodovino, ki evidentira slovenske žrtve med drugo svetovno vojno in po njej.

S 100 na 410

Urejenost, bolje rečeno označenost pregledanih lokacij, je zelo različna. Urejeno ni skoraj nobeno grobišče. Tista znamenja, ki so bila postavljena okoli leta 1990, so skoraj že propadla. Od sredine devetdesetih let so začeli postavljati trajnejša znamenja. Ponekod so postavili že prave spominske kapele, kot npr. v Mariji Reki, pred Barbarinim rovom v Hudi Jami. Slovenska država je tu povsem odpovedala, saj je denar namesto urejanju številnih grobišč namenjala le za ureditev Spominskega parka Teharje in kapele v Kočevskem rogu. Na manj kot tretjini (125) od 410 lokacij je postavljeno znamenje, 285 krajev pa je neoznačenih. Le redkokje so okolico grobišč še dodatno uredili in postavili kažipote.

Ko se je dr. Mitja Ferenc pred leti lotil raziskovanja prikritih grobišč, je domneval, da jih bo od sto do sto dvajset, toda že prvo leto dela je imel evidentiranih 198 grobišč. Moti ga, da je toliko razprav o tem, kakšen naj bo napis ob grobiščih, in poudarja, da je treba najprej narediti evidenco, ki je prva stopnja pri urejevanju grobišč. Šele potem se je treba lotiti njihovega raziskovanja in zunanje ureditve. Po njegovo je doslej država pri tem naredila zelo malo. Tam, kjer pa se je nekaj vendarle naredilo, so bili za to zaslužni posamezniki in posamezne skupine, lokalne skupnosti ali Dars, ki avtocest ni mogel graditi čez grobišča (Tezenski gozd).

Slovenska Bistrica

Dr. Ferenc izpostavlja primer občine Slovenska Bistrica, kjer so se zelo potrudili in grobišče v zaklonišču za tovarno Impol dali strokovno izkopati, posmrtno ostanke žrtev po vojnih pobojev pa pokopati na posebnem delu pokopališča, kjer so postavili lep nagrobnik. Opozoril je tudi, da Nemčija in Italija že vrsto let vzorno skrbita za grobove okupatorjevih vojakov, pokopanih na ozemlju Slovenije. Strokovno jih izkopavajo povsod po Sloveniji in pokopa-

Zgodovinar dr. Mitja Ferenc je razstavo o povojnih grobiščih pripravil vzorno.

vajo na lepo urejenih delih pokopališč v Celju, Kranju in Ljubljani. Za naprej je, kot pravi dr. Ferenc, treba narediti načrt tistih grobišč, kjer so možnosti za izkope oziroma prekope. Izkopi so potrebni tudi zato, ker je večina grobišč na nepietetnih krajih. Doslej je bilo le eno grobišče razglašeno za kulturni spomenik (Brezarjevo brezno pri Podutiku), vendar je tudi to oskrunjeno s smetmi.

Dr. Mitja Ferenc pravi, da je glavni razlog za to razstavo moralna obveznost, da se rezultati njegovega dela prikazujejo tudi širši javnosti. Mrtve je treba dostojno pokopati, dodaja. "Namesto besed in obljub so potrebna konkretna dejanja," poziva odgovorne na oblasti. "Trebja je biti odločen in pogumen," še doda. Komisija za ureditev prikritih grobišč je s koncem mandata lanskega decembra nehala obstajati, s tem pa se je ustavilo tudi odkrivanje in raziskovanje te problematike. Obstaja namreč še najmanj 160 lokacij morebitnih grobišč, ki bi jih bilo treba evidentirati oziroma zbrati o njih čim več podatkov.

Jeseni tudi v Ljubljani

Dr. Ferenc je odgovoril tudi na vprašanje, zakaj ta odlična in zgovorna razstava ni na ogled v Ljubljani. Dejal je, precej diplomatsko, da "v osrednji slovenski muzejski ustanovi za to razstavo ni bilo priložnosti" oziroma da v Muzeju za novejšo zgodovino v Ljubljani za to razstavo ni bilo ne denarja ne prostora. Celjsko razstavo spremlja obsežen katalog z množico zelo zgovornih posnetkov in dokumentarni film, ki ga je naredil te-

levizijski novinar Jože Možina. Vsekakor vredno ogleda, saj razstava in spremni katalog ponujata javnosti množico podatkov in fotografij.

Medtem smo izvedeli, da so se "časi" spremenili. Novi direktor Muzeja za novejšo zgodovino Slovenije v Ljubljani Jože Dežman je že pri odprtju razstave dejal, da bo razstava v Ljubljani od septembra naprej, s čimer je dal jasno vedeti, da ta muzej ne bo več propagandna hiša za ohranjanje revolucionarnih tradicij.

Čistilec Kardelj

Na razstavi je predstavljen tudi dokument (depeša oziroma ukaz), ki ga je 25. junija 1945 Edvard Kardelj, takrat podpredsednik beograjske vlade, poslal Borisu Kidriču, predsedniku slovenske vlade. V njem piše: "Najkasneje v teku treh tednov bodo razpuščena sodišča nacionalne časti, vojna sodišča bodo sodila samo vojnim osebam, vse druge bodo prevzela red-

Pano Kdo leži Pod Krenom prikazuje izsledke raziskave iz lanske jeseni, ki je potrdila, da so v tem grobišču verjetno pobiti pripadniki drugih narodnosti.

na sodišča. Proglašena bo nova amnestija. Nimate torej nobenega razloga biti tako počasni v čiščenju kot doslej." Kardelj je v tej depeši uporabil izraz "čiščenje", ki je v tistem času pomenil samo eno: aretacije, umore, pomore, skratka, radikalno odstranjevanje političnih nasprotnikov. Tisti, ki so se do zdaj izgovarjali, da slovenski komunisti niso organizirali pomorov in da zato zanje niso odgovorni, saj da za kaj takšnega ni dokazov, in da jih je torej izvajal nekdo drug (npr. "jugoslovanska armada"), so zdaj končno dobili toliko potrebni in odločilni "dokaz". Komunisti in njihovi partizani so med vojno pobili na tisoče Slovencev, po vojni pa še več, kljub temu pa si nekdo drzne govoriti o nekakšnih dokazih za to.

Celjska razstava o povojnih pomorih vojnih ujetnikov in civilistov kliče odgovorne v državi, da se končno lotijo resnega in sistematičnega urejanja te problematike. **V. M.**

www.radiodur.si

Nismo največji, nismo najboljši, nismo najlepši in nismo najbolj trapasti.

01 / 520 5000

150 najlepših klasičnih melodij

Zbirka **150 najlepših klasičnih melodij** je sestavljena iz skladb ali odlomkov, nastalih od sedemnajstega do sredine dvajsetega stoletja.

V tem izboru lahko sledimo razvoju glasbenih oblik od Pachelbelovega kano na do dunajske operete po vsej Evropi: od Španije, Madžarske, Italije, Anglije, Francije, Nemčije do Avstrije. Zbirka spada med najboljše in jo lahko imamo za katalog mojstrskih del klasične glasbene tradicije. Predstavlja izvrstno zbirko slavnih odlomkov, glasbenih citatov iz simfonij, kvartetov, sonat, oper in baletov. Vrsto skladb, na primer *Podruželski kvrtovi* Percyja Graingerja, Schuberta *Podoknica* ali *Čmrljev let* Rimskega-Korsakova, je izvedenih v celoti. Če dolžina skladbe ni omogočala celotne predstavitve, je izbran tisti del, ki je zanj najznačilnejši in jo je proslavil, na primer priljubljena *Tema ljubezni* iz *Romea in Julije* Petra Iljiča Čajkovskega. Vse skladbe izvajajo znani umetniki in slavni orkestri. Komplet šestih zgoščenek je izdala Založba Mladinska knjiga v sodelovanju z Reader's Digest.

Klic gora

Založba Sidarta je izdala knjigo **spominskih gornjskih zapisov Tine Miheliča Klic gora**.

Tine Mihelič je umrl 2. oktobra 2004. Našli so ga ob vznožju Pihavca, sedečega, naslonjenega na nahrbtnik in obrnjenega proti očaku Triglavu. Bil je eden najboljših poznavalcev Julijskih Alp. Svoje doživljanje in ljubezen do gora je udejanjal kot neutrujen pisec planinskih in plezalskih vodnikov, ki so postali nekakšna *biblija* slovenske gornjske družine. Samo neprekosljiv vodnik *Julijske Alpe* je od prve izdaje leta 1974 do zadnje leta 2003 doživel sedem ponatisov. Z več kot 40 bibliografskimi enotami se uvršča v sam vrh slovenskega gornjskega slovstva. Zgodbe zagnanega in nadarjenega plezalca se v knjigi *Klic gora* iz poglavja v poglavje stopnjujejo: od naših gora v Dolomite in preko Alp vse do Andov. Pretresljivi so opisi njegove dramatične epizode v Druju, kjer se je en teden bojeval z ledenim viharjem in se za las izognil smrti. Uvodne besede Pavleta Kozjeka lepo orišejo Miheličevo pisanje: "Prebirali smo, kje in kako se pride na ta ali oni vrh, katere plezalne smeri v naših Alpah so najbolj slikovite in na kateri zelenici med vršaci je najlepše prisluhniti tišini. Tine je to znal povedati in njegova ljubezen do gora je bila nalezljiva. Radi smo sledili njegovim opisom, čeprav je morda kdo včasih tudi potihem pogodrnjal, čes: kje so zdaj tiste lepote, tako slikovito opisane v knjigi. A izrek, da je lepota v očeh opazovalca, zanj vsekakor ni bila le fraza: Tine jo je občutil in nesebično razdajal naprej vsem, ki so jo bili pripravljeni razumeti in sprejemati." Bil je gornik v pravem pomenu besede, profesionalno pa violinist, član Slovenske filharmonije. Popoln estet torej.

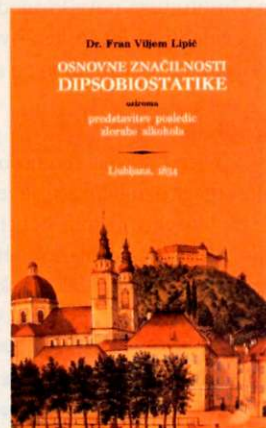
Tine Mihelič

SIDARTA

Lipičeva knjiga o alkoholizmu

V slovenskem prevodu dobivamo drugo knjigo **Frana Viljema Lipiča Osnovne značilnosti dipsobiostatike**.

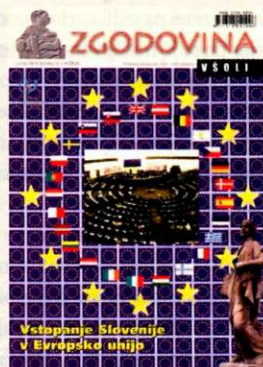
Ni še dolgo, kar smo dobili prevod *Topografije Ljubljane*, ki jo je dr. Fran Viljem Lipič (1799—1845; bil je mestni zdravnik v Ljubljani v letih 1823—1834) izdal leta 1834, in že je pred nami njegova druga knjiga. V knjigi *Glavne značilnosti dipsobiostatike* obravnava alkoholizem kot medicinsko-socialni problem. Knjiga velja za prvo znanstveno razpravo o alkoholizmu v svetovni literaturi (izšla je leta 1831), z njo pa njen avtor za pionirja med zdravniki, ki se je z znanstveno argumentacijo lotil problema tedanje družbe. Lipičev pristop k alkoholizmu je vsekakor izjemen zaradi celovitosti prikaza problematike. Najprej izčrpno predstavi zunanje dejavnike, ki lahko vplivajo na profil alkoholikov: spol, starost, značaj, stopnjo in vrsto alkoholizma, stan, meščanski vpliv in kraj bivanja. Te dejavnike v povezavi z alkoholizmom nato statistično predstavi kot dejanske vzroke bolezni in tudi smrti. Vse podatke sistematično navaja za dve obdobji: sto alkoholikov je opazoval med letoma 1827—1829, drugih sto med letoma 1829—1831. Sledi kratka predstavitev zdravljenja, zadnji del razprave pa nameni izsledkom in sklepanjem, ki izhajajo iz njegovega opazovanja, statistične analize demografskih in drugih podatkov ter primerjave z izsledki drugih zdravnikov. V knjigi poleg faksimila nemškega izvornika iz leta 1834 in prevoda v slovenščino najdemo sedem spremnih studij, ki Lipičevo delo trdno vpnejo v slovensko kulturno zgodovino, vsebinsko postavijo v prostor in čas nastanka ter ga približajo današnjemu času s prispevki sodobnih alkoholologov. Knjigo, ki jo je izvrstno uredila doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec, je izdal Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, založila pa Založba ZRC in Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije.

Zgodovina v šoli

Tokratna številka (3–4) revije **Zgodovina v šoli**, ki jo izdaja Zavod za šolstvo, je posvečena Evropski zvezi.

V uvodnem delu *Od jugoslovanskih vojn do evropske ustave* je objavljenih pet prispevkov: *Jugoslovanske vojne 1991—1999* (Jože Pirjevec), *Slovenska osamosvojitve* (Božo Repe), *Iz zgodovine vključevanja Slovenije v Evropsko zvezo* (Ana Galjot, Vilma Brodnik), *Mnenja o položaju Slovenije po vstopu v Evropsko zvezo* (Jean-Pierre Vonarb), *Na poti k evropski ustavi* (Jean-Pierre Vonarb, Anka Pogačnik). V sklopu *Sodobna didaktika pouka zgodovine v teoriji in praksi* so objavljeni trije prispevki: *Osebna mapa učencevih dosežkov* (Danijela Trškan), *Ekskurzije in pouk zgodovine* (Dragan Potočnik), *Učbenik zgodovine v Nemčiji: Oblika in funkcija na začetku 21. stoletja* (Gisela Teistler). V tretjem sklopu *Drobci iz šolske prakse* je pet prispevkov: *Srečanje z dediščino*, *Pro et contra v osnovni šoli*, *Likovno izražanje dijakov pri pouku zgodovine v aranžerskem programu* ter dve gradivi za pripravo na strokovno ekskurzijo: *Judje v Lendavi* in *K Hadiku v Lendavske gorice*.

Radio Krka
106.6 MHz

Uživajte v trenutku.

Užitek izorstne kave, ki prebuja in oživi vaše čute v trenutku. Izbirate lahko med Barcaffe instant Classic, Barcaffe instant Gold ter Barcaffe instant Dekofe, ki jih boste prepoznali po novih embalažah. Potrebujete le vročo vodo in zapeljiva skodelica kave bo v hipu pred vami. Barcaffe. Za lepši dan.

Moč prekletstva

SIN CITY

Mesto greha je mesto, ki ga naseljujejo ljudje, vajeni vsega hudega, pokvarjeni, razočarani nad življenjem in ljudmi. Nekateri pravijo, da je temačno, drugi, da je surovo, tretji ga imenujejo svoj dom, pa čeprav jih obkrožajo in jim vladajo sprijeni policisti in brezobzirni kriminalci.

Nekatere žene maščevanje, drugi hlepijo po odrešitvi. In potem so tu nekateri, ki si želijo vsakega po malem. Svet nenavadnih in upornih junakov, ki se kljub vsemu tru-

dijo storiti, kar je prav, v mestu, ki si prizadeva, da bi mu bilo vseeno. Osrednja zgodba Surovo slovo spremlja Marva, igra ga Mickey Rourke, kiklopskega uličnega pretepača in moškega, katerega vrsta je že zdavnaj izumrla. Njegov način bivanja na tem svetu je bil od nekdaj samo njegov in od nikogar drugega. V zanikrno hotelsko sobo popelje božansko lepoticco Goldie, toda naslednjega jutra jo v postelji ob sebi najde umorjeno. Zdaj čisti mesto, da bi maščeval njeno smrt in izgubo edinega žarka ljubezni, ki ga je kdaj okusilo njegovo srce.

Nato je tu Dwightova zgodba: zanjeto, mastno ubijanje, zgodba za-

Režija:	Robert Rodriguez, Frank Miller
Scenarij:	Robert Rodriguez, Frank Miller
Produkcija:	Robert Rodriguez, Elizabeth Avellan, Frank Miller
Igrajo:	Josh Hartnett, Marley Shelton, Bruce Willis, Jaime King, Jessica Alba, Maria Bello, Kate Bosworth, Jason Douglas, Carla Gugino, Brittany Murphy, Mickey Rourke, Nick Stahl, Makenzie Vega, Katherine Willis, Elijah Wood, Benicio del Toro, Clive Owen, Rosario Dawson, Michael Clarke Duncan
Premiera:	9. 6. 2005
Distribucija:	Fivia

sebnega preiskovalca in fotoreporterja, ki se vztrajno trudi pustiti težave za seboj, čeprav se ga te držijo kot klop. Ko skuša zavarovati nemočno točajko, usmeri nasilje k

ženskam Starega mesta. Ko tam ubijejo pokvarjenega in sprijenega policaja, se Dwight (Clive Owen), da bi obvaroval prijateljice med vladaricami noči, ne ustavi pred ničemer.

Njun svet

Film 9 Songs je odkrita zgodba o ljubezni. Za nekatere tudi preveč odkrita. O ljubezni med dvema, ki se spoznavata skozi svet glasbe in svet spolnosti.

Film s slovenskim naslovom 9 or-gazmov se odvija jeseni 2003 v Londonu. Lisa je ameriška študentka, ki pride za eno leto v Anglijo. Na kon-

certu glasbene skupine Black Rebel Motorcycle v Brixton Academy sreča Matta. Zaljubita se. Film spremlja njuno razmerje skozi glasbo. Skupaj obiščeta devet koncertov, in sicer skupin Black Rebel Motorcycle Club, The Von Bondies, Elbow, Primal Scream, The Dandy Warhols, Super Furry Animals, Franz Ferdinand in Michael Nyman. Med glasbo in skupinami je v ospredju ljubljenje. Strastno ljubezensko zvezo spremljamo do božiča, ko se Lisa vrne v Ameriko.

Film je prikazan kot spomin. Matt, ki se navdušuje nad Antarktiko, obišče belo celino in podoživlja svoje ljubezensko razmerje z Liso. Življenje na Antarktiki vidi kot "par

In končno je tu pripoved Johna Hartigana (Bruce Willis). Rumeni izrodek poslednjega poštenega policaja in nekakšnega sira Galahada v Mestu greha. Izteka se zadnja ura njegovega službovanja v imenu pravice v tem preddverju pekla, ki mu doslej nič ni prišlo do živega. Toda dokončati mora še poslednjo nalogo in enkrat za vselej opraviti s pošastjo v podobi senatorjevega sina, sadističnega posiljevalca in morilca, ter rešiti enajstletno deklico. To opravi temeljito, glasno in brez obžalovanja ter z nepričakovanimi posledicami.

Zgodba iz stripa

Z izjemno ustvarjalno močjo in inovativnostjo sta Frank Miller in Robert Rodriguez iztrgala zgodbe Mesta greha (1991) naravnost iz

stripa, nato pa s strogim in z brez-kompromisnim digitalnim načinom snemanja zlepila te elementarne urbane zgodbe o bedakih, zgubah, herojih in deklinah na platno, ne da bi izgubila trohico njihovega silhuetnega stripovskega videza in pretrganega ritma. Mesto greha je oživelo skozi svetlobo in senco s pomočjo odrezanih dialogov, stilizirane igre in vizualne inovativnosti.

v postelji – klavstrofobija in hkrati agorafobija”. Posnetki ledu in neskončne pokrajine se učinkovito zlivajo s posnetki z natrpanih koncertov. Film ni imel scenarija. Dialog se je oblikoval med snemanjem z improvizacijo in sporazumevanjem med igralci in režiserjem. Pred vsako predstavo si bodo gledalci ogle-

dali še slovenski kratki film z naslovom 46 minut, katerega zgodba je sestavljena iz usod ljudi, ki se po nizu neverjetnih, a mogočih naključij nenadoma prekrizajo. Vloge v filmu so med drugim zasedli Lado Bizovičar, Aleksandra Balmazovič, Jure Bradač, in Jonas Žnidaršič. **Monika Maljevič**

9 SONGS

Režija: Michael Winterbottom
Scenarij: Michael Winterbottom
Produkcija: Andrew Eaton
Igrajo: Kieran O'Brien, Margo Stilley, Margot Stilley, Huw Bunford, Cian Ciaran
Premiera: 9. 6. 2005
Distribucija: Cinemania Group

na kratko

Jane Fonda si je znova odprla vrata v filmski svet. Tokrat se pogaja za vlogo v nadaljevanju filmske uspešnice iz 80. let *Nine To Five*, v kateri bi bili njeni soigralki Dolly Parton in Lilly Tomlin. Filmarji so namreč navdušeni nad njeno vrnitvijo v filmu *Monster-In-Law*, v katerem je bila njena partnerka Jennifer Lopez. Nadaljevanje naj bi nosilo naslov *Nine To Five Thirty*, druge podrobnosti pa ostajajo skrivnost, dokler Fondova ne potrdi svojega sodelovanja.

Igralski zasedbi filma režiserja Adamna Shankmana **Cheaper by the Dozen** se je pridružila še Carmen Electra. V novem filmu Steve Martin in Bonne Hunt znova igrata vlogi staršev številčne družine. Tokrat se Bakerjevi z otroki odpravijo na počitnice, kjer tekmujejo s prav tako številčno družino, katere očeta bo igral Eugen Levy. Electri bo pripadla vloga soproge Levyjevega lika, ki je nekdanja igralka. Svojo vlogo iz prvega filma bo ponovila tudi Hilary Duff.

Eden izmed številnih kandidatov za novega Jamesa Bonda je tudi v ZDA živeči hrvaški igralec **Goran Višnjić**. Po navedbah Bondove internetne strani www.mi6.co.uk je igralec resen kandidat za naslednjega agenta 007. 32-letni Višnjić naj bi se bil že nekajkrat sešel z Martinom Campbellom, režiserjem novega dela z naslovom *Casino Royale*. Kandidati ostajajo Cliv Owen, Ewan McGregor, Julian McMahon in Daniel Craig.

Filmski svet se je pred nedavnim poslovil od znanega in priljubljene ga filmskega producenta **Ismaila Merchanta**. Širši množici je postal znan po svojem nagrajevanju filmov, priznanih s strani kritikov, kot sta Howardov kot in Ostanki dneva, ki ju je posnel z dolgoletnim produkcijskim partnerjem Jamesom Ivoryjem. V obeh omenjenih filmih je igral Anthony Hopkins, v njegovem zadnjem projektu *The White Countess* pa je igral Ralph Fiennes. Oba igralca se strinjata, da je bil Merchant eden redkih filmarjev, ki ju je znal motivirati, da sta k filmu pristopila z več strasti in inovativnosti.

Sloviti beneški **Palazzo del Cinema** (Filmska palača), v katerem vsako leto prirejajo filmski festival, bo dobil novo podobo: v novi projekt je vključena dvorana z 2.400 sedeži, ki bo največja filmska dvorana na svetu. Obnovo palače na Lidu so zaupali arhitekturnemu biroju "5+1 Ricciotti" iz italijanske Genove, ki se je za posel potegoval skupaj z osmimi tekmeči. Mednarodna strokovna žirija se je pustila prepričati, da bodo pri obnovi uporabili predvsem naravne materiale. Nova Filmska palača bo dolga 90 metrov, pročelje, ki gleda na okoliške vrtove, bo v celoti iz stekla, sicer pa ne bodo temeljiteje posegli v okolje. "Benetke bodo končno dobile ustrežno palačo, ki bo kos čedalje večji priljubljenosti filmskega festivala," je dejal predsednik Biennala Davide Croff.

ELEKTROPROM

EVJ
 ELEKTROPROM d.o.o.
 Loke 22
 1412 KISOVEC
 tel.: 03 56 57 150
 fax: 03 56 71 488

www.elektroprom.si

- ◆ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ◆ bar sedmica
- ◆ lokalna televizija ETV
- ◆ trgovina EVJ Center
- ◆ elektroinstalacije
- ◆ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ◆ kabelsko komunikacijski sistemi
- ◆ grafitne ščetke
- ◆ tiskana vezja
- ◆ delovni stroji in nizke gradnje

PETEK,

10.6.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	PRVIČ NA MORJU, KRATKI DOKUMENTARNI FILM ZA OTROKE EBU
9.20	RISANKA
9.30	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE
10.15	PRISLUHNI MO TISINI
10.45	MED HRIBI KAČIČIH GLAV, DOKUMENTARNA ODDAJA
11.30	LOV ZA PRINCESKO, NEMŠKA POLJUDNOŽNANSTVENA ODDAJA
12.15	OSMI DAN
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.05	TEDENSKI IZBOR
13.15	OBZORJA DUHA
13.45	DUHOVNI UTRIP
14.00	ZORAN KRŽIŠNIK, DOKUMENTARNI PORTRET
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.10)
15.40	TIMOTEJ HODI V SOLO, RISANA NANIZANKA, 10/26 (VPS 15.45)
16.05	IZ POPOTNE TORBE: VRV (VPS 16.10)
16.20	SLOVENSKI VODNI KROG: IDRJICA, IZOBRAŽEVALNO DOK. ODDAJA (VPS 16.25)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	IZGUBLJENI IZUMI, KANADSKO-ANGLJSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/4
18.30	ŽREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	LUKA IN LUČKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	CELESTIN, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	NAJŠIBKEŠI ČLEN, KVIZ (VPS 20.00)
20.55	SLAČENJE, NOVOZELANDSKA NAD. 2/20
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB (VPS 22.50)
0.05	TURISTIKA, PONOVIČEV
0.25	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.20	SLOVENSKI VODNI KROG: IDRJICA, IZOBRAŽEVALNO DOKUMENTARNA ODDAJA, PON. ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, PON.
1.40	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, PON.
2.05	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.45)
2.30	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.25	TV PRODAJA
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
10.50	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 11.05)
11.20	ONSTRAN LJUBEZNI, NEMŠKI FILM, PONOVIČEV (VPS 11.35)
12.55	TEDENSKI IZBOR
12.55	ŠAFAETA MLADOSTI
13.40	NIKOLI OB DESETH, GLASBENA ODDAJA ŠPORT ŠPAS
14.40	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE (VPS 15.15)
15.45	KOŠARKA NBA - PRVA TEKMA FINALA KONČNICE, POSNETEK
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVIČEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	VEDEL JE, DA IMA PRAV, ANG. LITERARNA NAD. 2/4, PONOVIČEV (VPS 19.00)
20.00	GALILEJEV BOJ ZA NEBESA, AMERIŠKA DOK. SERIJA, 1/2 (VPS 20.00)
21.00	SLOVENSKI MAGAZIN (VPS 21.00)
21.25	VIDEOPISMA, DOK. SERIJA, 9/10 (VPS 21.25)
21.55	SIMPSONOVI, AMERIŠKA RISANA NANIZANKA, 15/22 (VPS 21.55)
22.20	TEMA, ŠPANSKO-AMERIŠKI FILM (VPS 22.25) 30
0.00	KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, REPORTAŽA (VPS 00.05)
0.30	TATOVI TELES, AMERIŠKI FILM, PONOVIČEV (VPS 00.35)
2.00	INFOKANAL

Kanal A

8.35	TV prodaja
8.40	Jamie Oliver v kuhinji, ponovitev ang. oddaje
9.35	MacGyver, 4. sezona, pon. 15. dela am. naniz.

10.25	E+, ponovitev
12.25	TV prodaja
12.55	Jamie Oliver v kuhinji, angleška oddaja
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 164. del am. nad.
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 59. del am. nad.
15.35	TV prodaja
16.05	MacGyver, 4. sezona, 16. del am. nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 1. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 1. sezona, 18. del am. humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ Pod lupo
18.50	E+ Trac tedna
19.30	E+ Z Janinom okoli sveta
20.00	Midve z mamo, 3. sezona, 6. del am. nanizanke
20.55	Komedija: Črna ovca, ameriški film
22.30	Ženske zadeve, 1. sezona, 8. del am. naniz
23.25	Ameriška pita Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.05	E+, ponovitev

Pop TV

6.25	24UR, ponovitev
7.25	Sedma nebesa, 6. sezona, pon., 9. dela am. naniz.
8.15	Pet skrivnosti, ponovitev 82. dela meh. nad.
9.10	Zastavljeno srce, ponovitev 53. dela venez. nad.
10.00	TV prodaja
10.30	Srčna dama, pon. 79. dela meh. nadaljevanke
11.20	Prava ljubezen, ponovitev 51. dela venez. nad.
12.15	Trenja, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 6. sezona, 10. del am. naniz.
15.00	Prava ljubezen, 52. del venez. nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 80. del mehške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 54. del venez. nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 83. del mehške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Lepo je biti milijonar, oddaja s predstavniki verskih skupnosti
21.00	Akcija: Dosjeji X, ameriški film
23.10	Pod lupo pravice, 1. sezona, 13. del am. naniz.
0.05	XXL premiere
0.10	Talci v Peruju, ameriški film
1.55	24UR, ponovitev
2.55	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Tri v vrsto
07.15	Spomin
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.00	Tri v vrsto
08.15	Spomin
08.30	TV prodaja
09.00	Spomin
09.20	Tri v vrsto
09.35	Yu-Gi-Oh, risana serija
10.00	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 447. del ital. tenelovele
11.00	Čarovnije, 74. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.25	TV prodaja
13.50	Alo, alo, 12. del angleške serije
14.25	Vikarka iz Dibleya, 1. del angleške serije
14.55	Cerni gad, 1. del angleške serije
15.25	Hotel poldruga zvezdica, 1. del angleške serije
16.00	Gospod Bean, 12. del angleške serije
16.30	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 448. del ital. tenelovele
18.05	Čarovnije, 75. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Policist s petelinjega vrha, 8. del srbske naniz.
21.00	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
21.50	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
22.45	Okrožje Columbia, II/6. del ameriške nanizanke
23.35	Empire records, ameriška komedija 1995
01.25	Policist s petelinjega vrha, 8. del srbske naniz.
02.25	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
03.15	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, ameriška serija
04.10	Okrožje Columbia, II/6. del ameriške nanizanke

TevePika

6.00	Tv prodaja
6.30	Alpski večer, koncert narodno zabavnih ansamblov, 1 del, pon
8.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	ABCD, svet avtomobilizma, pon

10.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
11.00	ŠKL, solska košarkarska liga, pon
12.00	To morate vedeti! KD Prvi izbor, pon
12.30	Vodil po podjetništvu, pon
13.00	Razgledovanja, topisna reportaža, pon
13.30	V družbi s Termami Radenci, pon
14.00	Slovenska glasbena lestevica, pon
15.00	Avto šok, pon
15.30	Živeti zdravo, Algea ugodno vpliva na skladen razvoj otrok, pon
16.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
17.00	Sijaj, pon
17.30	Zrela leta z Meianjo Šter, pon
18.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
18.30	Kulturne drobtinice, Senožec med zgodovino in sedanostjo, pon
19.00	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Brane Kopal, pon
19.30	V harmoniji z naravo, pon
20.00	Predah v gibanju, gostja: Romana Krajncan, prvič
21.00	Uspešen obrtnik, akcija z Obrtno zbornico Slovenije, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Štiri tacke, oddaja o hišnih ljubljencih, pon
23.00	Trenja, POP TV
00.30	Tv prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

SOBOTA,

11.6.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
7.30	MALE SIVE CELICE, KVIZ
8.20	KINO KEKEC: NA POTEPU Z BABICO, DANSKI FILM (VPS 08.20)
9.45	POLNOČNI KLUB, PONOVIČEV
11.00	DRŽAVNA ŽALNA SLOVENOST S TEHARIJ (VPS 11.00)
12.00	TEDENIK, PONOVIČEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.20	TURISTIKA, PONOVIČEV
13.40	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARŠKE TV (VPS 13.40)
14.10	BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA PO DVAJSETIH LETIH, ČEŠKA NADALJEVANKA, 11/13, PON.
15.10	ŽANDAR V NEW YORKU, FRANCOŠKI FILM (VPS 15.10)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	OZARE (VPS 17.15)
17.25	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR (VPS 17.25)
18.40	PRIHAJA NODI, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	TOTALNA RAZPRODAJA, DRUŽINSKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 8/10 (VPS 20.00)
20.35	ČEZ PLANKE: ROMUNIJA (VPS 20.35)
21.35	PRVI IN DRUGI (VPS 21.35)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.35	POD RUŠO, AM. NAD., 9/12 (VPS 22.35)
23.30	DAN ZVERI, ŠPANSKI FILM (VPS 23.30)
1.05	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVIČEV
1.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.45)
2.10	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	TV PRODAJA
9.30	INFOKANAL
10.30	TV PRODAJA
11.00	INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.15	TEDENSKI IZBOR
12.15	NAJŠIBKEŠI ČLEN, KVIZ
13.05	VIDEOPISMA, DOKUMENTARNA SERIJA, 9/10
13.35	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE
14.00	VLADO KRESLIN, KONCERT IZ CANKARJEVEGA DOMA, DECEMBER 2004 (VPS 14.10)
16.55	DP V KOŠARKI (M), TRETJA TEKMA FINALA KONČNICE, PRENOS (VPS 16.55)
18.45	KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, REPORTAŽA (VPS 18.45)
20.00	VRTOGOLAVA VIŠINA, NEMŠKI FILM (VPS 20.05)
21.30	RT PREŽIVETJA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 2/8 (VPS 21.35)
22.20	NIKOLI OB DESETH, GLASBENA ODDAJA (VPS 22.25)
23.20	EMINEM - IZJEMNI ALBUMI, GLASBENI DOK. (VPS 23.25)
0.10	INFOKANAL

Kanal A

9.10	TV prodaja
9.40	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 55. dela ameriške nadaljevanke
10.30	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 56. dela ameriške nadaljevanke
11.20	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 57. dela ameriške nadaljevanke
12.10	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 58. dela ameriške nadaljevanke
13.00	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 59. dela ameriške nadaljevanke
13.50	Dannyjeve zvezde, v živo
14.50	Denis pokora, ameriški film
16.30	Umor, je napisala, 2. sezona, ameriška naniz.
17.30	Skriti grčič, zadnji del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Kriminalka: Vzrok smrti, kanadski film
21.45	Las Vegas, 1. sezona, 10. del ameriške naniz.
22.40	Izven zakona, ameriški film
0.20	Ekstra magazin, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Moji prijatelji Roki, sinhronizirana risana serija
8.20	Katka in Orbi, sinhronizirana risana serija
8.40	Zelenjavčki, sinhronizirana risana serija
9.15	Mala Kitty, sinhronizirana risana serija
9.35	Pepelka, sinhronizirani risani film
10.30	Vrba vas, sinhronizirana risana serija
11.00	Diagnoza: umor, 7. sezona, ameriška nanizanka
11.55	Mestece za vedno, 2. sezona, 7. del am. naniz.
12.50	Športnikova zrtev, ameriški film
14.40	Morski pes zunaj kletke, dokumentarna oddaja
15.50	Rajski svet: Yellowstone, dokumentarna oddaja
17.00	24UR - vreme
17.05	Gora junakov, avstralsko-ameriški film
19.00	24UR
20.00	Filmski hit: Moje ime je Sam, ameriški film
22.25	Formula 1, posnetek treninga
23.30	Zvestoba do groba, angleško-ameriški film
1.30	Trije na cesti, ameriški film
3.10	24UR, ponovitev
4.10	Nočna panorama

Prva TV

07.50	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.40	Čarovnije, 71. del italijanske serije
09.35	Čarovnije, 72. del italijanske serije
10.30	Čarovnije, 73. del italijanske serije
11.25	Čarovnije, 74. del italijanske serije
12.20	Čarovnije, 75. del italijanske serije
13.15	Ena na ena, ponovitev
14.05	Prestizno, ekskluzivno, ponovitev
14.35	To je Bush, 1. del ameriške serije
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.05	Barabe in princeze, 4. del hrvaške serije
16.40	Sanje sveta, 9. del italijanske mini serije
17.05	Ljubezenske prevare, 4. del
17.50	101 zgodba Hollywooda
18.30	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Goseničin nasvet, am. romantična drama, 1999
21.45	Dick Tracy, ameriška akcijska komedija, 2001
23.30	Reporter X
00.00	Goseničin nasvet, am. romantična drama, 1999
01.45	Dick Tracy, ameriška akcijska komedija, 2001
03.30	Reporter X

TevePika

07.30	Tv Prodaja
08.00	Navigator, pon
08.30	Izrazna moč las 2005, SFŠLO, pon
08.45	V družbi s Termami Radenci, pon
09.00	Tv Prodaja
09.30	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Brane Kopal, pon
10.00	Uspešen obrtnik, akcija z Obrtno zbornico Slovenije, pon
10.30	To morate vedeti, kontaktna oddaja
11.00	Slopak - Eko festival 2005, pon
11.30	Klepet z jasnovidno Maručo, pon
12.00	ABCD, svet avtomobilizma, pon
12.30	Koncert 50 zvezd za otroke, dobrodelna prireditve
13.30	Avto šok, pon
14.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
14.30	Tv Prodaja
14.45	V družbi s Termami Radenci, pon
15.00	ŠKL, solska košarkarska liga
16.00	Predah v gibanju, gostja: Romana Krajncan, pon

17.00	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
17.30	Zdravilni gaj Tunjice
18.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, lebdenje v komorah, pon
18.30	To morate vedeti! KD Prvi izbor, pon
19.00	Vodil po podjetnistvu, pon
19.30	Rad igran nogomet, pon
20.00	Denar obrača, menedžer obrne, Esotech, prvič
21.00	Sijaj, pon
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Ziveti zdravo, Algea ugodno vpliva na skladen razvoj otrok, pon
23.00	Aruna, dr. alternativne medicine, 4 del., pon
23.30	Ekstra magazin
00.30	Tv Prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

NEDELJA,

12.6.2005

Slovenija 1

7.30	ZIV ŽAV: ROLI POLI OLI, RISANA NANIZANKA, 22/24; TIMOTEJ HODI V SOLO, RISANA NANIZANKA, 22/26; FRAČI DOL, RISANA NANIZANKA, 22/23 (VPS 07.30)
9.55	POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 09.55)
10.25	IZVIR(N)I, ODDAJA O LJUBITELJSKI KULTURI (VPS 10.25)
10.55	GOSPODAR DUHOV, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13., ZADNJI DEL (VPS 11.00)
11.20	OZARE, PONOVITEV
11.25	ORZORJA DUHA (VPS 11.30)
12.00	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	PRI JOŽOVČU Z NATALIJO (VPS 13.10)
14.20	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 14.20)
14.20	POLDNEVNIK
14.25	ČLOVEŠKI FAKTOR
14.30	NOVA RESNICA
14.35	NEDELJSKO OKO
14.45	PET MINUT SLAVE
14.50	PANIKA, IGRANA REPORTAŽA
14.55	PLANETV
15.30	PREDMET POŽELENIJA
15.50	ZIVE LEGENDE
16.00	ŠPORT & ŠPORT NA DANAŠNJI DAN
16.10	OSMI POTNIK
16.20	LORELLA
16.35	STEREOTIPI
16.45	ZIVALSKI SVET, ANIMIRANA SERIJA
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 17.20)
17.20	GLASBENI DOBOJ
17.35	KEK'S
17.40	KOYAA, ANIMIRANI FILM
17.45	VABILO ZA DVA
18.05	VROČE
18.10	DRUŽABNA KRONIKA
18.25	ZREBANJE LOTA (VPS 18.25)
18.40	HOPLA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	ČARLI IN MIMO, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	SPET DOMA (VPS 20.00)
21.45	Š - ŠPORTNA ODDAJA (VPS 21.45)
22.15	VEČERNI GOST (VPS 22.15)
23.10	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 23.15)
23.30	UMBERTO D., ITALJANSKI ČB FILM (VPS 23.35)
0.55	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
1.35	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.40)
2.05	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.30	TV PRODAJA
9.15	ŠPORT SPAS (VPS 09.20)
9.45	ČEZ PLANKE: ROMUNIJA, PONOVITEV
10.50	26. MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE 2005, 1/7 (VPS 10.50)
11.15	MLADI VIRTUOZI: ORGLAVKA VERONIKA ROŠER IN GODOALNI ORKESTER GŠ FRAN KORUN KOŽELJSKI VELENJE, PONOVITEV (VPS 11.20)
11.45	KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, REPORTAŽA, PONOVITEV
13.00	EVROPSKO PRVENSTVO V RITMIČNI GIMNASTIKI, POSNETEK IZ MOSKVE (VPS 13.00)
13.55	MOSKVA: EVROPSKO PRVENSTVO V RITMIČNI GIMNASTIKI, PRENOS (VPS 13.55)
16.15	DP V KOŠARKI (M), TRETJA TEKMA FINALA KONČNICE, POSNETEK (VPS 16.15)

17.45	KOŠARKA NBA - PRVA TEKMA FINALA KONČNICE, POSNETEK, PONOVITEV
19.15	KOŠARKA NBA ACTION (VPS 19.15)
20.00	ZADNJI DAN POMPEJEV, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 20.00)
20.50	NAŠE SKRIVNO ŽIVLJENJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 9/22 (VPS 20.55)
21.40	UMETNOST GLASBE IN PLESA
21.40	HOWARD GOODALL - POMEMBNI DATUMI: 1791, ANGLEŠKA GLASBENO-DOKUMENTARNA SERIJA, 1/3 (VPS 21.50)
22.30	MOZART V REŽIJI ADRIANA MARTHALERJA, VIOLINSKI KONCERT V D-DURU (VPS 22.35)
22.55	D. BUČAR: BELOKRANJSKE PISANICE, SIMFONIKI RTV SLOVENIJA IN MARKO MUNIH (VPS 23.05)
23.25	KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, REPORTAŽA (VPS 23.30)
23.55	EVROPSKO PRVENSTVO V RITMIČNI GIMNASTIKI, POSNETEK IZ MOSKVE (VPS 00.00)
1.00	INTIMNOST FRANCOŠKO-ANGLEŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 01.00)
3.00	KOŠARKA NBA - DRUGA TEKMA FINALA KONČNICE, PRENOS (VPS 03.00)
6.00	INFOKANAL

Kanal A

9.15	TV prodaja
9.45	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 160. dela ameriške nadaljevanke
10.35	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 161. dela ameriške nadaljevanke
11.25	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 162. dela ameriške nadaljevanke
12.15	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 163. dela ameriške nadaljevanke
13.05	Mladi in nemirni, 4. sezona, ponovitev 164. dela ameriške nadaljevanke
13.55	Dannyjeve zvezde, gostja pevka Ylenia Zobec
14.55	Denis pokora 2, ameriški film
16.20	Umor, je napisala, 2. sezona, am.nanizanka
17.20	Linda Green, 1. sezona, 1. del angleške humoristične nizanke
18.00	E+
20.00	Družinski film: Oče s plakata, ameriški film
21.40	Tih zločin, 2. sezona, ameriška nizanika
22.35	Navigator
23.05	Ameriški grafiti, ameriški film
1.05	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Ridjevo moštvo, sinhronizirana risana serija
8.25	Action Man, sinhronizirana risana serija
8.50	Ogijeva družina, sinhronizirana risana serija
9.10	Galaksija Oz, sinhronizirani risani film
10.35	Super punce, sinhronizirana risana serija
11.00	Transformerji, sinhronizirana risana serija
11.25	Tom in Jerry, risana serija
11.35	Družinski pes, risana serija
12.00	Diagnoza: umor, 7. sezona, ameriška nizanika
12.55	Mestece za vedno, 2. sezona, 8. del am. naniz.
13.50	Močno zdravilo, 4. sezona, 21. del am. naniz.
14.45	Varuhinja otrok, ameriški film
16.35	Moričkova pisma., ameriški film
18.25	24UR - vreme
18.30	Formula 1, prenos dirke za VN Kanade
21.00	24UR
21.40	Športna scena
22.25	Navaden pošten zločin, koprodukcijijski film
0.05	24UR, ponovitev
1.05	Nočna panorama

Prva TV

07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.40	Risani film
09.35	Otroško nedeljsko dopoldne, kontaktna oddaja
11.40	Skozi kijučavnico, ponovitev
12.30	Alo, alo, 12. del angleške serije
13.00	Vikarka iz Dibleya, 1. del angleške serije
13.30	Černi gad, 1. del angleške serije
14.00	Hotel poldruga zvezdica, 1. del angleške serije
14.35	Gospod Bean, 12. del angleške serije
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.05	Rok Otočec, reportaža
16.35	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
17.20	Goseničin nasvet, am. romantična drama, 1999
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja, francoski fantazijski film, 2001
21.40	Znani in zanimivi
22.30	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
23.20	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
23.50	Fantom iz Louvra, fr. fantazijski film, 2001

01.30	Znani in zanimivi
02.20	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
03.10	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja

TevePika

08.30	Tv Prodaja
09.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
10.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
10.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu
12.00	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
12.30	Razgledovanja, topopisna reportaža, pon
13.00	V harmoniji z naravo, pon
13.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
14.00	Slo motion, pon
14.30	Tv Prodaja
15.00	Vodil po podjetnistvu, pon
15.15	V družbi s Termami Radenci, pon
15.30	To morate vedeti! KD Prvi izbor, pon
16.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
17.00	Izrazna moč las 2005, SFSLO, pon
17.15	V družbi s Termami Banovci, prvič
18.00	Avto sok, pon
18.30	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtničarje, prvič
19.00	Predah v gibanju, gostja: Romana Krajnc, pon
20.00	Slovenska glasbena lestvica
21.00	Zakulisje alpskega večera, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	ABCD, svet avtomobilizma, pon
23.00	Slopak - Eko festival 2005, pon
23.30	To morate vedeti, kontaktna oddaja, pon
0.00	Tv Drazba z Mariom, pon

PONEDELJEK,

13.6.2005

Slovenija 1

6.25	TEDENSKI IZBOR
6.25	UTRIP
6.40	ZRCALO TEDNA
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	IZ POPOTNE TORBE: VRV
9.25	RISANKA
9.35	SLOVENSKI VODNI KROG: IDRIJCA, IZOBRAŽEVALNO DOKUMENTARNA ODDAJA
10.05	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, PONOVITEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA
14.30	PRVI IN DRUGI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.10)
15.40	TELEBAJSKI, OTROŠKA NANIZANKA, 41/45 (VPS 15.45)
16.05	RISANKA (VPS 16.05)
16.15	RADOVEDNI TAČEK: ZLATO (VPS 16.15)
16.35	BINE: VLAK, LUTKOVO-IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 2/14 (VPS 16.35)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	VELIKA MALA LOVKVA - POVODNA ROVKVA, NEMŠKA POLJUDNOZNAŠTVENA ODDAJA (VPS 17.30)
18.25	ZREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.25)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA PO DVAJSETIH LETIH, ČEŠKA NADALJEVANKA, 12/13 (VPS 20.00)
21.00	IZZIVI (VPS 21.00)
21.25	PODOBA PODOBE (VPS 21.25)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	DEDIŠČINA EVROPE: OTROCI NA BEGU, ITALJANSKA NADALJEVANKA, 1/2 (VPS 22.50)
0.40	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.35	PODOBA PODOBE, PONOVITEV
2.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.00)
2.30	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.30	TV PRODAJA
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.05	TEDENSKI IZBOR

11.05	Š - ŠPORTNA ODDAJA
11.35	SLOVENSKI GLASZIN
12.00	UMETNOST GLASBE IN PLESA
12.00	HOWARD GOODALL - POMEMBNI DATUMI: 1791, AN. GLASBENO-DOKUMENTARNA SERIJA, 1/3
12.45	MOZART V REŽIJI ADRIANA MARTHALERJA, VIOLINSKI KONCERT V D-DURU
13.15	D. BUČAR: BELOKRANJSKE PISANICE, SIMFONIKI RTV SLOVENIJA IN MARKO MUNIH
13.45	ZADNJI DAN POMPEJEV, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA
14.35	TURISTIKA
14.55	KOŠARKA NBA, DRUGA TEKMA FINALA KONČNICE, POSNETEK (VPS 14.55)
16.30	DOBER DAN, KOROŠKA, PONOVITEV
17.00	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.00)
18.05	DEDIŠČINA EVROPE: SKRIVNA INKVIZICIJA, NEMŠKA IGRANO-DOKUMENTARNA NADALJEVANKA, 1/3, PONOVITEV (VPS 18.05)
19.00	BREZ SRAMU, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 2/7, PONOVITEV (VPS 19.00)
20.00	OSEBNO (VPS 20.00)
20.30	ZENIT: VIDNA TOPLOTA (VPS 20.30)
21.00	STUDIO CITY (VPS 21.00)
22.00	ARITMIJA, GLASBENA ODDAJA (VPS 22.00)
22.30	ŠTUDENTSKA (VPS 22.30)
23.00	BRANE RONČEL IZZA ODRRA (VPS 23.00)
0.30	INFOKANAL

Kanal A

8.35	TV prodaja
8.40	Jamie Oliver v kuhinji, ponovitev an. oddaje
9.35	MacGyver, 4. sezona, ponovitev 16. dela ameriške nizanike
10.25	E+, ponovitev
12.25	TV prodaja
12.55	Jamie Oliver v kuhinji, angleška oddaja
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 165. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 60. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	MacGyver, 4. sezona, 17. del am. nizanike
17.00	Raymond imajo vsi radi, 1. sezona, 16. del ameriške humoristične nizanike
17.30	Mladi zdravniki, 1. sezona, 19. del ameriške humoristične nizanike
18.00	E+
18.10	E+ Pod lupo
18.45	E+ Torba
19.50	E+ Manipulacija
20.00	Filmski ciklus - Martin Lawrence: Podli fantje, ameriški film
22.05	Zvezdna vrata, 3. sezona, 9. del ameriške naniz.
23.00	Seinfeld, 5. sezona, 1. del ameriške humoristične nizanike
23.30	Dobro jutro, Miami!, 2. sezona, 9. del ameriške humoristične nizanike
0.00	Caroline v velemestu, 2. sezona, 1. del ameriške humoristične nizanike
0.30	E+, ponovitev

Pop TV

7.15	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 6. sezona, ponovitev 10. dela ameriške nizanike
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 83. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, pon. 54. dela venez. nad.
10.30	Tv prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 80. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 52. dela venez. nad.
12.45	Športna scena, ponovitev
13.40	Tv prodaja
14.10	Sedma nebesa, 6. sezona, 11. del ameriške nizanike
15.00	Prava ljubezen, 53. del venez. nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 81. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 55. del venez. nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 84. del meh. nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Naša mala klinika, dokumentarna oddaja
20.55	Providence, 4. sezona, 17. del am. nizanike
21.50	Skriti aduti, zadnji del ameriške nizanike
22.45	XXI premiere
22.50	Alias, 2. sezona, 14. del ameriške nizanike
23.45	Razglašeni umor, ameriški film
1.25	24UR, ponovitev
2.25	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja

07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	Tv prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Tv prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 4483. del italijanske telenovele
11.00	Čarovnije, 75. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	Tv prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.25	Spomin
13.35	Tv prodaja
13.50	Krožje Columbia, II/6. del ameriške nizananke
14.50	Fantom iz Louvra, fr. fantastični film, 2001
16.30	Znani in zanimivi, razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 449. del italijanske telenovele
18.05	Čarovnije, 76. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Nezvesta, ameriška drama, 2002
22.10	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
22.35	Urška sov
23.35	Nezvesta, ameriška drama, 2002
01.45	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
02.10	Urška sov

TevePika

06.00	Tv Prodaja
06.30	Zakulisje alpskega večera, pon
07.00	Izrazna moč las 2005, SFŠLO, pon
07.15	V družbi s Termami Banovci, pon
07.30	ŠKL šolska košarkarska liga
08.30	Tv Prodaja
09.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	Živeti zdravo, Algea ugodno vpliva na skladen razvoj otrok, pon
10.00	Koncert 50 zvezd za otroke, dobrodelna prireditve
11.00	Razgledovanja, potopisna reportaža
11.30	Do zdravia tudi tako, gost: dr. Brane Kopal, pon
12.00	ABCD, svet avtomobilizma, pon
12.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
13.00	Izrazna moč las 2005, SFŠLO, pon
13.15	V družbi s Termami Radenci, pon
13.30	Rad igram nogomet, pon
14.00	Trenja, POP TV
15.30	Tv Prodaja
16.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
17.00	Denar obrača, menedžer obrne, Esotech, pon
18.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtičkarje, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Kulturne drobčnice, Senožec med zgodovino in sedanjostjo, 2 del, pon
19.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
20.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
21.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, glivične okužbe, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	E +
00.30	Tv Prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

TOREK,

14.6.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	BINE: VLAK, LUTKOVNO-IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 2/14
9.20	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 20/52
9.35	ŠPORT ŠPAS
10.05	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.40	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR
11.50	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.20	TEDENSKI IZBOR
13.20	ČEZ PLANKE: ROMUNIJA
14.20	TOTALNA RAZPRODAJA, DRUŽINSKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 8/10

15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: POTEPANJA - BARANGOLŠOK (VPS 15.05)
15.40	ZMAJSKE ZGODBE, RISANA NANIZANKA, 11/25 (VPS 15.40)
16.05	RISANKA
16.15	MIŠKA SMETIŠKA: PLOČEVINKA, RISANKA (VPS 16.15)
16.15	ZLATKO ZAKLADKO: NAD LOŠKO DOLINO (VPS 16.15)
16.35	KNJIGA MENE BRIGA - DR. MATEVŽ KOS: MI SE VRNEMO ZVEČER, PONOVITEV
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	PODOBE SLOVENIJE: SOLČAVSKO (VPS 17.30)
18.05	MI SMO ... POLJAKI (VPS 18.05)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	POD ŽAROMETOM (VPS 20.00)
21.00	DOŠJE (VPS 21.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	JAMAŠITOVO ZLATO, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 1/2 (VPS 22.50)
23.35	PODOBE SLOVENIJE: SOLČAVSKO, PONOVITEV
0.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.05	POD ŽAROMETOM, PONOVITEV
1.55	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.55)
2.20	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
13.10	TV PRODAJA
13.45	TEDENSKI IZBOR
13.45	OSEBNO
14.15	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV
14.40	ZENIT: VIDNA TOPLOTA
15.15	ARITMIJA, GLASBENA ODDAJA
15.50	ŠTUDENTSKA
16.20	STUDIO CITY
17.20	MOSTOVI - HIDAK: POTEPANJA - BARANGOLŠOK, PONOVITEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
18.45	IVAN CANKAR-MITJA MEJAK: HUDE SANJE KANCELISTA JEREBA, TV IGRA (VPS 18.45)
19.35	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 10/50
20.30	DUŠAN JOVANOVIČ: ZID, JEZERO, TV PRIREDBA PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA (VPS 20.30)
22.00	ATANARIJAT, HITRI TEKAČ, KANADSKI FILM (VPS 22.00)
0.50	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE, PONOVITEV
1.35	INFOKANAL
3.00	KOŠARKA NBA, TRETJA TEKMA FINALA KONČNICE, PRENOS (VPS 03.00)
6.00	INFOKANAL

Kanal A

8.35	Tv prodaja
8.40	Jamie Oliver v kuhinji, ponovitev angleške oddaje
9.35	MacGyver, 4. sezona, ponovitev 17. dela ameriške nizananke
10.25	E+, ponovitev
12.25	Tv prodaja
12.55	Jamie Oliver v kuhinji, angleška kuharska oddaja
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 166. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 61. del ameriške nadaljevanke
15.35	Tv prodaja
16.05	MacGyver, 4. sezona, 18. del ameriške nizananke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 1. sezona, 17. del ameriške hum. nizananke
17.30	Mladi zdravniki, 1. sezona, 20. del ameriške humoristične nizananke
18.00	E+
18.10	E+ Sekstra
18.45	E+ Zvezdniški nasvet
19.50	E+ Nebuloza
20.00	Akcija:
	Živi ogenj, ameriški film
21.45	Zvezdna vrata, 3. sezona, 10. del ameriške nizananke
22.40	Seinfeld, 5. sezona, 2. del ameriške humoristične nizananke
23.10	Dobro jutro, Miami, 2. sezona, 10. del ameriške humoristične nizananke
23.40	Caroline v velemestu, 2. sezona, 2. del ameriške humoristične nizananke
0.10	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 6. sezona, ponovitev 11. dela ameriške nizananke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 84. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 55. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	Tv prodaja
10.30	Srčna dama, ponovitev 81. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 53. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Providence, 4. sezona, ponovitev 17. dela ameriške nizananke
13.40	Tv prodaja
14.10	Sedma nebesa, 6. sezona, 12. del ameriške nizananke
15.00	Prava ljubezen, 54. del venezuelske nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 82. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 56. del venezuelske nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 85. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
21.00	Življenjska zgodba: Oče in sin, ameriški film
22.45	XXL premiere
22.50	Alias, 2. sezona, 15. del ameriške nizananke
23.45	Ovadah, ameriški film
1.30	24UR, ponovitev
2.30	Nočna panorama

Prva TV

05.30	Tv prodaja
06.15	The Best Off
06.30	Tv prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	Tv prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Tv prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 449. del italijanske telenovele
11.00	Čarovnije, 76. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	Tv prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.30	Spomin
13.45	Tv prodaja
14.00	Urška sov, ponovitev
14.55	Nezvesta, ameriška drama, 2002
16.45	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 450. del italijanske telenovele
18.05	Čarovnije, 77. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Barabe in princeze, 5. del hrvaške serije
20.35	To je Bush, 2. del ameriške serije
21.00	Sanje sveta, 10. del italijanske mini serije
21.35	Ljubezenske prevare, 4. del ameriške resničnosti serije
22.25	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej
23.25	Barabe in princeze, 5. del hrvaške serije
00.00	To je Bush, 2. del ameriške serije
00.30	Sanje sveta, 10. del italijanske mini serije
01.05	Ljubezenske prevare, 4. del ameriške resničnosti serije
01.55	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
7.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
8.00	Zakulisje alpskega večera, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Sijaj, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, prvič
10.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, glivične okužbe, pon
11.00	Koncert 50 zvezd za otroke, dobrodelna prireditve
12.00	Slopak - Eko festival 2005, pon
12.30	To morate vedeti, kontaktna oddaja, pon
13.00	Kulturne drobčnice, Senožec med zgodovino in sedanjostjo, 2 del, pon
13.30	Zeleni vodnik
14.00	Tv Prodaja

14.30	Denar obrača, menedžer obrne, Esotech, pon
15.30	Živeti zdravo, Algea ugodno vpliva na skladen razvoj otrok, pon
16.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
17.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, glivične okužbe, pon
17.30	Rad igram nogomet, prvič
18.00	V harmoniji z naravo, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
20.00	To morate vedeti! Terme Olimia
20.30	Z glavo na zabavo, prvič
21.00	Slo Motion, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Naša mala klinika, POP TV
00.00	V družbi s Termami Radenci, pon
00.15	Tv Prodaja

SREDA,

15.6.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
8.05	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	MIŠKA SMETIŠKA: PLOČEVINKA, RISANKA
9.05	ZLATKO ZAKLADKO: NAD LOŠKO DOLINO
9.20	KNJIGA MENE BRIGA - DR. MATEVŽ KOS: MI SE VRNEMO ZVEČER
9.40	MLADI VIRTUOZI: VERONIKA ROŠER, ORGLE
10.15	TEDENSKI IZBOR
10.15	IZGUBLJENI IZUMI, KANADSKO-ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/4
11.05	SPET DOMA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
13.35	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA
14.25	GOSPODAR DUHOV, FRANCOSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13., ZADNI DEL
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	JURI DROBIŽEK, RISANA NANIZANKA, 24/26 (VPS 15.40)
16.05	POD KLOBUKOM (VPS 16.05)
16.40	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 6/26 (VPS 16.40)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	POGLEJ, TAM SI DOMA (VPS 17.30)
18.20	TURISTIKA (VPS 18.20)
18.40	ŽREBANJE ASTRA (VPS 18.40)
18.45	RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT: VDOR BARBAROV, KANADSKI FILM (VPS 20.00)
21.35	NOČNA MORA, KRATKI IGRANI FILM (VPS 21.35)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	SVETO IN SVET: NASILJE IN MLADOSTNIKI (VPS 22.55)
0.05	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVITEV
1.00	POGLEJ, TAM SI DOMA, PONOVITEV
1.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.55)
2.15	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
14.05	TV PRODAJA
14.40	EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 14.40)
15.20	TEDENSKI IZBOR
15.20	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 10/50
16.15	NIKOLI OB DESETHI, GLASBENA ODDAJA
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	24, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 1/24, PONOVITEV
20.00	KOŠARKA NBA, TRETJA TEKMA FINALA KONČNICE, POSNETEK (VPS 20.00)

22.00	SLOVENSKA JAZZ SCENA: 2. FESTIVAL SLOVENSKEGA JAZZA - JURE PUKL "NEW VIRUS QUINTET" (VPS 22.00)
22.50	NAJBOLJ KRUT DAN - ILARIA ALPI, ITALIJANSKI FILM, PONOVITEV (VPS 22.50)
0.30	INFOKANAL

Kanal A

8.35	TV prodaja
8.40	Jamie Oliver v kuhinji, ponovitev angleške oddaje
9.35	MacGyver, 4. sezona, ponovitev 18. dela ameriške nanizanke
10.25	E+, ponovitev
12.25	TV prodaja
12.55	Jamie Oliver v kuhinji, angleška oddaja
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 167. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 62. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	MacGyver, 4. sezona, zadnji del ameriške nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 1. sezona, 18. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 1. sezona, 21. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ Pod lupo
18.50	E+ Najemi me
19.50	E+ Pojezija
20.00	Ekstra magazin
20.50	Popolna preobrazba, 2. sezona, 11. del dokumentarne nanizanke
21.40	Zvezdina vrata, 3. sezona, 11. del ameriške nanizanke
22.35	Seinfeld, 5. sezona, 3. del ameriške humoristične nanizanke
23.05	Dobro jutro, Miami!, 2. sezona, 11. del ameriške humoristične nanizanke
23.35	Caroline in velemestu, 2. sezona, 3. del ameriške humoristične nanizanke
0.05	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 6. sezona, ponovitev 12. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 85. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 56. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 82. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 54. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 6. sezona, 13. del ameriške nanizanke
15.00	Prava ljubezen, 55. del venezuelske nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 83. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 57. del venezuelske nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 86. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Umor v ulici brez, ameriški film
21.40	Hitri Edi, 5. del angleško-ameriške nanizanke
22.35	XXL premiere
22.40	Alias, 2. sezona, 16. del ameriške nanizanke
23.35	Policijski fotograf, ameriški film
1.15	24UR, ponovitev
2.15	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 450. del italijanske telenovele
11.00	Čarovnije, 77. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.30	Spomin
13.50	TV prodaja

14.10	Barabe in princese, 5. del hrvaške serije
14.45	Na moj način, pogovorna oddaja z Sašo Gerdež
15.50	Ljubezenske prevare, 5. del ameriške resničnostne serije
16.45	To je Bush, 2. del ameriške serije
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 451. del ital. telenovele
18.05	Čarovnije, 78. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ena na ena, pogovorna oddaja
21.00	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
21.55	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
22.30	Morilski cut, ameriška grozljivka
00.10	Ena na ena, pogovorna oddaja
01.00	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
01.45	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
02.15	Morilski cut, ameriška grozljivka

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Rad igram nogomet, pon
7.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
8.00	Slo motion, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Zeleni vodnik
10.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, pon
10.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, glivične okužbe, pon
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
12.00	Predah in gibanju, gostja: Romana Krajncan, pon
13.00	Naša mala klinika, POP TV
14.00	V družbi s Termami Banovci, pon
14.15	Tv prodaja
14.30	Glasbeni mozaik
15.15	Zakulisje alpskega večera, pon
15.45	Vodiv po podjetništvu, pon
16.00	Uspešen obrtnik, akcija z Obrtno zbornico Slovenije, pon
16.30	Slopak - Eko festival 2005, pon
17.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
17.30	Kulturne drobtinice, Senoteče med zgodovino in sedanostjo, 3 del, prvič
18.00	Do zdravia tudi tako, gost: studio Ank, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
20.00	ABCD, svet avtomobilizma
20.30	Sijaj
21.00	Ziveti zdravo, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	V Krpanu z Davorjem Radolijem, prvič
23.30	Preverjeno POP TV
01.30	Tv Prodaja
02.00	Glasbeni mozaik

ČETRTEK,

16.6.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 6/26
9.15	POD KLOBUKOM
9.50	ODDAJA ZA OTROKE
10.20	POD ZAROMETOM
11.10	IZZIVI
11.35	SVETO IN SVET: NASILJE IN MLADOSTNIKI
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	SKOZI ČAS
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	VEČERNI GOST
14.15	PODOBA PODOBE
14.40	ODPETI PESNIKI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND...GEM ... (VPS 15.10)
15.40	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 24/52 (VPS 15.45)
15.50	RISANKA (VPS 15.55)
16.05	JOJKA, EBU DOKUMENTARNI FILM (VPS 16.05)
16.20	ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE (VPS 16.20)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	JASNO IN GLASNO, KONTAKTNA ODDAJA (VPS 17.30)

18.20	DUHOVNI UTRIP (VPS 18.20)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TEDENIK (VPS 20.00)
21.00	OSMI DAN (VPS 21.00)
21.30	KNJIKA MENE BRIGA - LJUBEZEN IZ DALJAVE, PROVANSALSKA TRUBADURSKA LIRIKA (VPS 21.30)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.00	ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE IN GEORGE PEHLIVANIAN, R. WAGNER - H. DE VLIÈGER: PRSTAN - ORKESTRSKA AVANTURA (VPS 22.50)
22.50	GLASBENI VEČER:
0.00	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
0.55	TEDENIK, PONOVITEV
1.50	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.50)
2.15	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
13.45	TV PRODAJA
14.20	TEDENSKI IZBOR
14.20	POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA
14.50	IZVIR(NJ), ODDAJA O LJUBITELJSKI KULTURI
15.20	SIMPSONOVI, AM. RISANA NANIZANKA, 15/22
15.40	CIRCOM REGIONAL, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 15.40)
16.15	GALILEJEV BOJ ZA NEBESA, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 1/2, PONOVITEV
17.20	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND...GEM ... , PONOVITEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	UJETNIK, ANGLEŠKA NANIZANKA, 9/17 (VPS 19.00)
20.00	ŠPORT (VPS 20.00)
22.00	SAMCI OB MEJI, FINSKA DRAMA (VPS 22.00)
23.05	JASNO IN GLASNO, KONTAKTNA ODDAJA, PONOVITEV
0.00	FELLINJEV RIM, ITALIJANSKI FILM, PONOVITEV (VPS 00.00)
2.00	AVDICIJA, SRBSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV (VPS 02.00)
3.00	KOŠARKA NBA, ČETRTRA TEKMA FINALA KONČNICE, PRENOS (VPS 03.00)
6.00	INFOKANAL

Kanal A

8.35	TV prodaja
8.40	Jamie Oliver v kuhinji, ponovitev an. oddaje
9.35	MacGyver, 4. sezona, pon. zadnjega dela am. nanizanke
10.25	E+, ponovitev
12.25	TV prodaja
12.55	Jamie Oliver v kuhinji, angleška oddaja
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 168. del am. nad.
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 63. del am. nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, 1. sezona, 1. del ameriške nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 1. sezona, 19. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 1. sezona, 22. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ Obisk
18.50	E+ Parada plesa z Barbro Drnač
19.50	E+ Večerja z zvezdo
20.00	Krimič: Policistka v dilemi, ameriški film
21.40	Ljubezen in laseh, 2. sezona, 3. del am. nad.
22.40	Sreča, 1. sezona, 4. del angleške humoristične nanizanke
23.20	Navigator, ponovitev
23.50	Ameriška pita Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 6. sezona, ponovitev 13. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 86. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 57. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 83. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 55. dela venez. nad.
12.45	Hitri Edi, ponovitev 5. dela angleško-ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 6. sezona, 14. del am. naniz.

15.00	Prava ljubezen, 56. del venez. nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 84. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 58. del venez. nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 87. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Trenja
21.30	Na kraju zločina: Miami, 2. sezona, 20. del ameriške nanizanke
22.25	XXL premiere
22.30	Avtopsija: Mrtvi spregovorijo, dokumentarna oddaja
23.30	Seks v mestu, 5. sezona, 1. del ameriške nanizanke
0.00	Naravni vzroki, ameriški film
1.40	24UR, ponovitev
2.40	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 451. del ital. telenovele
11.00	Čarovnije, 78. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.30	Spomin
13.40	TV prodaja
14.05	Ena na ena, ponovitev
14.50	Morilski cut, ameriška grozljivka
16.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 452. del italijanske telenovele
18.05	Čarovnije, 79. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Alo, alo, 13. del angleške serije
20.35	Vikarka iz Dibleya, 2. del angleške serije
21.05	Černi gad, 2. del angleške serije
21.35	Hotel podruha zvezdica, 2. del angleške serije
22.10	Gospod Bean, 13. del angleške serije
22.40	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
23.30	Alo, alo, 13. del angleške serije
00.05	Vikarka iz Dibleya, 2. del angleške serije
00.35	Černi gad, 2. del angleške serije
01.05	Hotel podruha zvezdica, 2. del angleške serije
01.40	Gospod Bean, 13. del angleške serije
02.10	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Kulturne drobtinice, Senoteče med zgodovino in sedanostjo, 3 del, pon
7.00	Slopak - Eko festival 2005, pon
7.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
8.00	Sijaj, pon
8.30	Tv prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Rad igram nogomet, pon
10.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, ponovitev
11.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, glivične okužbe, pon
11.30	V harmoniji z naravo, pon
12.00	Drom pot, prvič
12.30	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, pon
13.00	ŠKL, solska košarkarska liga
14.00	Preverjeno POP TV
15.00	Zakulisje alpskega večera, pon
15.30	Denar obrača, menedžer obrme, Esetoch, ponovitev
16.30	To morate vedeti! Terme Olimia, pon
17.00	Zdravilni gaj Tunjice
17.30	Navigator, prvič
18.00	Do zdravia tudi tako, gost: Josip Pernar, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja v živo
19.00	Zeleni vodnik
19.30	Ziveti zdravo, pon
20.00	To morate vedeti, KD MM, vzajemni sklad denarnega trga
21.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Ekstra magazin
00.00	Tv prodaja

PETEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Turistične novice
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
17.00	Ob petih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Spoznanje več - predsodek manj (dr. Drago Ocvirk)
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinje
21.15	Ponovitev Komentara tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitve:
23.00	Doživetja gora in narave
24.00	Srečno na poti
00.45	Spoznanje več - predsodek manj
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Oddaja z Bogdanom Žoržem 2. Zakonska oddaja 3. Svet oblikuje mlade 4. Oddaja z Karlom Grzanom
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila

12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Glasbena voščila
13.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov nagovor pred nedeljo
21.15	Svetniški kandidati - skof Vokv
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznanega
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Iz žitnice slovenstva
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. Maše
10.00	Oznanila
10.15	Graditelj slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Poročila
19.45	Škofov nagovor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznanega - izzivi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Graditelj
23.45	Svetniški kandidati
00.30	Iz življenja vesoljne Cerkve
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Kratka kateheza
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

13.00	Mali oglasi
13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
17.00	1. Zdravstvena 2. Svetloba in sence 3. Pravne zagate 4. Aktualno
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelj radija Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	Zanimivosti nočnega neba (1.), Prijatelj radija Ognjišče II. (2. - 5.)
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Predstavljamo vam
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
13.30	Skriti zaklad (1., 3.), Gradimo odprto družbo (2., 4.)
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Luc v temi (1.), Juretov večer (2., 4., 5.), Vstani in hodi (3.)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Sončna pesem
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljkova 17.
24.00	Prijatelj radija Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

SREDA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Sredni trn
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Sredni pogled v svet
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znakmo
	Ponovitve:
23.00	Luc v temi (1.), Skriti zaklad (2., 4.), Vstani in hodi (3.)
24.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognotnik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognotnik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Pod lipo domačo
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Doživetja gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Oddaja KP studija
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Dijaska oddaja
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Fanatični duh

Tako kot je napovedal naš selektor, je imel zmago v rokah nesrečni Cimerotič, ki je podal v najbolj neprimernem trenutku. Ko je Klemen Lavrič zadel zunanji del mreže tako, kot da bi bil v resnici gol, smo skočili s stolov in se začeli veseliti.

Toda kot se je izkazalo kasneje, kakšnega posebnega razloga za rajanje ni bilo, saj je stranski sodnik že prej dvignil zastavico, češ da je naš igralec naredil prekršek. Tudi če je bil prekršek, je bil lahko le obojestranski in ne glede na to, ali je žoga bila v mreži ali ne, smo bili še enkrat oškodovani. Očitno ostajamo še naprej poligon za urjenje nezanesljivih sodnikov, ki na tekmah velikih reprezentanc še dolgo ne bodo sodili. Povsem razumem prijatelja, da se je zgražal nad ravnodušnostjo vseh tistih, ki so se sprijaznili, da zadetka Lavriča pač ni bilo in da zaradi tega ni bilo treba terjati pravice. Včasih smo res preveč prijazni takrat, ko za to ni nobenega razloga, zato ni čudno, če se nam dogajajo takšne male kraje. Kot da lekcija iz Celja, kjer so nam sodniki ukradli celotni izkupiček, ne bi bila dovolj, so nam še enkrat nastavili amaterje. Ob poštenem sojenju bi imeli zdaj že prednost pred Norveško, tako pa bo treba trepetati vse do konca kvalifikacij. Upati na to, da bi dohiteli Italijane, pač ne moremo, zato pa je boj za drugo mesto odprt, saj Norvežani vendarle niso

tako neugodni, kot se nam je zdelo po glatkem porazu v gosteh. Pogum Braneta Oblaka je bil takrat pač kaznovan, za kar pa so bili krivi posamezniki na igrišču, ki so se ustrašili naloge. Da je naša obramba hudo nezanesljiva, smo lahko videli tudi v Minsku, kjer smo domačinom podarili nekaj zrelih priložnosti. Ob poslušanju našega komentatorja se je sicer zdelo, da je bilo vse skupaj na najvišji ravni, kar pa seveda ne drži. Zadelek za izenačenje je prišel po hudih napakah naše obrambe na čelu z Matejem Mavričem, ki očitno ni dorasel velikim tekmam. Takšnih napak je bilo zadnje čase preprosto preveč, tako da je treba iskati reši-

ko predrzen, kot je bil Katanec, in z malo sreče bi lahko kmalu kupovali karte za eno od predtekmovalnih skupin v Nemčiji.

Kaj vse je mogoče storiti s fanatičnim bojem do zadnje žogice, nam je pokazal neverjetni Rafael Nadal, ki je pozivil teniško igro. Zmagati na pesku proti takšnemu atletu je dosežek, ki presega osvojitve kategorije od turnirjev za grand slam. Že dolgo se ni pojavil igralec, za katerega bi z gotovostjo lahko dejali, da bo nekega dne številka ena svetovnega tenisa. Verjetno bo ta dan prišel že zelo kmalu, saj ta čas ni videti igralca, ki bi lahko vzdržal tempo, s katerim Rafael lomi svoje nasprotnike. Dejansko je

Slovenska nogometna reprezentanca je še enkrat pokazala svoj značaj in ostala v igri za Nemčijo. Kot je bilo pričakovati, se je Oblak zadeve z Belorusi tokrat lotil malce drugače. Tiste lahkote preigravanja iz Celja kar nenadoma ni bilo več in naši so bili nekaj časa celo dominantni.

Selektor ima res dober občutek za to, kaj storiti s kadrom, ki mu je na razpolago. Za zdaj je iz ekipe potegnil največ, kar se je dalo, čeprav bodo nekateri še naprej sanjali o višjih ciljih.

tev v zamenjavi. Tudi sicer je v igri preveč tehničnih napak, ki jih nadomestimo s požrtvovalnostjo. Selektor ima res dober občutek za to, kaj storiti s kadrom, ki mu je na razpolago. Za zdaj je iz ekipe potegnil največ, kar se je dalo, čeprav bodo nekateri še naprej sanjali o višjih ciljih. Pričakovati, da bi se sedanja reprezentanca skozi dodatne kvalifikacije uvrstila na SP, bi bilo več kot pogumno. Toda ali nismo bili tako skeptični tudi v obdobju Srečka Katanca, ki nam je pripravil dva velika čudeža? Oblak je vsaj ta-

bil še najbliže Puerta, ki pa je specialist le za peščena igrišča. Prepričan sem, da se bodo podobne zgodbe dogajale tudi na hitrejših podlagah, najsi bo to beton ali trava. To bo pokazal že Wimbledon. Igralci, ki živijo od servisov, bodo poskusili po hitrem postopku pomesti s takšnimi modeli, kot je Nadal. Toda že ničkolikokrat je tudi na sveti travi zmagala glava. Servis sem in tja zataji in takrat pridejo do izraza druge odlike.

Član upravnega odbora Nogometnega kluba Olimpija Peter Božič je pred pol leta, ko so ustoličevali poslednje Olimpijino vodstvo, še uspešno agitiral. Zdaj pa lahko le še s solznimi očmi opazuje pomendrano nogometno institucijo. Čestitamo! Po 60 letih jim jo je uspelo uničiti!

Na komercialni televizijski postaji so Olimpijin polom strnili v treh kadrih. Peter Božič, mestni svetnik LDS, je s hlipajočim glasom besno razlagal:

Pogreb za Bežigradom

“Zmagali sta vaška pamet in vaška politika! Slovenska in ljubljanska politika sta dosegli svoj dolgoletni cilj in uničili nogomet!” Gregor Tomc, profesor na FDV, je molče drugega za drugim nalahno spuščal naslednje liste papirja: “NK Enotnost”... “NK Odred”... “NK Triglav”... “NK Olimpija”... Zadnjega z napisom “MOL” pa je raztrgal. V tretjem kadru se je pojavil glavni frajer v zgodbi, ljubljanski podžupan Slavko Slak, ki mu je kljub izrečenemu obžalovanju očitno prav malo mar za ljubljanski nogomet in 60-letno nogometno tradicijo za Bežigradom. Z nasmeškom in poln samega sebe je želel pomiriti strasti in umiriti žogo: “Odhod Olimpije s prizorišča zagotovo ne pomeni zatona ljubljanskega nogometa. Ne nazadnje je v mestu še 24 nogometnih igrišč.” Nenadoma se mu je žoga, ki jo je želel umiriti, izmaknila – preslabo štopanje. Seveda je tudi tokrat sledil obvezen nasmešek; čisti “fake” (lažna poza), kot bi rekli Američani in smo ga pri MOL vajeni že vse od lažnih obljub o (do)graditvi tako zelenega stadiona.

Nogometni glasovi

Morda se elite ne zavedajo, vendar je nogometna igra vse prej kot edine športna sestavina. V ozadju se namreč prepletajo številni ekonomski, gospodarski, politični in socialni vidiki. Nogomet je torej nadvse po-

memben družbeni dejavnik, njegovo izginotje pa potemtakem pomeni tudi neuravnotežen civilnodružbeni prostor, ki ravnotežje posledično išče v spremembah. Ali mislite, da so lažne obljube o graditvi stadiona, ki jih je nekdanja županja Vika Potočnik na ves glas trosila obljub željnim navijačem pred Magistratom, ki so pred tem s Katancem in njegovimi vitezi vzklikali “Hočemo stadion!”, kaj pomagale? Prav nič! Kmalu zatem je Vika sestopila, njeni naslednici Danica Simšič in njenemu Stadionu, d. o. o., ki bi raje gradil elitne stanovanjske soseske kot športne, niso. Razgreti nogometni glasovi so zavoljo neizpoljenih obljub in alarmantnega klubskega stanja zagotovo pomembno vplivali tudi na razplet jesenskih volitev. Nemara celo odločilno ...

Na pogrebu

Pogreb Olimpije je bil načrtovan na zadnji majski dan, ko je bila na sporedu še zadnja skupščina. Izkazalo pa se je, da je bil tedaj pravzaprav pogreb ljubljanskega nogometa na prvotilgaški ravni, saj tudi NK Ljubljana ni dobil ustrezne tekmovalne licence za naslednjo sezono. Žalostni konec, ko se je 60-letna zgodovina prehitro iztekla v žaro, sta simbolno zazna-

movala zvonjenje iz bližnje cerkve in najabsurdnejši zadnji polog po poslednji prvenstveni tekmi v višini 66.000 tolarjev, ki ga je morala Olimpija v gotovini izplačati prevozniku KAM-BUS. Zadnji predsednik Borut Gaberšek je ob tem podatku slikovito potožil: “Na mrtvem medvedu tudi zajec liže ono stvar!” Ustanova, na katero se je nekoč lepilo vse bleščeče, danes crkuje. Zatorej ob kupu mrhovine niti finančni razvidi niso več to, kar bi bili – ob prevelikih tegobah (dolgovih) se ti nekoč tarča posmeha in začudenja začne celo smiliti. Starih (Schollmayerjevih) dolgov je bilo v višini 125 milijonov tolarjev, novih 25 milijonov, pa še dodatnih 5 (za plače odsluženim igralcem, namesto da bi dali še zadnjo priložnost lastnim mladim kadrom), pridelanih od

novega leta, ko je bilo pravzaprav že jasno, da gre Olimpija nezadržno proti svojemu koncu. Olimpija se je torej, zadolžena do vratu, zadusila.

Olimpijina giljotina

Rabelj da revežu še zadnjo besedo. 19 članov (od 88) zadnje Olimpijine skupščine jo je izkoristilo predvsem za to, da so valili krivdo na druge. Tako je po njihovem mnenju eden glavnih krivcev NZS, ki je Olimpijo v nasprotju z davčnim uradom obravnavala kot pravno naslednico vseh preostalih zadolženih Olimpijinih obvodov (registrirane so namreč Zidarjeva SCT Olimpija, Schollmayerjeva Olimpia, d. o. o., Colaričeva NŠD NK Olimpija) in ji ni dodelila sredstev UEFA v višini 24 milijonov tolarjev. Tudi z delom nekaterih novinarjev in navijačev niso bili zadovoljni, saj naj bi bili le-ti z negativnim (kritičnim) poročanjem in navijanjem odvrčali morebitne pokrovitelje. Predsednik Gaberšek je bil zelo nezadovoljen tudi z nekaterimi člani UO: “Cirila Pucka še nikoli nisem videl! Brankovič, Božič in Juncar pa so prav tako predčasno obupali. Tudi prejšnji predsednik Colarič si očitno ni želel mazati rok in ni priskočil na pomoč.” Podpredsednik SZ Olimpija Peter Žagar je bil nejevoljen zaradi sistema licenciranja in se je vprašal, ali je bila to pravzaprav zmaga UEFA nad njho-

Ljubljanska županja Danica Simšič s svojo funkcijo vodi politični lobi, ki zavira tako graditev stadiona kakor tudi nogometni razcvet v Ljubljani. Neuradno pa poteze v ozadju vlečejo še bolj premeteni botri, ki branijo izključno svoje interese.

vim porazom. "Le nogometna sfera je tako neizprosna do nas. NZS bi morala biti naš zaveznik, ne pa ..." Zaveznik pri neizplačevanju in kritju dolgov? Končno si bo treba naliti čistega vina in nehati metati pesek v oči. Olimpija ni bila sposobna dolgoročnega poslovanja, vse se je delalo stihijsko – z danes na jutri, mladinska vrsta je v največji krizi v vsej zgodovini kluba, v upravnem odboru se šopirijo politiki, odsluženi zanesenjaki, ki jih je že zdavnaj povozil čas. Denar je bil pri Olimpiji v zadnjem obdobju zares sveta vladar. Divji menedžerji (mešetarji) so preplavili garderobe, tajkuni, ki jim je dišalo samo zemljišče ob stadionu, pa so neumorno trkali na vrata in pritiskali od vsepovsod. Tudi z vrha – iz državnih ustanov. Postopek o lastništvu zemljišča, za katerega se poteguje Olimpija, na trgu vrednega med 4 in 5 milijoni evrov, pa še ni pravno močno končan. Kanje in jastrebi so na obubožano Olimpijo torej prežali od vsepovsod. Odgovor direktorja Gaveza na vprašanje, zakaj se v prihodnje klub ne bo smel imenovati Olimpija, pove vse: "Zato, ker se upniki potem lahko takoj obesijo na nas!"

Lobiji proti nogometu

Člani so tudi večkrat ostro kritizirali ravnanje mestne oblasti, ki ji predseduje koalicija SD, LDS, kar je na prvi pogled precej presenetljivo, če vemo, da je bil bežigranski nogomet vseskozi v rokah kontinuitete – združene liste, LDS in prej partije. Tudi Anton Colarič, zadnji predsednik kluba

Dokler je bila v ozadju še možnost graditve poslovnih objektov, je bil ljubljanski poslovnež Jurij Schollmayer z vsem srcem pri Olimpiji, kasneje jo je popihal z dolgom 125 milijov tolarjev.

s polnim mandatom, je iz vrst SD. Bil je celo podžupan. Lobiranja in povezovanja mu ob visoki funkciji zagotovo niso bila tuja. Zarotniško gledano je mestna politika infiltrirala svojega moža in ta je uspešno opravil zadano nalogo: uničenje vodilne nogometne institucije, ki je s svojo 60-letno zgodovino vredna veliko več od vseh tistih 24 Slakovih nogometnih igrišč. Pri tem gre torej za primer podtalnih (gospodarskih, političnih) nečednosti, ki s pomočjo preizkušenih lovč zavoljo uveljavljenih dotokov zavirajo neko panogo. Po Božičevih besedah je politika vseskozi izključno proti nogometu. Državni sekretar Jakob Bednarik naj bi bil delal z vsemi silami proti njemu. "Je predstavnik ljubljanskega gospodarskega lobija, ki ne dopusti razvoja nogometa, ker bi bili potem drugi športi, kot sta rokomet in košarka, v njegovi senci. Športno politiko ima zanesljivo v rokah ta lobi." Velike trgovine in podjetja Mercator,

Ivan Zidar, direktor SCT in nekdanji predsednik NK Olimpija, je s svojim podjetjem tudi solastnik zemljišča, na katerem je Centralni stadion. Skupaj z OKS računata na ugoden denacionalizacijski sklep, po katerem bi lahko pristavila svoj gradbeniški in tudi oblasteljni piskrček.

BTC itn. kreirajo paradržavno športno politiko. Zraven sodi tudi Olimpijski komite Slovenije, ki ga vodi Janez Kocijancič, ki izjemno negativno dela zoper nogomet in je vseskozi zaviral graditev stadiona. Proti nogometu deluje že štirideset let (s portoroskimi sklepi in novo kategorizacijo leta 1976/77, pri kateri je sodeloval Kocijancič, se je po besedah ene največjih Olimpijinih legend Radoslava Bečejca uničila vsa mladinska vrsta), proti njemu je bila tudi njegova stranka ZLSD. Pod tem lobijem delujejo tudi nekateri mediji. OKS je namreč lobi z izjemno finančno, kapitalsko in tudi politično močjo. Podobna lobija sta rokometni (Mercator, Pivovarna Laško) in košarkarski (Pivovarna Union, BTC), ki si nalašč zatiskata oči pred globalnim nogometnim trendom in ne pustita blizu lokalnega.

Bečejac

Glede na to, da bo Olimpija mo-

Vladan Mladenović, nekdanji Olimpijin kapetan in uveljavljen trener, se je zavezal za ustanovitev kriznega štaba. Poleg tega, da zagotovo nima toliko denarja, očitno tudi ne razume, kaj pomeni, da bo klub dejansko nehal delovati v kakršni koli obliki v slovenskem nogometnem prostoru. Morda pa so v ozadju nove igrice člana UO Junkarja, ki je pod imenom NK Bežigrad že prevzel mladinsko vrsto, rad pa bi tudi člansko.

rala začeti s čiste ničle, ji želimo predvsem, da se bodo končno našli ljudje z vizijo oziroma v zarotniškem jeziku rečeno: Naj pridejo v klub tiste lutke, katerih lobiji imajo radi nogomet! Končajmo pa z besedami Radoslava Bečejca (Olimpijin igralec med letoma 1967 in 1971, potem trener mladincev), ki je že pred petimi leti v nekem intervju vizionarsko napovedal Olimpijino prihodnost: "Če bo šlo tako naprej, bo vse propadlo! Najprej se moraš organizirati, imeti moraš lastni kader, trenerskega, vodstvenega in igralskega. Vse Olimpijine sile morajo biti zbrane v Olimpiji! Največji problem je organizacija. Mladinski in članski del bi morala biti tudi ločena. Predvsem finančno. Pomembno je, da se z njimi dela še in še, v naboljših možnih pogojih. Treninzi so eno, tekme nekaj povsem drugega. Mlad igralec se ne bo razvil s sedenjem na klopi. Mlad igralec mora igrati. Mora!" Lovro Kastelic

na kratko

SCHUMACHER ZANIKAL, DA SE BO UPOKOJIL

Sedemkratni svetovni prvak v formuli 1 Michael Schumacher je v pogovoru za nemški časnik Bild zanikal govornice, da se namerava po tej sezoni posloviti od formule

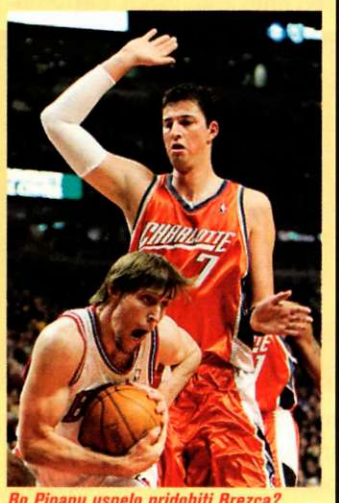
Schumi bo vztrajal.

1. "Sploh ne mislim na upokojevit. Rekel sem, da se bom poslovil, ko bom videl, da se ne morem več kosati z mlajšimi vozniki. Ta čas pa sem mnenja, da lahko to še vedno počnem," je dejal. In dodal: "Sem realist in lahko ocenim svoje zmožnosti bolje kot kdor koli drug."

PIPAN IZBRAL 24 KANDIDATOV

Selektor slovenske moške košarkarske reprezentance Ales Pipan je pretekli teden izbral 24 kandidatov za nastop na evropskem prvenstvu, ki

bo septembra v Srbiji in Črni gori. Na seznamu 24 igralcev, izmed katerih jih bo na koncu izbral petnajst, ki bodo avgusta začeli s pripravami na evropsko prvenstvo, je tudi vseh pet igralcev, ki ta čas igrajo v ameriški NBA. Med njimi je za zdaj najbolj vprašljiv nastop Primoža Brezca, ki je nastop za reprezentanco v nekaterih izjavah kategorično zavrnil (menda je uzaljen, ker na prejšnjih nastopih za reprezentanco ni dobil dovolj minut). Pipan kljub temu upa, da košarkarjeva zavrnitev se ni dokončna, zato naj bi se v teh dneh še enkrat sešel z njim in ga skušal pregovoriti v nastop.

Bo Pipanu uspelo pridobiti Brezca?

V poletje z Bepopom

Se še spominjate, ko smo pred približno dvema desetletjema gledali legendarni slovenski mladinski film Poletje v školjki? Film si je zagotovo vsaj enkrat ogledal vsak Slovenec, z radijskih valov pa je še leta po tem, pravzaprav vsako poletje donela zelo priljubljena pesem Pri-

sluhni školjki. Tem spominom in nostalgiji pa letošnje poletje sledi skupina Bepop. Znana melodija je več kot primerna za poletno pesem, uspešnico, ki bo po vsej verjetnosti letos v novi preobleki znova osvojila radijski eter. V aranžmaju Raaya, s katerim sodelujejo še kar nekaj časa, so pripravili priredbo pesmi Prisluhni školjki, ki jo je davnega leta 1985 prepevala skupina Black & White.

Zblujenci iščejo prenočišče

Zablujena generacija, legendarni punk rock bend iz Idrije, katerega zadnji spot za skladbo Imam vse (režija: Ven Jemersič), še vedno lahko gledate na TV, se te dni odpravlja v studio. Ker so siti turobnih mestnih studiev v Ljubljani ali Novem mestu, so si tokrat izbrali prelepo primorsko vasico, kjer je do-

ma tudi refosk. Odpravili se bodo v studio York v Dekanih, kjer bodo posneli nov komad, ki bo v nasprotju s prejšnjimi del Zblujencev v mal-

ce počasnejšem ritmu, vsekakor pa zaradi tega ne bo izgubil ostrine, ki je značilna za vse njihove komade. Snemanje bo trajalo nekaj dni, ker pa bodo ves denar namenili za studio in producenta Žareta Paka, so se spomnili, da si prek svojih primorskih oboževalk priskrbijo brezplačno spanje (?). Seveda so pripravljene poprijeti tudi za kako domače opravilo, npr. spravilo sena, delo na polju, nabiranje spargljev.

Več kot ljubezen

Romantična komedija Več kot ljubezen se loteva ljubezni na svež in sodoben način, na ovinkasti poti sodobnih medsebojnih odnosov pa nas popelje skozi New York, Los Angeles in San Francisco. Tako kot je tokratna ljubezenska zgodba flirtasto sproščena in emtevejevsko zasanjana, pa ji je na moč podoben tudi izbor pesmi, ki so zaznamovale film. Izbor se začne z nostalgičnim rokovskim preletom začetka 90. let (Third Eye Blind, Smash Mouth, Eagle-Eye Cherry), nadaljujejo ga še nekoliko bolj nostalgični The Cure, potem pa zgodba lahko začne svojo sladko-grenko pot. Dinamiko ji vsekakor dvignejo soulovski Trouble Raya Lamontagneja, Hands Of Time Groove Armade in Look What You've Done zasedbe Jet, medtem ko so Travis, Aqualung in Butch Walker pravi popbiseri, ki pričujoči plošček naredijo nadvse zanimiv.

Upornica se vrača

Sleeping In The Nothing zaznamuje uspešno vrnitev priljubljene notorično-uporniške najstniške zvezdnice Kelly Osbourne. Potem ko se je po uspešnici Changes (duetu z očetom Ozzyjem Osbournom) za nekaj časa odrekla pevski karieri in se poskusila kot igralka v ameriški najstniški drami Life As We Know It, je z novo ploščo vsem dvomljivcem dokazala, da tokratna sprememba glasbenega sloga le ni bila napaka v njeni karieri. Nasprotno, zagotovo lahko rečemo, da je pričujoči izdelek eden zanimivej-

ših in spevnejših popalbumov leta 2005, na njem pa se kar tare nalezljivih in privlačnih pesmi. To niti ni tako nenavadno, če vemo, da je album avtorsko soustvarjala in producirala ta čas ena bolj navdahnjenih glasbenic, Linda (4 Non Blondes) – Perry, ki je k novemu dvigu kariere pomagala tudi Pink, Christini Aguilera in Gwen Stefani. Spretno izdelan in vrhunsko "zlošččen" izdelek je mešanica elektropopa 80. let, rokovskih elementov in različnih produkcijskih prijemov, ki plošči dajejo sladkost, kakršno bo letos zelo težko preseči.

Kmalu videospot

Kocka je padla nate, aktualna uspešnica vedno poletno razpoloženih Kingstonov, je že na vrhovih radijskih glasbenih lestvic po vsej Sloveniji. Pesem, v kateri gostujejo tudi

idrijski "trubači" Putrovke, naj bi v kratkem dobila svojo videorazličico. Ker pa Kingstoni v kombinaciji s Putrovkami nekako niso dovolj, da zadovoljijo visoka merila videorednikov, so se Reno, Dare, Klemen, Zvone in Mik zatekli k preverjeni različici in k sodelovanju povabili privlačne dekliske plesne skupine, ki so se že udeležile naporene avdicije.

Plesna skupina, ki naj bi nastopila v novem videospotu Kocka je padla nate, je tako rekoč že določena, saj je na velikem žuru na Gospodarskem razstavišču, kjer so Kingstoni zabavali letošnje maturante, nove Guinnessove rekorderje v plesanju četvorke, nastopala tudi plesna skupina Viva Brasil Karneval. Beseda je dala be-

sedo, roka je dala roko, novi znanci pa se zdaj dogovarjajo o morebitnem sodelovanju. Oboji se strinjajo, da bo sicer težko uskladiti prenatrpane urnike, a kakšna vrzel se bo že našla.

Radio Ognjišče, Trg Brolo 11, Koper
Zador Šteak

Barčica po morju plava...
... plava v Novigrad.

Med 17. in 24. septembrom bo tam pestra družina. Imeli se bomo fletno. Radio Ognjišče, Kompas Holidays in VI?

Bi šli zraven?
01/2006-111.

Poletje je (skoraj) tu.

Jelinčič, d.o.o.

Zaradi vašega vtisa objektivnosti, drage bralke in bralci, se bom tokrat zadržala in ne bom pisala o Utripu, ki ga je v soboto zvečer, ko je na programu običajni pregled domačih dogodkov minulega tedna, pripravil M(n)ožina. Lahko bi namreč kdo dobil vtis, da sem njegova občudovalka, kar pa zagotovo ni res.

Jože Možina v televizijskem novinarstvu samo izstopa. Tako kot v političnem življenju Slovenije izstopa Zmago Jelinčič, le da v drugo skrajnost. V nedeljo zvečer ga je v Intervjuju gostil Lado Ambrožič.

Naš oče večkrat potarna, da je nad slovenskimi volivci in volivkami obupal že takrat, ko je predsedniški kandidat Ivan Kramberger dobil 20 odstotkov glasov. Jaz sem obupala takrat, ko je Jelinčič na zadnjih predsedniških volitvah dobil več glasov kot dr. France Bučar in več kot dr. France Arhar. In samo če gledamo in upoštevamo takratni volilni izid, si je Jelinčič prislužil enourni pogovor v studiih nacionalne televizije, in to celo v elitnem terminu z nekdanjim prvim človekom informativnega programa.

Zmago se je seveda hvalil. Medtem ko so v LDS tri, celo štiri frakcije in ko v ZLSD ne vedo, ali bi šli k temnordečim ali k roza, so v SNS daleč najboljša ekipa. Uf! Očitno tudi zato, ker je Zmago preprost mož, ki se ne lišpa, ki hodi preprosto oblečen, ki gre z ljudmi v gostilno in ga ni sram spiti kakšnega kozarčka. O, te kozarčke in balončke pa poznamo. Često polnijo časopisne stolpce. V času vlade ZLSD in LDS so ga policisti ustavljali dvakrat mesečno, zdaj, po spremembi oblasti, pa nič več. Kako majhen korak za narod in kako velika sprememba za Zmaga! (Sestrin krohot nam je vsem paral živce.)

Josip Broz Tito je bil tako rekoč Slovenec, zmagovalac druge svetovne vojne in maršal. Zato ima Zmago njegov kip na svojem vrtu. "Ampak s Titovimi slabimi platmi, ki jih je seveda tudi imel, je pač tako kot z zdravili. Tudi ta imajo negativne stranske učinke, ampak pozdravijo telo," se je navduševal Zmago. (Oče je izrekel grdo besedo, ki je povezana z zelo nizkim inteligentnim količnikom.)

Vprašanja voditelja so bila še naprej povsem resna. Kako je pa kaj z vašo mednarodno dejavnostjo? Obisk pri Sadamu Huseinu na primer? "O, Evropa zelo ceni moja potovanja," se je odrezal gost. In ostal smrtno resen. (Mama je z likalnikom prežgala očetovo najljubšo srajco.)

RTV je treba spucati, je napovedoval Zmago. "Ima 2000 zaposlenih na dva milijona prebivalcev, pa še 900 honorarcev." Opla! Moja tema. "Edino kar je stalnica na RTV, je naročnina, ki jo vsi plačujemo. Program pa ni vreden piškavega oreha." No ja, no ja, tako hudo pa vendarle ni. Ampak zdaj preseneti Ambrožič, ne Zmago. "Najina oddaja je slepo črevo tega programa!" zatrdi Ambrožič. In za nameček politiku Zmagu še razloži, da so na televiziji novinarji in uredniki politikom pomagali, da so prišli na oblast, zdaj ko so na oblasti, pa RTV nenehno kritizirajo! Ja, to je pa hudič, če novinarji od politikov pričakujejo hvaležnost. To pomeni, da so svoje delo narobe razumeli in da so narobe razumeli tudi bistvo politike. Naloga novinarstva pač ni, da nekoga spravljajo na oblast, tako kot ni naloga politikov, da ujčkajo nacionalni medij. Če bi morali biti zdaj še gledalci hvaležni nacionalki, ker je Jelinčiča pomagala spraviti do parlamenta, potem naj jo koklja brčne. Je vsaj politikom ne bo treba.

Manična gledalka

horoskop

Dvojčka (22. maj – 21. junij)

Dogodki se včasih odvijajo s svetlobno hitrostjo. Čeprav veste, kaj se dogaja, včasih ne morete vsega dohajati. V četrtek se izogibajte vsemu, kar bi vas lahko privedlo do nesporazumov. Imeli boste srečo.

Rak (22. junij – 21. julij)

Na začetku tedna boste imeli toliko energije, da ne boste vedeli kam z njo. Zdelo se bo, da bi ljudje lahko na vas preklapljali električne aparate ... V sredo bi bilo bolje, če bi nekaj pustili neizgovorjenega.

Lev (22. julij – 21. avgust)

Ne obremenjujte se preveč, saj bo vse tako, kot je treba. Popoln neznanec vam bo ponudil pomoč v kočljivi situaciji. Poskusite biti iznajdljivi in zadovoljni s tem, kar vam je na razpolago, in nič vam ne bo manjkalo.

Devica (22. avgust – 21. september)

Dva odnosa, ki sta za vaše življenje zelo pomembna, se bosta na neki način spremenila tako, da nikakor ne boste mogli biti več zadovoljni. Poletje, ki prihaja, vas navdaja z veseljem, ki mu ne bo videti konca.

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Ne morete si privoščiti, da bi sredi belega dne sanjarili o svojih romantičnih doživetjih. Veliko preveč odgovorno delo imate, zato se poskusite osrediniti na tisto, kar je tisti trenutek zares pomembno. Srečno!

Škorpjon (23. oktober – 21. november)

Čas je, da potegnute svoje skrite talente na plano. Veliko bogatejšo domišljijo imate, kot si lahko mislite, in ste celo nekaj umetnika. Nova romanca bo lahko zelo dobro vplivala na vas. Bodite predvsem čim bolj fleksibilni.

Strelec (22. november – 20. december)

V tem tednu boste začeli bolj počasi in mogoče boste to kasneje obžalovali. Vendar pa je v tem trenutku najpomembnejše to, da se ne bi ustavili in stagnirali. Bodite prepričani, da vam bo šlo odlično.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Ni vam treba nenehno viseti na telefonu. Okoli sebe imate ogromno ljudi, ki bi se z vami radi pogovarjali v živo in ki hrepenijo po vaši bližini. Ne zavržite tega, kar se vam ponuja prav pred nosom. Poskrbite za lep konec tedna.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Nekaj ste si želeli kupiti, vendar tega ne boste storili, ker si tega ne morete privoščiti. Mogoče boste kmalu prišli do pametnejše ugotovitve. Svojemu denarju boste dali večjo vrednost, če ga boste vložili v sklad.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Dovolj je tega, da si tako strašno očitata, čas je, da začnete s sabo dobro ravnati. V petek se boste vrnili v svet, ki ga poznate in ga imate radi. Konec tedna bo čudovit, ko boste opazovali vrvenje življenja okoli sebe.

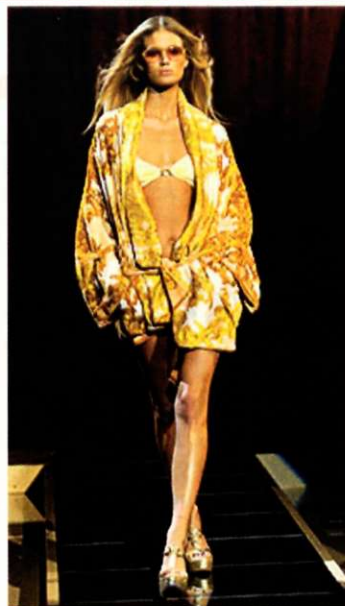
Oven (21. marec – 20. april)

V začetku tega tedna bodo vaše sanje svetle in živahne. Nekaj vam sporočajo, toda sporočilo je hudo nejasno. Kaj ste počeli zadnje dni, da imate zdaj tako divje sanje? Načrtujte preživeti konec tedna doma.

Bik (21. april – 21. maj)

Stvar je v tem, da obstaja cel kup ljudi, ki bi lahko govorili o tem. Vaši prijatelji so čudoviti ljudje, ki svoje delo opravljajo že dovolj dolgo, da vedo, kako je treba s stvarmi ravnati.

modne novičke

Coco Chanel je vedno trdila, da moda ni umetnost, temveč samo težko in predano delo. Tokrat se predstavlja z razstavo z naslovom "Chanel", ki je na ogled v newyorškem muzeju Metropolitan. Ne glede na mnenje oblikovalke je njeno in delo njenega naslednika Karla Lagerfelda postavljeno na visoko umetniško raven. Odnos muzeja do mode kot enega izmed aspektov moderne umetnosti, ni niti nov niti napačen, saj se pri izboru opirajo na profesionalne in umetniške in ne na komercialne vzvode.

Modna hiša **Gucci** je svojega oblikovalca Toma Forda zamenjala s timom lastnih modnih oblikovalcev. Alessandra Facchinetti bo tako zadolžena za žensko linijo, medtem ko je John Ray prevzel moško. Frida Gianni pa bo odredila dizajn modnih dodatkov. Stefano Pilati, desna roka Toma Forda pri YSL, bo kolega zamenjal na prav tem položaju. Prav Tom Ford in DeSole sta hišo Gucci rešila pred bankrotom in ji približovala status tretje največje modne blagovne znamke na svetu.

Japonski modni oblikovalec **Yohji Yamamoto** bo prihodnji mesec na največjem modnem sejmu za moške v italijanskih Firencih predstavil novo moško kolekcijo, poimenovano Y. Po besedah oblikovalca bo nova linija oblikovana zelo modno in tako, da bo ugodila okusu poslovnega moškega. Bo izjemna kombinacija edinstvenega kroja, kreativne osebnosti Yohjija Yamamota in znamke "Made in Italy".

Morske sirene

Letošnja moda je pisana na kožo prav vsem okusom. To je potrdila s široko paleto kopalk, saj so nove kolekcije v vseh slogih in tudi za najpetičnejše.

Izbira kopalk, japonk in tunik ostaja osebna izbira. Ne glede na to, ali si omislite kopalni kostim v umirjenih barvah zemlje ali pa v kri-

delnih kopalk so preproste in odkrivajo več, kot pokrivajo. Hrbet je odprt vse do zadnjice. S sprednje strani so kopalke rezane ravno ali pa so rezi prepuščeni domišljiji njihovih ustvarjalcev ter med seboj povezani s tankimi vrvicami. Novi modni trendi pri enodelnih kopalkah zapovedujejo tanke naramnice, debele so absolutno prepovedane! Moda je popustljivejša pri dvodelnih kopal-

črtami in grafičnimi vzorci in motivi. Vse več pozornosti je namenjene spremljevalnim oblačilcem za plažo. Že nekaj sezon modnemu paru se pridružile tunike in ogrinjala. Materiali so primerni letnemu času – prozorni, tanki, nežni ali bombažni. Ni nujno, da sta vzorec in barva vrhnjega oblačila enaka kot kopalke, saj boste s kombinacijo nasprotujočih si barv ali vzorcev dali vedeti, da imate svoj slog. Najbolj drzne boste poleg obule pisane japonke, ki se bodo nato zvečer izvrstno podale k črni oblekici. Za bolj umirjene so letošnje poletje na razpolago preprosti kroji in barve zemlje, med katerimi najbolj izstopata rjava in bež. Ženskost je ujeta v zlato barvo.

Monika Maljevič

Christian Dior

Stella McCartney

čeh, boste v koraku z modo. Obe ta se nam vroče in pisano poletje!

Z letošnjo modno sezono so se vrnile enodelne kopalke, ki počasi izpodrivajo v preteklih sezonah priljubljene bikinke. Nove linije eno-

kah, saj pri njih dopušča tudi nekoliko debelejša naramnice. Med modnimi poletnimi barvami in vzorci ne izstopa nobena, saj so modne vse barve od najbolj umirjenih do najbolj kričeh, kombinirane s

V POLETJE S ŠTAJERSKIM VALOM!

S številnimi slovenskimi zabavnimi in narodno-zabavnimi ansambli!

Sproščena zabava na dveh prizoriščih!

V soboto, 18. junija, od 17. ure v Šmarju pri Jelšah!

Narodnih organov: Pridobitnik val d.o.o., Šmarja pri Jelšah, Adnanov trg 21, 3240 Šmarja pri Jelšah

28 založb in skoraj 400 knjižnih naslovov

KNJIŽNI KLUB
Samorog

Velike misli,
dogodki in osebnosti preteklosti,
žive teme sedanjosti,
literarni junaki in njihove zgodbe,
pesniške širine duha in
pravljica obzorja sveta.

Kot član kluba nimate nobenih obveznosti v klubu

Knjižni klub Samorog, Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana, telefon: 01 433 43 06,
e-pošta: knjizni.klub@samorog.com, spleti: www.samorog.com

DEMOKRACIJA		SESTAVIL: MIRAN ERCEG	GESLO	NIZOZEMSKI SLIKAR (GERARD VAN VAN)	AMERIŠKI FILMSKI REŽISER BROWNING	POLET. ZANOS	PRISTANIŠČE V ITALIJI	DEMOKRACIJA
		VRSTA PTICE PISANA ŽOLNA						ADRESA
		ŽABICA, RASTLINA ZAJČEK						
		REČICA V PREKMURJU						
		NOVO MESTO			ORGAN ZA VOHANJE NAPUŠČ PRISTRESEK			
		TIBETANSKO GOVEDO				RAJKO LOTRIČ		
		UKRIVLJENA HRBTENICA				RAJKO KORITNIK		
DEMOKRACIJA	LOJZE ROZMAN	JEZIKAVA ŽENSKA	MOŠKI, KI KAJ UPORABLJA	DNEVNI METULJ (IZ ČRK BLINE)	OSEBNI ZAJMEK	MITO TREFALT	GALIJ BRITANSKI IGRALEC	REKA SKOZI FIRENCE PREBIVALEC IRSKO
	BOLGARSKI SKLADATELJ							
	KRAJ V ITALIJI, SZ. OD OPCIJ						KRALJ ŽIVALI	REDKO ŽENSKO IME
DEMOKRACIJA	FR. KNJIŽ (EMILE)					OKRASNI OBROČ		ODSTRANJE- VANJE SNEGA
	VELIKAN ORJAK					LUKA TURKU		PREVOZNA LADJA ZA TEKOČA GORIVA
	NOVOZ. SOPRANISTKA TEKANAWA				ANDREJ HIENG		TUR. POLITIK BULENT IGRALEC SEVER	
	ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI				ANGL. PEVKA (KATE)			ZNANOST TEMNI DEL DNEVA
	ŽELODČNI ENCIM (IZ ČRK BAL)			OLIKA LEPO VEDENJE OČE				INDU- STRIJSKA RASTLINA
	PASTIR OVNOV					REKA V ITALIJI (IZ ČRK AVTO)		PRIPADNIK INKOV EDUARD BENEŠ
	ANTIČNO LJUDSTVO V RUSIJI					ŠTETJE ZA ENAKO		
DEMOKRACIJA	AFRIŠKA JEZIKOVNA SKUPINA					KEMIJSKI ZNAK ZA RENIJ		KEMIJSKI ZNAK ZA ERBIJ
								NEMŠKI ZOOLOG KARL ERNST

rešitev prejšnje križanke

DARILO, OVITEK, LETALO,
NN, ČAP, JIMA, RAJANJE,
ASTOR, OPAT, AL,
STANARINA, ERRI,
PASTERNAK, MAMA, ARTO,
TLAKA, RAA, KORD,
ATONA, AST, RJA, RIBIČ,
GEUŠI, DEBAKEL, ULRİK,
ANIMATOR, SAAR, OČE, TT

nagrajenci 21. številke

- 1. nagrada: MILENKO PEGAN,**
Pinka Tomaziča 40, 5000
Nova Gorica
- 2. nagrada: PAVEL PUŠNIK,**
Ob gozdu 17, 2382 Mislinja
- 3. nagrada: MAUKO GUSTAV,**
Goriška 2, 2000 Maribor

Dobitnikom čestitamo in jih hkrati prosimo,
da nam pošljejo svojo davčno številko.

nagrade

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 7.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 3.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog

Nagradno križanko izrežite in najpozneje do
16. 6. 2005 pošljite na naš naslov:
Demokracija, p.p. 4315, 1001 Ljubljana,
s pripisom "Nagradna križanka".

včeraj, danes, jutri...

- **6. 6. 1799** se je rodil ruski pesnik Aleksander Sergejevič Puškin.
- **6. 6. 1886** se je v Trstu rodil Edvard Rusjan, prvi slovenski letalec.
- **7. 6. 1811** se je rodil James Young Simpson, ki je v prakso kot tretji anestetik uvedel kloroform.
- **7. 6. 1914** so po trintridesetih letih odprli Panamski prekop, ki je povezal Atlantski in Tihi ocean.
- **7. 6. 1925** je bil v Ljubljani prvi kongres slovenskih krščanskih socialistov. Predsedoval mu je starosta krščanskosocialističnega delavstva Jože Gostinčar.
- **7. 6. 1941** so Nemci iz Slovenske Bistrice v Srbijo odpeljali prvi transport štajerskih Slovencev. V Sloveniji je to spominski dan slovenskih izgnancev.
- **8. 6. 1986** so za novega avstrijskega predsednika izvolili nekdanjega generalnega sekretarja Združenih narodov Kurta Waldheima.
- **9. 6. 1508** se je na Raščici rodil utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika in pisec prve slovenske knjige Primož Trubar.
- **9. 6. 1672** se je rodil ruski car Peter I. Veliki. Ko je bil na Nizozemskem, je videl dvorjana, ki je vsak dan nosil drugo obleko. Stvar je komentiral z besedami: "Tako se vidi, da tisti gospod ni zadovoljen s svojim krojačem."
- **9. 6. 1781** se je rodil izumitelj lokomotive, Anglež George Stephenson.
- **9. 6. 1990** je Društvo slovenskih pisateljev s sklepom na občnem zboru formalno izstopilo iz Zveze književnikov Jugoslavije.
- **10. 6. 323 pr. Kr.** je umrl makedonski vladar Aleksander Veliki. Ko so mu povedali, da perzijski kralj Darej pripravlja veliko vojsko za boj proti njemu, je odgovoril: "Volk se ne vznemirja zaradi velike črede."
- **10. 6. 1876** se je v Koracih pri Ljutomeru rodil pravnik, politik in publicist Vekoslav Kukovec. V narodni vladi 1918 je bil zadolžen za finance.
- **10. 6. 1935** je v New Yorku nastalo prvo društvo anonimnih alkoholikov.
- **11. 6. 1881** se je v Potoku pri Nazarjah rodil slovenski slikar, risar in ilustrator Fran Tratnik. Bil je prvi, ki je pokazal slovenskemu slikarstvu pot v ekspresionizem.
- **12. 6. 1828** se je v Ljubljani rodila slovenska pesnica in pisateljica Luiza Pesjakova.
- **12. 6. 1854** se je v Železnikih rodil zgodovinar in politik Anton Koblar.
- **12. 6. 1867** je bila sklenjena pogodba, s katero je Avstrija priznala Madžarski pravico do lastnega parlamenta in ustave. Tako je nastala država Avstro-Ogrska.

pogled nazaj

(od 6. 6. do 13. 6.)

Rimske vestalke

V Rimu so vsako leto od **7. do 15. junija** vsak dan odprli vrata templja boginje ognjišča Veste. V tem času so lahko vanj vstopile bosonoge poročene ženske.

Pomanjkanje preprostih načinov za priziganje ognja je zgodnjemu rimsko družbo prisililo k varovanju ognja v javnih in zasebnih ognjiščih. Zato je bila boginja ognjišča Vesta zelo pomembna in so jo častili na javnih mestih in v zasebnih hišah, kjer so ji posvečali hišne oltarje. Njeno svetišče je bilo navadno okrogla stavba, ki je simbolizirala ognjišče. Tempelj na forumu je izhajal iz začetkov Rima. V njem je gorel večni ogenj, varovale pa so ga svečenice vestalke. Izbirali so jih iz boljših družin, služiti pa so začele s sedmimi leti. Po tridesetih letih so lahko opustile službo in se poročile.

Svečenice so morale paziti, da večni ogenj v svetišču ni ugasnil. Če se je to zgodilo po krivdi vestalke, jo je pontifex maximus (najvišji svečenik) prebičal, potem pa so morale vestalke spet prižgati ogenj, vendar samo s pomočjo sonca. Vezala jih je tudi zaobljuba devištva, tisto, ki jo je prelomila, so živo zakopali.

Anton Breclj

V Žapužah v Ajdovščini se je **9. junija 1875** rodil zdravnik, politični delavec in publicist Anton Breclj. V prvi slovenski narodni vladi leta 1918 je vodil oddelek za zdravstvo. Kot dijak in študent je sodeloval v katoliškem gibanju. V letih 1903–1916 je živel v Gorici. Bil je predsednik goriške Krščansko-socialne zveze. Ustanovil je društvo Lasten dom, ki je skrbelo za graditev delavskih stanovanj.

Od leta 1920 je živel v Ljubljani in po letu 1922 deloval kot zasebni zdravnik za otroške in notranje bolezni. Uveljavil se je kot zdravstveni pisec zlasti del o jetiki, zdravstvenih razmerah na Slovenskem in o socialni medicini. Njegovo publicistično delovanje je seglo tudi na politično in kulturno področje. Od 1927 je skupaj s somišljeniki v SLS nasprotoval Koroščevi politiki povezovanja s srbskimi radikali. Breclj-Stanovnikova skupina je kot Stara SLS 1937–1938 nehala sodelovati v slovenski JRZ (Jugoslovanski radikalni zajednici). Med NOB se je vključil v OF.

Bohinjski sir

Na Jesenicah se je **12. junija 1832** rodil slovenski duhovnik, strokovnjak za planinsko gospodarjenje Janez Mesar. Bohinjci se imajo za svoj znameniti bohinjski sir zahvaliti njemu. Janez Mesar je bil 30 let župnik v Bohinjski Bistrici. Zaradi gospodarskih potreb prebivalstva je vstopil tudi v politiko in je bil od leta 1891 do smrti poslanec v kranjskem deželnem zboru.

Zelo dobro je poznal stiske tamkajšnjih kmetov. V iskanju poti za izboljšanje njihovih gospodarskih razmer je našel enega od izhodov v sirarstvu in znal pri tem izkoristiti tudi pomoč dunajske vlade. Leta 1873 je z njeno pomočjo potoval v Švico, kjer je raziskoval tamkajšnje sirarstvo in iskal način, kako bi ga prenesel v domače kraje.

Naslednje leto je ustanovil sirarsko zadružno za Bohinjsko Bistrico, Bitnje in Lependence. Kmalu so ji sledile še druge. Prvi učitelji sirarstva so se izučili na Tolmin-

skem, kjer so imeli švicarskega učitelja. Ta je prišel pomagat tudi Mesarju in tako so se tu uveljavile švicarske metode sirarjenja. Leta 1876 so imeli v Bohinju že štiri učitelje sirarjenja na švicarski način.

Razmah sirarstva je za seboj potegnil tudi širitev živinoreje. V dogovoru s Kranjsko kmetijsko družbo je Mesar širil sirarstvo tudi na kamniško, vipavsko in snežniško območje. Tudi tam so po njegovi zaslugi ustanavljali mlekarne zadruge.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridruzuje pravico do krajsanja pisem, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

Imenovanje ravnateljev

Prah, ki ga dviga glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj ob tem, ko minister Zver ni dal soglasja k imenovanju ravnateljice v osnovni šoli Beltinci, ni le odveč, ampak je preprosto sprenevedanje in uspešno netenje strasti. Gospod Štrukelj se ni nikoli oglasil, ko minister Gaber v zadnjih 15 mesecih svojega mandata v 19 primerih ni dal soglasja, takoj pa je vzrojil, ko se je novi vladi zgodilo, da na neki šoli ravnateljica ne ustreza oziroma so njene reference za nadaljevanje funkcije prešibke. Izgovori na soglasja v kolektivu so milo rečeno smešni, saj noben kolektiv ne bo dal soglasja kolegu, ki bo vnesel drugačen red od tistega, ki so ga javni in je "utečen". Ljudje preprosto ne marajo sprememb, še posebej to velja za učitelje in toliko bolj za kolektive, ki so pretežno feminizirani. To pa ni edini vzrok, ki botruje soglasju kolektivov. Tu je še servilnost za zaposlitev brez ustrezne izobrazbe, in brž ko je na neki šoli več takšnih, tem večja je podpora ravnatelju. Pristojem se socialni moment usmiljenja do lenih učiteljev, ki se jim ne ljubi doštudirati, in vsa stroka gre po zlu. Na tem mestu naj bi se gospod Štrukelj zamislil in povzdignil svoj glas.

Ločevati moramo dva načina imenovanja ravnateljev: reelekcijo kot nadaljevanje mandata dotedanjega ravnatelja in novo imenovanje. Največje anomalije se dogajajo pri reelekcijah, saj nekdo, ki sede na ravnateljski stol, tam skoraj praviloma ostane do upokojitve. Kot da je rav-

natelj poklic! Pred leti so se zavzemali celo za trajni mandat. Na tem mestu bi bilo treba vnesti nekaj higijene in nekaj vsebine. Kadar gre za novo imenovanje, bi moralo biti vsakomur jasno, da priljubljenost v kolektivu ne vzdrži in ne odtehta strokovne usposobljenosti oziroma izkušenj. Tudi pogoji, ki jih ta čas določa ZOFVI, niso merilo sposobnosti za vodenje vzgojno-izobraževalnega zavoda. Pogojevanje z nazivom je s strokovne plati popolnoma zgrešena zadeva, saj pridobitev naziva izhaja iz povsem drugih kategorij, kot pa so tiste, s katerimi se ravnatelj srečuje. Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive (Ur. list RS, št. 54/2002) je popolnoma neevropski, saj v vsakem pogledu razvrednoti znanja, ki jih je pedagoški delavec pridobil najprej na univerzi, nato pa jih je z izkušnjami oblikoval v razredu. Še posebej je treba imeti pred očmi dejstvo, da pedagoško delo ni teorija uravnilovk ter tehtanje priznaj in pohval, temveč gre za procesno oblikovanje vzgoje in izobraževanja mladostnikov, kar je edino merljivo le z drugim dejstvom, to je široko razgledan in uspešen učenec, dijak, študent. Če bi obstoječi sistem deloval v pravi smeri, bi ne bilo nobenih dilem z odpravljanjem tega in onega ter razmišljanjem o takih ali drugačnih novostih. Tako pa gre za nevzdržno stanje, ki je nastajalo zadnjih 12 let, in kolikor želimo postati primerljivi z evropskimi državami, moramo sprejeti drugačne pozicije, pri tem pa tudi drugačen pristop, seveda z veliko mero premišljene postopnosti.

Prav noben sindikat nima mandata za dajanje sugestij pri imenovanju ravnateljev s pozicij, kot se je tega lotil gospod Štrukelj. Predpostavimo logiko, ki jo zahteva sama organizacija vzgoje in izobraževanja. Država predpisuje obvezno (8- oziroma 9-letno) osnovno šolanje. Imamo torej državno šolo, ki jo izvaja izvršilna veja oblasti, se pravi vlada oziroma ministrstvo. Za zagotavljanje programa, ki je sprejet in uzakonjen,

si mora minister zagotoviti ekipo, ki bo delovala tako, kot je v svojem programu določila in sprejela vlada. Šolski sistem, ki ga je zastavil prejšnji minister, ni nedotakljiv, zabetoniran in večer. Dragi gospod Štrukelj, takšne dogme smo 16 let po padcu berlinskega zidu tudi pri nas dolžni pozabiti. Še enkrat, ravnatelj ni poklic, ampak je funkcija, za katero je treba izpolnjevati določene pogoje, in vi to zelo dobro veste. Dovolj dolgo tudi spremljam vaše delo glavnega tajnika SVIZ, pri čemer ste mnogokrat dokazali, da vam poznavanje pedagoškega dela ni tuje. Toda tokrat ste šli vendarle dlje, kot to dovoljuje korektnost, objektivnost in vaše pristojnosti. Priljubljenost v nekem kolektivu ni in ne more biti pogoj za funkcijo, ker preprosto kolektiv ni sam sebi namenjen, temveč mora izpolnjevati tiste naloge, ki so z zakonom in drugimi akti za delovanje javne šole določene. Za primerjavo naj samo hipotetično vprašam: v katerem podjetju pa so že delavci izbrali direktorja? Morda v nekem drugem času, v drugem sistemu ... Priljubljenost oziroma pozitivno mnenje kolektiva tudi ni porok za usposobljenost nekoga, da opravlja delo menedžerja, pedagoškega vodje in koordinatorja strokovnega dela, poleg tega pa še pozna postopke, ki jih v funkciji ravnatelja mora obvladati. Šola za ravnatelje daje premalo; je samo delček teorije, v praksi so stvari bistveno drugačne in to ve vsak ravnatelj v slovenskih šolah.

Zatorej, spoštovani gospod Štrukelj, prepustite ministru, da odloča o stvareh, ki sodijo v njegovo pristojnost, kakor ste to počeli v času prejšnje vlade. Naj vas politična kompatibilnost ravnateljev nikar ne skrbi, saj učne vsebine niso prav nič odvisne od ravnateljev, kakor to niso bile doslej, in to je jasno tudi vam. Če pa je kje treba koga zamenjati, ker njegove reference niso ugodne v drugih kvalitetah (širina znanj, sposobnosti, ki jih v tistem okolju potrebuje, pa jih ne zmore ali nima, poznavanje še česa več, kot je učitelje-

vanje, predvsem pa nima vizije), je to povsem normalno. Ravnatelji se bodo prej ali slej morali srečati z dejstvom, da njihova funkcija ne bo več odvisna od dosežkov iz preteklosti, ampak bo bistvo njihovega dela vizija in program, ki ga bodo morali predstaviti za vsak mandat posebej. Okostenelost in nefleksibilnost v tej funkciji je, vsaj upam, že preteklost, kajti šolski sistem je živ organizem, ki zahteva enako dinamiko kot vsi sistemi, ki jim je namenjen; še več, šolski sistem bi moral biti korak pred drugimi in to bi bil porok za skladnejši razvoj drugih segmentov celotnega korpusa države.

Januš Rasiewicz, Žalec

Kdo štiti Mitjo Ribičiča?

Končno se je za tisoče ljudi, ki so jim po drugi svetovni vojni brez sodbe pobili na tisoče svojcev, našel pošten pristop s strani policije in tožilstva k razkritju storjenih zločinov. Po pisanju gospoda Alberta Svetine, ki je najbolj verodostojna priča tega, kar je storil g. Ribičič, gre za največjo zločinsko dejavnost. Čudim se le, da to zločinsko dejavnost štiti zagovornik demokracije in borec proti nesvobodi dr. France Bučar. Za vse druge, razne odvetnike, ki imajo zaščito pri komunistih in ki so prevzeli druga imena, se ne čudim. Še zlasti ne za g. Ljuba Bavcona, še bolj pa se čudim temu, kako je mogel odvetnik Čeferin prevzeti obrambo takega primera, saj sem menil, da pošteno brani pravico ljudi. Spričo tega bo zagotovo izgubil del ugleda, saj s tem brani samo velike zločince in kriminalce.

Jožef Zemljčič, Škofja Loka

Ribičičev učenec

Skozi čas se potrjuje rek, da ima (tudi zgodovinska) laž kratke noge. Glede na javnosti čedalje prepoznavnejšo zločinsko, kriminalno pretek-

»lost komunističnih "osvoboditeljev" in njihovih današnjih vazalov, katerih krvavo rdečo barvo je treba raziskati tako sodno kot zgodovinsko (iz ankete POP-TV v oddaji Trenja je to mnenje ustavne večine prebivalcev RS), kar ob razkritju zadnjih zgodovinskih dokumentov o slovenskih naročnikih povojnega klanja in registrih zapornikov sicer v globoki duševni razdvojenosti javno priznava, tudi najbolj ortodoksni zagovorniki "tekovin" komunistične revolucije iz partijsko organiziranega idejno enoumnega znanstvenega lobija (Vlado Mihelj, Miha Kovač, Božo Repe, Zdenka Cerar), je mnogim povsem razumljivo, katere obrti se je priučil Milan Kučan, zadnji predsednik CK ZKS – to je naslednice zločinske Ozne, ko je v kamero POP-TV prostodušno izjavil, da se je – v času, ko sta delovala skupaj – od Mitje Ribičiča veliko naučil.

Franc Trunk, Lucija

Kdo ponareja zgodovino?

Ko ortodoksni komunisti in njihovi sopotniki, zbrani v organizaciji komunističnih borcev, kričijo, češ da nekateri ponarejajo zgodovino, je treba reči, da je njihova ugotovitev pravilna, a hkrati odločno povedati, da morajo ugotovitev in svoj protest nasloviti na pravi naslov. Res je, da KP že polnih šest desetletij grobo pači zgodovino s knjigami in šolskimi učbeniki, saj so jih morali partiji podrejeni "zgodovinarji" pisati izključno po partijskem diktatu. S svojo lažno, izkrivljeno, popačeno in partijskim interesom prikrojeno zgodovino so dolga desetletja poneumljali in zastrupljali slovenski narod – posebno še naš mladi rod, ki polpretekle zgodovine iz lastnih izkušenj ne pozna.

RADIO
96,4 MHz
Slovenske gorice

Tig osvobodilce 5, 2230 Ljubljana, tel: 02/729 02 20, 720 73 24, fax: 02/720 73 22
ELEKTRONSKA POŠTA: radio@radio-rsg.si, INTERNET STRAN: www.radio-rsg.si

Dokler so "motorji" vsakovrstne propagande brezhibno delovali, ko je bila komunistična strahovlada na višku svoje moči in je vsak dvom o nepristranosti zgodovinskega pomenil kaznivo dejanje in kazenski pregon z vsemi represalijami, ki so sledile, je to šlo; ko pa so ti siloviti "pogonski motorji" nasilja nad resnico končno "pregoreli" tudi v Sloveniji, se je njihova pristranska, izkrivljena, popačena, namišljena in lažna zgodovina sesula. In nastala je praznina, ki jo je treba zapolniti z objektivno zgodovinsko resnico.

Eden takih ponaredkov zgodovine je slavospev 27. aprila kot ustanovnemu dnevu OF, preimenovanemu v dan upora. Tako prvo kot drugo je mitologija, hoten in načrten ponaredek zgodovine. Kot je iz dokumentov znano, ni bila 27. aprila 1941 ustanovljena nikakršna OF, ampak je bila dan prej, to je 26. aprila, v Ljubljani, v Vidmarjevi vili pod Rožnikom, s strani skromnega števila partijcev ustanovljena Protiimperialistična fronta, in sicer proti anglo-ameriški imperializmu in ne proti nacističnemu okupatorju. Dokazano je, da so tudi slovenski komunisti odobraval pakt prijateljstva med Hitlerjevimi nacisti in Stalinovimi boljševiki. Iz tega je razvidno, da je tudi drugo ime – dan upora proti okupatorju – izmišljeno in zgodovinsko lažno.

Zaman se predsednik komunističnih borcev "NOB" Janez Stanov-

nik trudi, da bi podaljšal že itak predolgo obdobje lažne zgodovine. Zgodovina namreč ni ideologija, ni mitologija, tudi ne politologija! Zgodovina je veda, je znanost, ki izpisuje in izrisuje dogodke v vsej avtentični resničnosti in je kot taka tudi učiteljica življenja, kot pravi latinski pregovor. Zato ni čudno, ampak povsem normalno in logično, da so se partijski zgodovinarji uštelili in da se njihovim nalogodajalcem račun ni izšel. Zgodovine pač ne morejo prelisčiti niti najmočnejše in tiranske vladavine in ne krivični ideološki sistemi, kajti resnica prej ali slej pride na dan.

Ivan Glušič, Mozirje

Nekulturna "kulturnica"

LDS bi se morala v dno srca sramovati svoje poslanke Majde Širca, nekdanje uslužbenke kulturnega ministrstva. K njeni "kulturni" dejavnosti sodi med drugim podoba brezjanske Matere božje s podgano v naročju. Nad nečloveško skrunitvijo te podobe se ne zgraža samo slovenski narod, ki se množično in z globokim spoštovanjem in zaupanjem zateka k njej, zgražajo se tudi verniki iz tujine, ki radi prihajajo v Slovenijo in pri tem vselej obišejo Brezje. Seveda za vse to krivijo "kulturništvo" naše države. Prijatelji iz tujine se nad tem močno zgražajo. Seveda jim povemo resnico, da tega ni kriva naša država, temveč le

radio cerčno
ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

Ropova stranka s svojimi poslanci, med katere sodi g. Majda Širca, "kulturnica", kot se nam je predstavila.

Pesnik France Prešeren je s svojimi deli naš mali narod uvrstil med velike kulturne narode in se zato lahko pristevalo mednje vse do leta 1952, ko so zločinci z bencinom polili njegovega narodnozavednega, strpnega bratranca, hudega sladkornega bolnika Antona Vovka in ga s tem pahnili v prezgodnjo smrt. O njegovem trpljenju bere ves svet, tako kot velik del sveta časti brezjansko podobo. Za podgane pa vemo, kam sodijo.

Davkopllačevalci se sprašujemo, koliko časa bomo še plačevali take poslance oziroma poslanke, kakršna je nekdanja ne-kulturnica Majda Širca.

Jožica Titan-Bačnik, Ljubljana

"Krepi se kult Karantanije"

Prah, ki so ga dvignile izjave zgodovinarjev sredi aprila in reakcije nanjo, se je že polegel. Sedaj bi bil čas, da opozorimo na stavek iz omenjene izjave: "Tako se znova krepi kult Karantanije." Ta stavek je posledica odklonilnega odnosa, ki ga ima precejšen del slovenskih intelektualcev do slovenskega naroda. To je lani izrazil Slavoj Žižek, ki je za Mladino dejal, da mu tri minute dobrega filma pomenijo več kot usoda Slovenije. Žižek seveda ni osamljen primer. Iztok Saksida je na primer v svoji knjigi Arheologi, naši davni predniki uvodoma zapisal: "... je prava mora, res, če si se prisiljen roditi v tako prilehnem in mračnejšem jeziku, kot je slovenščina."

Značilno za nas, Slovence, je avtodestruktivno čutenje, ki se je razvil v stoletjih našega podložniškega bivanja "v Evropi". Tudi marksistična zgodovinska teorija, po kateri je bila vsa preteklost samo razredni

ALPSKI VAL
RADIO KOBARID

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

boj, je v desetletjih socialističnega izobraževanja v Sloveniji pustila sledove. Še posebej ni bila prijazna do pojma narod. Tudi današnji slovenski zgodovinarji niso.

Tako dojemanje naše zgodovine je seveda kot naročeno s strani avstrijskih zgodovinarjev. V nobenem avstrijskem besedilu, kjer je govor o srednjeveški Koroški, nisem še zasledil besede Slovenec. Ob vratih cerkvice na Lurnskem polju pri Špitalu, kjer je bila leta 772 bitka med poganskimi Slovenci in Bavarci, lahko preberemo (pišem po spominu): Na tem mestu je nekdanje slovansko svetišče, v katerem so se zbirali slovanski kmetje s hribov. Prav tu je prišlo tudi do spopada slovanskih kmetov z bavarskimi osvajalci ...

Niti besede o Slovencih. Slovanski poganski kmetje naj bi bili pripadali nekakemu slovanskemu plemenu brez imena. Napis ne omenja nobenih poganskih svečnikov in nobenih plemičev, ki bi pričali o slovenski državnosti. Temeljnega sporočila napisa na romanski cerkvi iz 11. ali 12. stoletja na Lurnskem polju ni mogoče prezreti.

Avstrijskim in slovenskim zgodovinarjem je torej skupno, da hočejo izbrisati spomin na srednjeveško slovensko državo in na kontinuiteto med prvotnimi naseljenci avstrijske Koroške in današnjimi koroškimi in drugimi Slovenci. Avstrijce vsaj razumemo. Teže pa slovenske zgodovinarje.

Seveda v Sloveniji ni nikakršnega kulta Karantanije. Prav nasprotno! O tej prvi slovenski državni tvorbi vemo bore malo. Kdor ne verjame, naj pobrska po slovenskih zgodovinskih učbenikih. Kdo od naših srednješolcev pa ve za bitko na Lurnskem polju, za vas Požarnico (ki se uradno imenuje Pusarnitz), kdo ve, kje na Bavarskem sta bila internirana Gorazd in Hotimir, kdo za žalostno usodo kneza Koclja, kdo ve, kako je potekal obred ustoličevanja, do kod je segala naselitev, kdaj je bila bitka na Toblaškem polju?

Če se odpovemo Karantaniji, se odpovemo koroškim Slovencem, obredu ustoličevanja na Gosposvet-

skem polju (ki je, kot vemo, vplivalo celo na tvorbo ameriške ustave), odpovemo se Brizinskim spomenikom, upravičenosti bojev za severno mejo in še marsičemu.

Ali si Slovenci to res želimo?

Borut Korun, Velenje

Nad upokojujence še GZS (1)

Novinarica, ki je podpisala članek z zgornjim naslovom v Demokraciji z dne 26. 5. 2005, je iz javne razprave o spremembah pokojninske zakonodaje "Vsi smo upokojujenci. Zaščitimo se!", ki jo je organizirala GZS, izbrala le tista mnenja in stališča, ki so sodila v vnaprej postavljeni okvir, o čemer govori naslov.

Za začetek se novinarka čudi, kako to, da se je GZS sploh vključila v javno razpravo o spremembah pokojninske zakonodaje, pri tem pa pozablja ali pa morda ne ve, da je GZS partnerica v socialnem sporazumevanju in je njena dolžnost v Ekonomsko-socialnem svetu o takih in podobnih vprašanjih, kot so spremembe pokojninske zakonodaje, povedati svoje mnenje. Gre za spremembe, ki dolgoročno zadevajo nas vse, zato tudi naslov javne razprave Vsi smo upokojujenci. Zaščitimo se!

Predlagalec sprememb se ni spomnil organizirati javne razprave, zato je to storila GZS in tako pridobila mnenje strokovne in širše javnosti, s tem pa tudi argumente za nastop na petkovi seji Ekonomsko-socialnega sveta, kjer socialni partnerji niso dali soglasja za spremembe pokojninske zakonodaje.

Kaj je glavni očitke pripravljavcem sprememb, izrečen na Ekonomsko-socialnem svetu in tudi v javni razpravi? Predlagajo povečanje pokojnin, ne navajajo pa strukture virov niti ne poznajo dolgoročnih učinkov predlaganih sprememb.

V javni razpravi je bilo poudarjeno, da GZS nikakor ni ravnodušna do socialnega položaja upokojujencev, še posebej ne do tistih z najnižjimi dohodki. Prav zato pa nasprotuje predlaganim spremembam, saj z njimi vlada kratkoročno rešuje sedanje upokojujence, pozablja pa na

Rodomor je zločin

Ko smo 25. maja 2005 zvedeli, da je bila s strani policije vložena ovadba proti Mitji Ribičiču, enemu glavnih izvajalcev povojnih množičnih pomorov čela slovenskega naroda, so se oglasili nekateri "eminentni" pravniki. Prvi med njimi, dr. Ljubo Bavcon, ki je desetletja dolgo veljal za največjega poznavalca ne le domačega prava, temveč mednarodnega, se je postavil v bran ovađenemu Mitji Ribičiču. Po njegovo ta ovadba ni pravno korektna, ker menda leta 1945, ko so se ti pomori dogajali, v jugoslovanskem pravu genocid še ni bil definiran kot kaznivo dejanje. Popolnoma prepričan v svoj prav je nehote priznal, da so pomori sicer bili, le da takrat niso bili kaznivo dejanje. Kaj pa so potemkali bili? Delo usmiljenja, saj ti vrnjenci itak niso imeli kam iti? Le kdo bi si jih upal sprejeti v svoj dom? Njihovi so bili tedaj že "zaseženi" in so postali lastnina zmagovalcev. Zato so bila zanje edina rešitev številna brezna slovenske zemlje. Oznovskega majorja Mitjo Ribičiča, ki vseskozi zanika svoje izvajanje in nadziranje teh pomorov, za katere je menda kot večina morilcev izvedel šele mnogo, mnogo let kasneje, je vseeno že takrat skrbelo, da se ne bi zaradi vsepovsod zmetanih trupel in bližajočega se poletja razširile nalezljive bolezni. Zato je po lastni izjavi dal nalog, da se v jame vrže razstrelivo in apno in zločin še bolj prikrije. In dr. Ljubo Bavcon je bil celo "varuh" človekovih pravic. Kaj vse je storil pod krinko prava, da je zavaroval znane morilce in predvsem nalogodajalce, kot je bil E. Kardelj? Danes prežijo na sedanjo oblast, da bo ja spoštovala zakone, oni sami pa so jih desetletja dolgo teptali. Mirana Potrča skrbi samo eno, in sicer, da žrtve komunističnih zločinov ali njihovi potomci ne bi dobili kakšne "finančne" odškodnine. Ta je že 60 let rezervirana za izvajalce in podpornike povojnih pomorov. Izjava dr. Franceta Bučarja, da je ovadba zoper domnevnega akterja genocida v nasprotju s slovenskimi nacionalnimi interesi, je norčevanje iz Slovencev in skrajna abotnost, ki pa seveda ni plod trenutnega razmišljanja. Pred leti, ko je še izhajal mesečnik TV-15, je prav France Bučar v njem trdil, da je na čelu Kokrškega odreda prvi prišel v Celovec z jugoslovansko zastavo z rdečo zvezdo. Kaj so potem tam delali, nam bi lahko, čeprav je minilo že toliko let, povedal ta zastavonoša. Kaj se je zgodilo s tam ugrabljenimi Celovčani, med katerimi je bil tudi njihov župan, prepeljanimi v Begunje in v Ljubljano? Mučenje, pretepanje, stradanje in kot končno dejanje smrt se niso dogajali le na Teharjah, v Škofovih zavodih, temveč tudi povsod, kjer so imeli krvi žejni oznovski oficirji pred seboj žrtve, na milost in nemilost izročene njihovi primitivnosti in maščevalnosti. V Begunjah je bilo takih več. Vodil jih je "komandant" J. Štajer-Petnik, nekdanji cestar iz Gorij, za njim pa Franc Konobelj-Slovenko, brata Kersnik in Ambrožič iz Blejske Dobrave, zobar Petrcček z Bleda, ki je ruval zlate plombe iz ust žrtvovanih. Vpitje in tuljenje se je razlegalo po obokanih hodnikih starega gradu. Nobeden teh krvnikov in njihovih pomagačev za te zločine ni odgovarjal, za izpolnjevanje Kardeljevih ukazov so bili bogato nagrajeni. Morilci, čeprav ostanejo obremenjeni s svojo krivdo, se prepustijo dvomom o samih sebi in svojih dejanjih. In to jim omogoča sprenevanje, ki traja že več kot šestdeset let.

Marija Vodišek

prihodnje, ne upošteva demografskih sprememb in ni pripravila ustreznih izračunov.

Novinarica je pozabila napisati, da so bili proti predlaganim pokojninskim spremembam tudi ekonomisti dr. Tine Stanovnik, Dušan Kidrič, dr. Mičo Mrkač, dr. Aleksander Keševljevič, mag. Bernard Brščič,

ki so sodelovali v javni razpravi.

Dejstvo, da je spremembe predlagalo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, tudi v sedanjih časih ni zadosten argument za to, da bi bile sprejete brez javne razprave.

Bojana Leskovar,

Služba za komunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije

Časopisni monopolist

Tomaž Perovič je prav gotovo star medijski maček, ki je precejšen del kariere napravil na TV Slovenija, kasneje pa je bil direktor informativnega ter športnega programa na Pop TV in Kanalu A. Od jeseni 2004 je predsednik uprave časopisne hiše Delo, v kateri ima največji lastniški delež Pivovarna Laško, to pa vodi Tone Turnšek, član Kučanovega Forum 21. Zagotovo bo zanimivo opazovati prihodnje poslovne poteze Peroviča in botrov iz ozadja. Delo je pred kratkim kupilo 20-odstotni delež časopisne hiše Večer, ki je bila v zadnjem času blizu tega, da večinski nadzor nad njo prevzame vladajoča opcija. Kot kaže, pa je prevladal "nacionalni interes" Forum 21, ki očitno steguje svoje lovke po medijih. Pojavljajo se tudi govorice, naj bi Delo septembra prevzelo tudi Mag, ki sedaj sodi pod podjetje Salomon. Vprašanje je, kaj bi to pomenilo za revijo. Bi to pomenilo konec njene avtonomije? Pod Perovičevim vodstvom naj bi jeseni Delo začelo izdajati tudi športni dnevnik.

Jasno o zločinu

Potem ko je filozof dr. Tine Hribar, redni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in prvi urednik znamenite Nove revije, v prejšnjem desetletju politično pogosto paktiral z nekdanjim predsednikom države Milanom Kučanom, se je v zadnjih letih z njim razšel. Med drugim zaradi odnosa do zunajpobitih po vojni. Pred volitvami je celo sodeloval v Zboru za republiko. Njegova žena Spomenka pa je nedavno presenetljivo pohvalila Janševa državniška govora na Mali gori in v Cankarjevem domu, čeprav je pred tem njegovo vlado obtožila, da ima totalitaristične namene. Zakonca menita, da je treba povojne zločince jasno obsoditi, pobitim pa omogočiti dostojen pokop. Slednje je Spomenka ponovila tudi v pogovoru za komercialno televizijo, ko je dejala, da gre z ovadbo proti Ribičiču celotna zadeva v pravo smer. Hkrati je okrcala levico, češ da bi se morala po njenem mnenju jasno distancirati od pobojev, namesto da jih brani. Enako nepopustljiv je bil na nedavnem posvetu o povojnih pobojih njen mož. Kot je dejal, so se prejšnje, "leve" vlade napačno lotile raziskovanja povojnih pobojev, saj so preiskavo namesto od zgoraj navzdol začele od spodaj navzgor. Prav tako je obsodil zdajšnji napis na grobiščih "žrtvam vojne in povojnih usmrtilcev", ki ga je uzakonila prejšnja vlada. Kot je dejal, je takšen napis lažen, ker ne vključuje dejstva, da je šlo med vojno in po njej za revolucijo.

Seksolog in pevec

Novinarja Mladine Maxa Modica tisti, ki berejo to revijo, poznajo predvsem kot pisca, ki v svojih temah na dolgo in široko piše o spolnosti, tudi z najbolj sočnimi izrazi in opisi posameznih spolnih položajev. No, Modic, ki sebe označuje za seksologa, pa vendarle ni tako vseplošno liberalno usmerjen, kot bi lahko sklepali iz njegovih člankov. Tisti, ki zahajajo v Angelin vrtec v Ljubljani (gre za katoliški vrtec, ki so ga ustanovile uršulinke), pravijo, da ga velikokrat vidijo na srečanjih, ki jih za otroke in njihove starše pripravljajo v vrtcu. Na teh srečanjih menda Modic, ki naj bi imel v tem vrtcu otroka, skupaj z drugimi pridno poje cerkvene pesmi in se nasploh obnaša kot zgleden vernik. Hja, zdaj pa ne vemo, ali seksologi niso več tisto, kar so bili včasih, ali pa gre za to, da so liberalni samo navzven, za občinstvo in po potrebi, medtem ko so v resnici povsem drugačni.

Foto: Polona Pirc

Zaletava urednica

Medijsko kamenjanje ministra za šolstvo Milana Zvera ne pojenjuje. Kamen nanj je vrgla tudi Sabina Obolnar, urednica One. To je tista priloga Dela, ki propagira feminizem in se zavzema za osvoboditev slovenske ženske, hkrati pa prinaša še nasvete za hujšanje, kuhanje, trendovska oblačila in namige za boljši seks.

Pred nekaj tedni je Obolnarjeva v uvodniku ostro napadla odpravo nacionalnega preverjanja znanja po prvem triletju devetletke, ki da ga je Zver izpeljal "čez noč". Obolnarjevi se zdi problematično tudi izničenje pomena zunanega preverjanja sploh. Po njenem mnenju smo na dobri poti nazaj v "svinčne čase, ko so znani in dobri vpisovali svoje otroke ob pomoči kuvert".

Zanimivo pri tem je, da Obolnarjeva po novem odločno brani "poštene" eksterce, ki jih je še lani, ko je vladala druga politična opcija, na vse pretege kritizirala. Najbolj neokusno pa je dejstvo, da se je ministra lotila neargumentirano in žaljivo. Tako je Zver po njeno nespametno hiter, obrača naše šolstvo na glavo, pri tem pa jemlje otroke za talce. Ob tej oceni je Obolnarjeva domala pozvala starše k vstaji, ki bi ustavila Zvera in njegove "prišepetovalce", ki se gre do revolucijo zaradi revolucije. Vzvišeno posmehljivo držo do nove vlade je urednica One že nekajkrat potihoma izrazila v svojih uvodnikih, zdaj pa je očitno dobila direktivo iz znanih logov, da je treba Zvera očrnuti. Naloge se je kritičarka lotila nadvse temeljito.

**RADIO
ZELENI VAL**
93.1 & 97.0 Mhz

ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

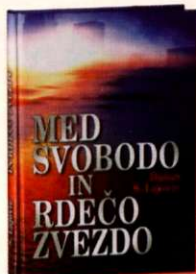
Nova obzorja, d.o.o.

Komenskega 11
1000 Ljubljana

MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Pripoved iz časa druge svetovne vojne in po njej. Dodan seznam sodelavcev Udbe.

Avtor: Dušan S. Lajovic
347 strani

6.200,00 SIT

IZ ARHIVOV SLOVENSKE POLITIČNE POLICIJE

Komunistične tajne službe od svojega nastanka do leta 1950, vključno z imeni njihovih vodilnih članov

Avtor uvodnika: dr. Jože Pučnik

519 strani

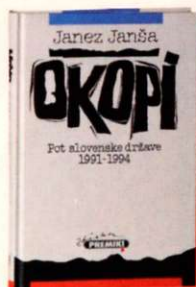
5.000,00 SIT

OKOPI

Politični razvoj slovenske države do leta 1994.

Prodanih več kot 17.000 izvodov!

Avtor: Janez Janša
309 strani

2.200,00 SIT

PREMIKI

Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992

Prodanih več kot 61.000 izvodov!

Avtor: Janez Janša
363 strani

2.200,00 SIT

100 LET SOCIALDEMOKRACIJE

Prikaz klasičnega obdobja slovenske socialdemokracije in njene vnovične oživitve konec prejšnjega stoletja

Avtor: Milan Zver
125 strani

2.200,00 SIT

PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL

Zbornik razprav in referatov, ki so nastali za simpozij ob prvi obletnici Pučnikove smrti

Avtor: Milan Zver in drugi

155 strani

3.000,00 SIT

MATI SLOVENIJA

Pesmi pesnika slovenske pomladi, tradicije, vrednot

Avtor: Tone Kuntner
72 strani

2.200,00 SIT

MOČ PREŽIVETJA

Knjiga opisuje krute zgodbe sirot, ki so jim partizani med 2. svetovno vojno pobili očeta ali oba roditelja.

Avtor: Jože Dežman
336 strani

6.510,00 SIT

Knjige lahko naročite na telefonski številki 01/ 43 45 463 ali preko elektronske pošte obzorja.narocnine@siol.net

knjigarna
DEMOKRACIJA

Kako hitro je življenje?

Agencija 41, design: LMS Studio, foto: T. Gregorič, J. Puskal, Mobitel d.d., 1537 Ljubljana

Med prvimi operaterji na svetu in kot edini slovenski smo uvedli UMTS (univerzalni Mobitelov telekomunikacijski sistem), tretjo generacijo mobilnih telekomunikacij.

Zaradi izpopolnjenega prenosa podatkov (do 384 kb/s) zagotavlja UMTS uporabo vsebinsko bogatih audio in video storitev ter pošiljanje in sprejemanje multimedijskih vsebin nekajkrat hitreje kot sistem GSM. S tem omogočamo bolj kakovostno uporabo že znanih in razvoj novih storitev. **Mobilnik je tako postal prenosni multimedijski pripomoček**, ki združuje lastnosti telefona, fotoaparata, kamere, interneta, televizije in radia.

Začenjamo novo štetje na področju slovenskih mobilnih telekomunikacij.

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

